

RUDAR

GLASILO KOLEKTIVA
RUDARSKO-ELEKTROENERGETSKEGA KOMBINATA VELENJE

LETO X

ČETRTEK, 30. DECEMBER 1976

ŠTEVILKA 7

LETO 1976 JE ZA NAMI

Leto 1976 je za nami. Naloge, ki smo si jih zadali, smo pošteno opravili — Slovenija ni trpela redukcij električne energije. Naša termoelektrarna je vestno izpolnjevala svojo proizvodno obvezo in dala še več električne energije, kakor ji je nalagala elektroenergetska bilanca. Izravnava je celo proizvodne primanjkljaje hidroelektrarn, kadar ni bilo dovolj vode, in naši rudarji so prevzeli nase tudi izpolnjevanje potreb po premogu v tej zvezi. Vedno je bilo dovolj premoga. Kotli termoelektrarne v Šoštanj so lahko vedno obratovali.

Smelo začrtani plan proizvodnje električnega toka in pridobivanja premoga so delavci rudarsko-elektroenergetskega kombinata Velenje v celoti izpolnili in še preseгли.

Tudi druge naše dejavnosti so bile domala vse uspešne. Končni cilj vseh pomožnih dejavnosti energetskega kompleksa — od dejavnosti Elektrostrojnih in Zunanjih obratov do dejavnosti Delovne skupnosti skupnih služb — je prav tako bil: čimveč premoga, čimveč kvalitetne električne energije! Temu cilju so te dejavnosti sledile z izdelovanjem najrazličnejših izdelkov in opravljanjem cele vrste storitev za naš rudnik in elektrarno ter delavce v njima kakor tudi z vključevanjem naših obnemoglih rudarjev v delo na ustrežnejših delovnih mestih.

Da smo naše letošnje naloge dobro opravili, slišimo od vsepovsod. To nam potrjujejo potrošniki električne energije od industrije do gospodinjstev — med katerimi so naši rudarji oskrbeli mnoga tudi s premogom, čeprav so v ta namen morali žrtvovati del svojega počitka!

Zatorej gre ob koncu leta delovnemu kolektivu REK Velenje zaslužno priznanje in pohvala!

Ob izpolnjevanju tekočih proizvodnih nalog pa nismo pozabili tudi na jutri — na leto, v katerega pravkar vstopamo, ter na srednjeročno in dolgoročno perspektivo rudarjenja oziroma proizvodnje električne energije na osnovi premoga v Šaleški dolini!

Vzporedno z izpolnjevanjem letnega proizvodnega načrta rudnika je potekalo tudi dograjevanje rudniških kapacitet za letno proizvodnjo štiri in pol milijona ton premoga v letu 1977 in štiri milijone sedemsto tisoč ton dve, tri leta pozneje. Ob tem je treba povedati, da se bomo v okviru tega dograjevanja že v prihodnjem letu morali lotiti tudi začetnih del za premestitev izvažalnega jaska in drugih rudniških objektov v Prelogah!

Obenem pa je pod prizadevnim vodstvom "Potočnikove" investicijske grupe brez večjih zastojev potekala izgradnja naše nove elektrarne — TE Šoštanj IV, ki bo imela moč 335 MW in bi naj že v prihodnjem letu, od začetka obratovanja do konca leta, dala 106 GWh električne energije.

In tudi ESO smo začeli ustrezneje razvijati in usposabljati za opravljanje elektro-strojnih, remontnih in drugih del za naše temeljne organizacije, predvsem RLV in TEŠ.

Glede na to, da je proizvodnja električne energije posebnega družbenega pomena, pa ob vsem tem nismo spregledali tudi nujnosti za nadaljnje razvijanje in poglobljanje samoupravnih odnosov znotraj delovne organizacije REK Velenje. Storjeni so bili novi koraki za razčiščevanje dohodkovnih odnosov med našimi temeljnimi organizacijami združenega dela, zlasti med temeljnimi organizacijami RLV in TEŠ.

S tem smo napredovali na poti k nadvse pomembnemu cilju za našo republiko: dobiti čimveč kvalitetne in cenene električne energije! To je — na poti, ki smo si jo začrtali ob združitvi temeljnih organizacij združenega dela s področja energetike v Šaleški dolini v delovno organizacijo REK Velenje!

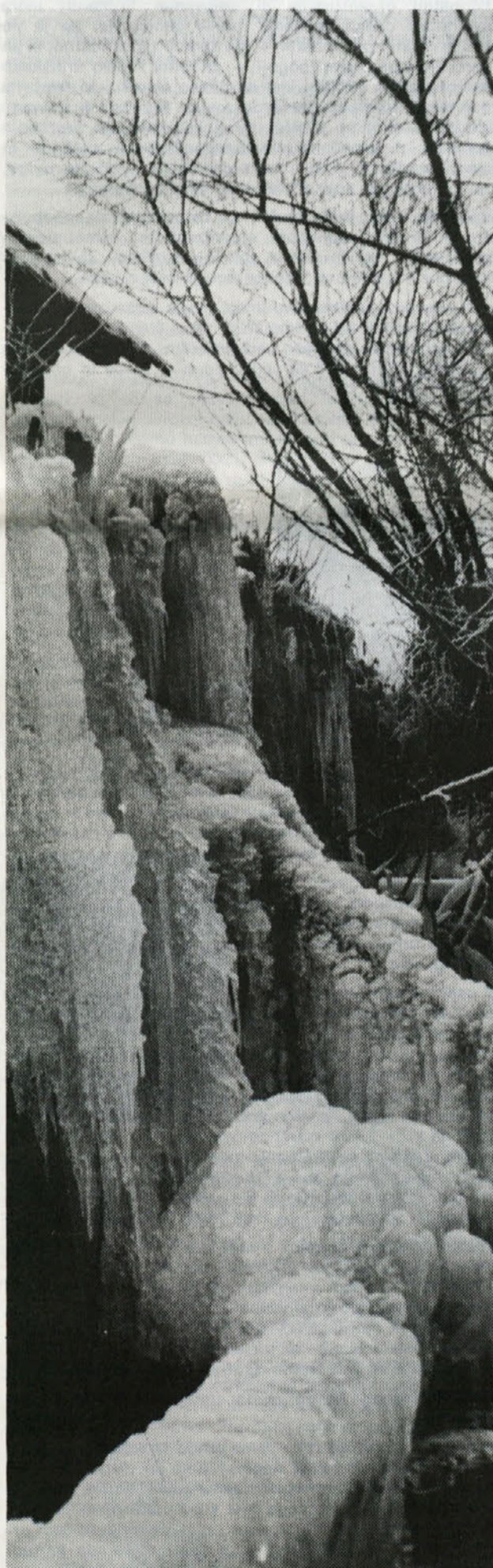
Med nami se je okrepila zavest o življenjski soodvisnosti delavcev in temeljnih organizacij združenega dela s področja elektroenergetske dejavnosti našega kombinata. Do utrditve tega spoznanja smo prišli spričo dejstva, da bo po letu 1977, ko bo zgrajena TE Šoštanj IV, skoro ves premog, ki ga bodo odkopali naši rudarji, porabila domača elektrarna.

Urejevanje dohodkovnih odnosov znotraj REK Velenje — in s tem posredno znotraj celotne sestavljene organizacije združenega dela EGS in ISE — je tudi ena naših najvažnejših nalog za prihodnje leto, saj bo od stopnje usklajenosti teh odnosov v veliki meri odvisno, kako bomo izpolnjevali naše proizvodne in druge naloge za prihodnje obdobje in kakšna bosta družbeno-ekonomski položaj in življenjska raven delavca v našem združenem delu v bodoče.

Osnovna vodila za izpolnjevanje te naloge imamo. Tu je ustava, tu je zakon o združenem delu, ki ga je sprejela zvezna skupščina. Tu so konkretne smernice naših družbenopolitičnih organizacij, zlasti zveze komunistov. Naša naloga je le, da se v tem okviru pošteno in pametno — socialistično samoupravno dogovorimo in še nedorečeno čim preje dorečemo.

Srečno novo leto!

Glavni direktor
Mirko Bizjak

Novoletna pisma

Jože ALJAŽ,
predsednik
DS REK Velenje

Leto 1976 je pri kraju. Pred nami je čas, ko pregledujemo dosežene rezultate v minulem letu in si zastavljamo načrte za delo v letu, ki prihaja.

Delavci rudarsko-elektroenergetskega kombinata Velenje z zadovoljstvom ugotavljamo dosežene delovne uspehe in smo nanje ponosni, saj smo, kot vedno doslej, tudi letos izpolnili in ponekod tudi preseglili letne delovne načrte — še posebej pri proizvodnji premoga in električne energije.

Za nami je zopet leto, polno prizadevanj, naporov in težkega dela. Žal se z bolečino v srcih spominjamo, da je letošnje leto bilo tudi črno, saj smo za vedno izgubili nekaj naših dobrih delavcev, rudarjev in sodelavcev pri izgradnji TEŠ IV.

Na področju samoupravljanja smo se uspešno vključili v sprejemanje zakona o združenem delu. Zdaj, ko je ta zakon sprejet, pa smo pred naslednjo odgovorno nalogo: morali bomo dosledno izpeljati že začeto poglobljanje samoupravnih odnosov v skladu s tem izredno pomembnim aktom. Zavzeti se bomo morali za dosledno uresničevanje vseh ustavnih in zakonskih določil, še posebej pa tistih s področja dohodkovnih odnosov in funkcioniranja delegatskih razmerij, da bodo resnično prišli do izraza vsi interesi slehernega neposrednega proizvajalca in delavca nasploh.

Rad bi opozoril, da bomo morali v prihodnjem letu — poleg naporov za še večjo proizvodnjo premoga in električne energije ter skrbi za delovnega človeka — nameniti čimveč pozornosti in odgovornosti tudi medsebojnemu odnosom in zboljšanju delovnih pogojev.

Za sklep naj še enkrat poudarim, da smo z rezultati in uspehi našega skupnega dela lahko zadovoljni in da pripravljani na naloge, ki so pred nami, lahko smelo in ponosno gremo v leto 1977.

V imenu delavskega sveta rudarsko-elektroenergetskega kombinata Velenje in osebno iskreno čestitam vsem — članom kolektiva REK Velenje za dosežene delovne uspehe z željo, da bi prijetno preživeli novoletne praznike, v letu 1977 pa bili zdravi, srečni in osebno zadovoljni pri delu in v krogu svojcev!

Ivo KADLIČEK,
predsednik
konference
OOS REK Velenje

Ob koncu poslovnega leta se nehote ozremo na minulo obdobje. V mislih preletimo pomembnejše dogodke: spomnimo se problemov in naporov, obenem pa se razvedrimo, če ugotovimo, da smo kljub vsemu dosegli uspehe.

Tekoče poslovno leto se izteka ob povečanih naporih članov naše delovne organizacije za izpolnitev in po možnosti za prekoračenje načrtovanih delovnih nalog. Tekma s časom se je med nami že kar ukoreninila; za boljši jutri smo pripravljani tekmovali tudi z bremenom na plečih.

Temeljne organizacije osnovne proizvodnje so si zelo prizadevale za uresničevanje načrtovanih nalog; čeprav so jim kljubovali tehnika, narava in pogoji, niso odnehale — svojo proizvodno nalogo so ne le izpolnile, ampak tudi presegle.

Tudi drugače naše temeljne organizacije kakor tudi skupne službe so prispevale svoj delež k temu uspehu.

Obveze smo torej izpolnili in pri najpomembnejšem še prekoračili; to pomeni, da smo dali več lignita in električne energije ter opravili več elektro-strojnih in podobnih storitev, kot bi bilo pričakovati. Pri tem prav tako ne smemo spregledati dosežkov dejavnosti naših Zunanjih obratov, dejavnosti s področja družbenega standarda, proizvodnje plastičnih izdelkov in drugega.

Med letom smo sprejeli tudi vrsto samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, in sicer z namenom, da bi iz-

boljšali položaj delavca v združenem delu in družbeni skupnosti ter s tem uresničili temeljna načela naše ustave. V ta okvir spadajo tudi naši naporji za izpolnitev delegatskega sistema. Mnogo pozornosti smo posvetili tudi ureditvi dohodkovnih odnosov znotraj delovne organizacije; torej vsebini našega samoupravljanja.

Na hitrejše odkrivanje in odpravljanje pomanjkljivosti v našem združenem delu so zlasti vplivale naše razprave o osnutku, zdaj že sprejetega zakona o združenem delu.

Prav take in nemara še bolj pomembne naloge — bodisi na proizvodnem, bodisi na samoupravnem oziroma družbenopolitičnem področju — pa so tudi pred nami, saj bo sprejeti zakon o združenem delu treba dosledno uveljaviti v praksi. Vendar glede na to, da smo vedno bili sposobni prej ali slej solidarno izpolniti vse družbene obveze, je upati, da bomo uspešno izpolnili tudi te, ki so pred nami.

V imenu konference osnovnih organizacij sindikata REK Velenje čestitam vsem članom vseh osnovnih organizacij sindikata v REK Velenje za uspešno izpolnjene delovne in družbenopolitične obveznosti, hkrati pa želim vsem skupaj srečno novo leto!

Ivo DREV,
sekretar
komiteja
konference
OZK REK Velenje

Sicer je do konca leta še nekaj dni, toda prav v tem času hitimo, da bi naredili kratek obračun leta, ki se bo žal prehitro izteklo. Želim ugotoviti, kaj nam je prineslo in kaj smo v njem pridobili. Nam je prineslo nekaj težav, skrbi in jeze pa tudi dosti prijetnih trenutkov ter zadoščenja. Pa vendar, kdo bi se spominjal težav in skrbi! Bile so, nekako smo jih premagali, še bodo, in trdno upamo, da se bomo spet uspešno spoprijemali z njimi.

S to mislijo se bomo na Silvestrovo, najdaljšo noč v letu, usedli za omizja, si stisnili roke in si zaželeli srečno NOVO, 1977. LETO.

Po stisku rok s svojimi domačimi, sodelavci in tovariši se bomo najbrž zapletli v pogovor, kako bomo usmerjali našo osebno aktivnost, da bo naše zadoščenje čim večje. Pri tem seveda ne bomo pozabili na skupnost naše socialistične družbe, na negovanje medsebojnih odnosov in še na marsikaj, kar je pomembno za utrjevanje boljšega jutrišnjega dne.

In še to! Ne bomo pozabili na naše zdravje in na osebno varnost pri delu ter na varnost v gostem vrvežu prometa, kajti vse te nevarnosti nam lahko porušijo načrte za krajši ali daljši čas.

Organizacija zveze komunistov REK Velenje si bo v prihodnjem letu zlasti prizadevala, da se bodo dosledno uresničevala določila ustave SFRJ in SRS ter zakona o združenem delu — temeljnih aktov o neodtujljivih pravicah delovnega človeka v naši samoupravni socialistični družbi.

Za dosledno izvajanje naštetih določil pa smo potrebni vsi. Zato bo ZK potrebovala sodelovanje. Prepričan sem, da še vedno držijo reki o tem, da je v slogi moč in da več ljudi več ve, a vsi ljudje vedo vse. Tudi doseženi delovni uspehi v tem letu niso rezultat le enega ali skupine ljudi, ampak nas vseh, ki smo kakorkoli sodelovali pri proizvodnem programu. Skratka, to je rezultat tistega, čemur se pravi: "V SLOGI JE MOČ!"

V imenu komiteja konference organizacije zveze komunistov rudarsko-elektroenergetskega kombinata Velenje in vsega članstva ZK naše delovne organizacije vam čestitam k doseženim delovnim uspehom in želim, da bi čim lepše pričakali novo leto, kakor tudi, da bi vam leto 1977 prineslo kar se da veliko lepega, dobrega in vsega želenega.

Srečno!

Feliks ZAMUDA,
predsednik
organizacije ZSMS
REK Velenje

Leto se bliža koncu, prihaja novo. Blesk novega leta je kratkotrajen. Dosežki ob njem so lahko trajni ali pa jih moramo dograjevati; jim dajati nove razsežnosti, da ne zastarijo.

Ob novem letu pregledujemo dosežene rezultate v minulem letu in si zastavljamo načrte za delo v prihodnosti.

Oceno uspešnosti dela organizacije Zveze socialistične mladine Slovenije REK Velenje v preteklem letu podajamo mladi na letnih konferencah njenih osnovnih organizacij v TOZD in DSSS.

Te konference so že za nami. Na njih smo ugotovili, da je po obdobju dokajšnjega stagniranja aktivnosti mladih, zlasti pa po politični šoli na Golteh, interes mladine za organizirano družbenopolitično delo narasel; da ta na novih osnovah ustvarja resnično in ne le deklarativno organizacijo mladih ljudi — organizacijo, v kateri se bodo uresničevali njihovi interesi, spoznanja, hotenja in potrebe.

Mladi spoznavamo, da lahko združeni, predvsem pa organizirani, mnogo bolj učinkovito vplivamo na zadovoljevanje osebnih interesov, na spreminjanje osebnega in družbenega položaja. Naša politična aktivnost v preteklem obdobju nam je jasno pokazala, da lahko ugled organizacije mladih, njen družbeni pomen in vpliv dosegamo samo z delom, in to ne samo znotraj organizacije; v zaprtih okvirih članstva — ampak predvsem navzven, v družbi.

Moja osebna želja je, da ZSMS v novem letu postane v naši samoupravni socialistični družbi resnično enakopravna družbenopolitična organizacija mladih ljudi, z vsemi specifičnostmi organiziranja in delovanja. Pomeniti mora avtentičen dokaz današnje mlade generacije, da je po svojih realnih zmožnostih — in v skladu z možnostmi, ki jih narekujejo objektivni pogoji — prisotna v vseh družbenih samoupravnih okoljih, kjer se danes razrešujejo osnovna družbena vprašanja in protislovja. Prisotnost moramo izražati s svojimi stališči do najaktualnejših družbenih vprašanj, z uspešnimi družbenopolitičnimi akcijami in manifestacijami. S tem bo organizacija pridobila ugled, zaupanje in svoj pravi smisel med mlado generacijo.

Vse to pa bomo lažje izražali, če bomo dobivali spodbude drugih družbenopolitičnih organizacij ter samoupravnih struktur za vključevanje v splošno družbeno življenje; v sodobne in zapletene procese razvoja naše družbe.

V imenu predsedstva koordinacijskega sveta osnovnih organizacij ZSMS ter osebno želim vsem članom naše delovne organizacije, posebno pa še mladim, prijetne novoletne praznike, v letu 1977 pa veliko zdravja, sreče in uspehov tako pri delu kot doma!

Tone URANJEK,
predsednik DS
TOZD RLV — JV

Leto 1976 se izteka, in misli nam nehote uhajajo naprej, v naslednje leto. Porajajo se nam nove ideje, nove zamisli in načrti, kako si bi organizirali vsakodnevno delo v novem letu, da bi vse probleme reševali čim lažje, čim enostavneje, čim ceneje in čim hitreje.

Seveda pa se ob mislih na novo leto in vseh načrtih, ki jih kujemo za naprej, nehote ustavimo pri letu, ki mu pravkar štejemo zadnje dneve. Vsi načrti za naprej morajo namreč stati na trdnih temeljih, to pa so rezultati našega doseganega dela.

V naši temeljni organizaciji, RLV — Jama vzhod, bomo v letu 1976 nakopali prek 1 300 000 ton premoga in s tem preseglili letni načrt za prek 50 000 ton. Res je, da smo delali več delovnih dni, kot je predvideval letni delovni načrt, vendar to ne zmanjšuje uspeha, ki smo ga dosegli. Težave, s katerimi smo se morali spoprijemati med letom v naši jami, so bile zelo velike. Izredno slabi montan-geološki pogoji v etaži na k. + 1,0 m v prvi polovici leta, ko smo imeli nič koliko preglavic z vzdrževanjem jamskih prostorov, in vdor razmočene gline na čelu KTU—2M v etaži na k. — 10,0 m sta prav gotovo faktorja, ki sta vplivala, da naš delež pri doseganju skupnega plana vseh TOZD RLV ne bo večji.

Posledica slabih pogojev v etaži na k. + 1,0 m je bila namreč ta, da smo bili primorani povečati število dni za vzdrževanje in s tem zmanjšati število dni na odkopih, to pa je slabo vplivalo na proizvodnjo. Vdor blata oziroma razmočene gline na čelu KTU—2M v etaži na k. — 10,0 m pa je imel za posledico popolno prekinitvev odkopavanja premoga v tem krilu te etaže oziroma izgubo 90 m odkopne fronte.

Težav je sicer bilo še več, vendar smo jih s skupnimi napori premagali.

V imenu DS TOZD RLV — Jama vzhod se vsem delavcem v TOZD zahvaljujem za vse napore, ki so jih vložili v delo za doseglo plana. Posebno pa se zahvaljujem tistim, ki so se poleg težkega in napornega dela v jami aktivno vključevali še v delo samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij in tako prispevali svoj delež temu, da je tudi samoupravno in družbenopolitično življenje v TOZD potekalo normalno.

Ob vstopu v leto 1977 želim vsem zaposlenim v naši TOZD kakor tudi vsem drugim delavcem v DO REK Velenje mnogo zdravja in čimveč srečnih, prijetnih dni!

Pri izpolnjevanju novih planov pa želim vsem mnogo delovnih uspehov in čimmanj nezgod. Enako želim tudi vsem samoupravnim organom in družbenopolitičnim organizacijam pri razvijanju samoupravnih odnosov.

Emil OROŽ,
predsednik DS
TOZD RLV — JZ

Tako kot se končuje koledarsko leto, se končuje za temeljne organizacije tudi poslovno leto. Pred vstopom v novo leto, preden si naložimo nove delovne napore in družbenopolitične akcije — pa moramo pregledati uspešnost svojega dela v preteklem letu.

TOZD RLV — Jama zahod bo do konca leta nakopala predvidoma 885 000 ton premoga. Postavljeni letni načrt tako ne bomo dosegli. Imeli smo težave z odkopavanjem pod svežo krovino, krajšo odkopno fronto, precej neizkušenih delavcev za delo na mehaniziranih odkopih, slabo dobavo rezervnih delov, pogosto povečano temperaturo ipd.

Da bi dosegli postavljeni plan, smo večkrat delo organizirali prek izmene, čeprav je bila temperatura nad 28 °C. Ob tem je treba pohvaliti vse tiste delavce, ki jim ni bilo težko podaljšati delovni dan za uro ali dve.

Ne smem pa trditi, da so vzroki za neizpolnjeni plan samo našete težave; prepričan sem, da je plane mogoče doseči z zavestnim delom vseh delavcev — samoupravljalcev.

Na osnovi izkušenj v tej zvezi oziroma z odpravo nepravilnosti, ki so se porajale med letom, bomo lahko postavili realen delovni načrt za prihodnje leto. S takšnim načrtovanjem bomo nedvomno mnogo prispevali k proizvodnim načrtom vseh TOZD RLV in tako zagotovili zadostno količino črnega zlata za TEŠ in široko potrošnjo.

Pred vstopom v leto 1977, se v imenu DS TOZD RLV — Jama zahod zahvaljujem vsem delavcem v TOZD za razumevanje, ki so ga pokazali ob solidarnostnih akcijah, posebej pa se zahvaljujem za vloženi trud vsem, ki so poleg svojega težkega jamskega dela aktivno sodelovali v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah v TOZD, v svoji krajevni skupnosti ali občinskih organih.

V novem letu želim vsem zaposlenim v TOZD RLV — Jama zahod mnogo zdravja in čimveč srečnih dni pri delu ter v krogu svojih družin. Enako voščim tudi celotnemu kolektivu DO REK Velenje in si obenem želim, da bi v novem letu dosegli čimveč uspehov pri izpolnjevanju postavljenih delovnih načrtov in programov na proizvodnem in družbenopolitičnem področju.

Franc KUKOVICA,
predsednik DS
TOZD RLV — JS

TOZD RLV — Jama Škale je razmeroma mlada. Spričo potreb po razvoju in poglobljanju samoupravljanja smo jo formirali iz bivše šolske jame RŠC (v celoti je prišla zraven elektro-služba) in nanovo sprejetih, novih delavcev, pretežno nekvalificiranih. Kljub temu lahko trdimo, da smo dosegli in celo preseglili postavljene planske naloge za to leto. Skupni letni plan JS in RŠC — TOZD RPP je predvidel proizvodnjo 700 000 ton lignita, pridobili pa ga bomo okrog 800 tisoč ton. Seveda pa pri tem ni šlo brez težav. Na primer, oviral nas je ogenj v etaži na koti + 270, ki je povzročil enomesečni izpad proizvodnje na enem čelu. Med letom je bilo treba tudi kompletno moštvo z enega našega čela premestiti v JZ in to se nam je tudi poznalo pri izpolnjevanju letnega načrta. Prav tako velja omeniti na splošno težke odkopne pogoje v prvi polovici leta; čela so bila v strminah do 18°. Ob polletju pa je bilo tudi veliko odsotnosti od dela zaradi bolezni, in to predvsem pri nanovo sprejetih delavcih.

Vendar v zadnjih mesecih smo vse to uspešno izravnali; najbolj zato, ker so se mladi delavci medtem že dodobra usposobili in vstric s starejšimi pomagali dohitevati plan.

Učinki! Tudi učinki so se medtem izboljšali, saj je odkopni učinek, ki je znašal v začetku leta okrog 10 ton/dnino, zdaj narasel že na 13,5 tone/dnino. Še bolj pomembno pa je, da se je medtem povečal tudi jamski učinek, in sicer od 4,1 tone na 6,1 tone/dnino.

Posebej je treba poudariti še, da elektro-strojna služba JS opravlja vse potrebne elektro-storitve tudi za RŠC — TOZD RPP.

Torej smo leto, ki se izteka, poslovno dobro končali. In to vsekakor zato, ker je bila dobra tako organizacija dela kakor tudi delovanje samoupravnih organov in DPO.

Z boljšo organizacijo dela in prizadevanjem vseh delavcev, samoupravnih in družbenopolitičnih organov ter z boljšo disciplino delovno povsem še nedozorelih članov kolektiva naše TOZD bomo lahko uresničili tudi plansko nalogo za prihodnje leto, ki znaša 900 000 ton lignita.

Ob koncu uspešno končanega leta 1976 želim vsem članom kolektiva TOZD RLV — Jama Škale in njihovim družinam kakor tudi delavcem v drugih TOZD in DSSS REK Velenje srečno in uspešno leto 1977!

Srečko JAVORNIK,
predsednik DS
TOZD RLV — PRP

Za nami je leto uspešnega dela. S ponosom gledamo leto 1976 — leto delovne zmage velenjskih rudarjev.

Naši uspehi so večji, kot pa je lahko družbena skupnost od nas pričakovala, saj končujemo poslovno leto z rekordno proizvodnjo.

Tudi kolektiv TOZD Priprave se je uspešno vključil v prizadevanje za stabilizacijo našega gospodarstva, saj smo storili vse, kar je bilo v naših močeh, da bomo skupaj z drugimi TOZD RLV dosegli rekordno letno proizvodnjo.

Do meseca decembra je naša TOZD izdelala 15 075 metrov prog in nakopala 246 160 ton premoga; od tega pri investicijskih pripravah 1 907 metrov prog oziroma 24 730 ton premoga. Obnovljenih pa je bilo 1 722 metrov prog, pri tem pa smo dobili 9 690 ton premoga.

Povedati moram tudi, da so skupine priprav, ki so napredovale skozi neraziskano področje, delale v izredno težkih delovnih razmerah. Povečana ekshalacija plinov in neugodni montan-geološki pogoji dela so bili njihovi vsakdanji spremljevalci.

Spričo vsega tega je naše delo še toliko več vredno.

Postavljeni letošnji plan, 250 000 ton premoga, bomo ob sklepu leta preseglili — dosegli bomo proizvodnjo 275 000 ton, kolikor terja naš povečan plan proizvodnje.

V prihodnjem letu nas čakajo nove in še težje naloge, ki pa jih bomo lahko uspešno opravili, če bomo, tako kot doslej, enotni in prizadevni.

Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil tudi tovarišem rudarjem iz rudnika Kanižarica, ki so kljub oddaljenosti od svojih domov in družin uspešno delali z ramo ob rami z našimi rudarji.

Vsem delavcem TOZD Priprave in REK Velenje želim srečno in zadovoljno leto 1977!

Anton ŽEVART,
predsednik DS
TOZD RLV — St. 8

Ko ob koncu leta pregledujemo uspehe in neuspehe svojega dela, ugotavljamo predvsem, ali smo dosegli planske naloge, ki smo si jih zadali v okviru družbenih potreb po premogu.

V TOZD Steber 8 smo osnovni plan, ki terja proizvodnjo 1 050 000 ton premoga, dosegli že 7. decembra. Ker pa smo v drugi polovici leta odprli še dve mehanizirani čeli, OKP I in OKP II, se je plan za našo TOZD povečal za 100 000 ton. Tega plana pa verjetno ne bomo dosegli. To pa predvsem zaradi objektivnih razlogov!

V začetku odkopavanja v Stebru 8 so bili delovni pogoji dobri. S prehajanjem na nižje odkopne etaže, pa so se ti pogoji slabšali od etaže do etaže. Če smo hoteli proizvodnjo obdržati v okvirih plana ob profilih jamskih prog, ki jih rudarski predpisi še dovoljujejo, smo morali del ljudi premestiti z odkopov na vzdržbo. A s tem se je dnevna proizvodnja znižala oziroma: porušilo se je razmerje dnevni odkopi — vzdržba, in obratni učinek je padel od 10,5 tone na 7,5 tone/dnino. Spričo tega pa smo se lahko le s skrajnimi napori vseh zaposlenih obdržali v okvirih družbenega plana.

Ob koncu leta pa smo kljub raznim težavam med letom, v naši in drugih TOZD REK Velenje, lahko zadovoljni, saj smo dosegli najvišjo proizvodnjo lignita v zgodovini našega rudnika.

Ne morem tudi mimo naslednjega! V letu 1976 smo delavci v združenem delu dobili zelo pomemben dokument — zakon o združenem delu; sprejela ga je zvezna skupščina pred dnevom republike. O osnutku tega zakona smo razpravljali na skupnih sestankih po temeljnih organizacijah in dajali predloge, katerih namen je: prenos odločanja o rezultatih osebnega in skupnega dela na neposrednega proizvajalca. In te predloge je treba v prihodnje podpirati tudi v odnosih med temeljnimi organizacijami in SIS, kar številni samoupravni sporazumi, ki smo jih sprejeli, tudi omogočajo!

Prav tako nismo stali ob strani ob nesrečah drugih. Pomagali smo rudarjem rudnika Kanižarica, ko jim je rudnik zalila voda, kakor tudi prizadetim ob potresu v Posočju. To pa je odraz politično zrelega kolektiva, ki ne odreče pomoči, pa če je postavljen še pred tako težke lastne naloge.

Ko takole analiziramo uspehe našega fizičnega in političnega dela v letu, ki odhaja, se že spoprijemamo tudi z nalogami, ki jih bo treba izpolniti v prihodnjem letu.

V letu 1977 so pred nami razmeroma težke naloge. Naša TOZD mora nakopati 1 250 000 ton premoga. Ta naloga je resnično težka, vendar jo bomo z dobro organizacijo dela in primerno disciplino zaposlenih uresničili.

Ob koncu želim vsem zaposlenim v naši TOZD kakor tudi zaposlenim v drugih TOZD naše DO in njihovim družinam srečno in zdravo 1977. leto!

Alojz PENŠEK,
predsednik DS
TOZD RLV — STR

Temeljna organizacija združenega dela Storitve povezuje službe, kot so jekleno podporje, zračenje in sanacije, jamo-merstvo, študijski oddelek, priprava dela, rudarsko-investicijska služba, reševalna postaja, služba odstreljevanja ter administracija. Delo v tej TOZD je tehnično in samoupravno zelo raznoliko. Združuje 308 članov kolektiva.

Za druge TOZD RLV opravlja TOZD Storitve strokovno-administrativna dela, služba zračenja, jeklenega podporja ter druge službe pa izvajajo tudi samostojna dela v operativni. Družbenopolitične organizacije in samoupravni organi so dokaj dobro organizirani in tudi dobro delujejo. Tu in tam seveda prihaja do težav, ker se v jamskih TOZD še ni v celoti utrdila upravno-pravna oziroma finančna plat poslovanja. Želimo si, da bi prihodnje leto, leto 1977, prineslo tudi v tem pogledu osnove za čimbolj pregledno poslovanje vsake TOZD. Čeravno nas proizvodni proces sili iz meseca v mesec k realizaciji plana, moramo samoupravne prijeme še poglobljati, jih uskladiti z zakonom o združenem delu ter aktivnost delavca pri odločanju še povečati. Žal še danes delegati na zasedanjih vse preveč govorijo v svojem imenu, se vse premalo povezujejo z neposrednimi proizvajalci, in delegatski mehanizem od "spodaj — navzgor" se čisto prekinje.

Ta povezava z bazo je mnogo uspešnejša v krajevnih skupnostih oziroma na nivoju občinskega skupščinskega delegatskega sistema. Razloge, ki onemogočajo, da bi se ta doslednost upravljanja zasedala v vseh sistemih, bomo morali odpraviti sami. Marsikatera nepravilnost izvira že iz priprave dnevnih redov za seje DS, iz priprav gradiva za seje in končno tudi iz nezadostne informiranosti delovnega človeka. Skratka, želimo si čim širšega sodelovanja, dogovarjanja na vseh področjih in demokratičnega odločanja o vseh zadevah TOZD.

Med delovnimi nalogami za leto 1977 je pred nami velika odgovornost za dobro in učinkovito zračenje jamskih delovnih prostorov, saniranje ognjev in ogrevov, prezračevanje 60 km jamskih prog in dislociranih jamskih obratov v oddaljenosti do 5 km, itd. Nič manjšo skrb bo treba posvetiti jeklenemu, ščitnemu in hidravličnemu podporju, da bo gospodarnost pri tej naši najdražji naložbi čim boljša. Ne

nazadnje pa bo treba vložiti še več za varnost delovnega človeka, mu zmanjšati čezmerne fizične napore pri delu, mu zagotoviti ob enakih dohodkih krajši delovni teden ter poskrbeti za dobro počutje v kolektivu in v družini z dobro organiziranim razvedrilom in rekreacijo.

Vsem članom kolektiva, posebej pa še delavcem in svojem delavcem TOZD Storitve, želim osebno in v imenu samoupravljalcev zdravo, uspešno in zadovoljno novo leto.

Maks KRAJNC,
predsednik DS
TOZD RLV — MT

Izteka se delovno leto 1976. Vsako leto nam prinaša nove izkušnje, pa naj jih pridobimo v dobrem ali slabem. Te izkušnje so nam osnova za nove ideje, izboljšave in načrte, ki jih bomo koristno uporabili in uresničili v novem letu.

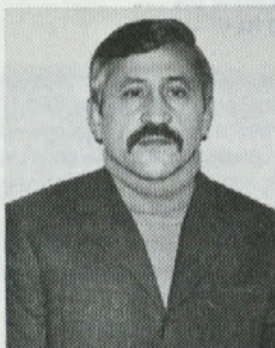
Naša TOZD, Jamska mehanizacija in transport, vzdržuje ter popravlja elektro-strojne naprave in transportira material v jama. V prihodnjem letu bomo stremeli za tem, da bo čimmanj zastojev in napak na elektro-strojni opremi. Zavedamo se, da je tudi brezhibno obratovanje naših naprav velikega pomena za dosego tako dnevnih kot mesečnih načrtov, predvsem pa letnega plana.

V letošnjem letu smo prestavili strojne delavnice iz jame. Popravila lahko sedaj bolj kakovostno in hitreje opravljamo. Pričeli smo tudi s popravili in preizkušanjem hidravličnih sistemov. Da pa bo naše delo potekalo še bolj brezhibno, si želimo čim tesnejšo povezavo med TOZD RLV.

V imenu DS TOZD RLV — Jamska mehanizacija in transport se vsem delavcem v TOZD zahvaljujem za napore in trud, ki so ga vložili v delo, in s tem pripomogli, da smo uresničili zahteven plan proizvodnje. Posebna zahvala pa gre vsem, ki so poleg naporega in zahtevnega dela na delovnem mestu našli prosti čas ter aktivno sodelovali tudi pri delu samoupravnih organov in DPO naše delovne organizacije. S tem so prispevali, da je samoupravno in družbenopolitično življenje v naši TOZD potekalo normalno.

V novem letu želim vsem zaposlenim v TOZD RLV — MT in njihovim družinam kakor tudi vsem ostalim delavcem DO REK Velenje mnogo zdravja in osebne sreče ter delovnih uspehov.

Samoupravnim organom in družbenopolitičnim organizacijam pa želim čimveč uspehov pri razvijanju in krepitvi samoupravnega sistema.

Ignac ERJAVEC,
predsednik DS
TOZD RLV — JG

Leto 1976 je pri kraju, in misel nam uhaja k pričakovanju novega leta. Takoj se pojavita vprašanji: kako in kam? Še preden si na obe vprašanji odgovorimo, pa se malo ozri mo nazaj!

Leta 1964 se je formiral obrat jamske gradnje, in to s ciljem in nalogo, da opravlja permanizacijska dela v jamskih prostorih, saj so potrebe po teh delih v tem času skokovito narasle. Jama se je pričela širiti, in brez permaniziranja glavnih jamskih prog si ni bilo mogoče zamisliti sodobnega pridobivanja premoga.

Obseg teh del se je od takrat še naprej iz leta v leto širil. V letošnjem letu smo si zadali nalogo, permanizirati 1 500 metrov jamskih prostorov, in med letom smo bili večkrat v dilemi, če bomo kos tolikšni delovni nalogi, kajti v naši dejavnosti je dela pogosto težko planirati vnaprej, ker jama je pač jama. Prilagajati se je treba trenutni situaciji in seliti delovne skupine v razne predele jame — pač tja, kjer smo trenutno najbolj potrebni. To pomeni, da se naša delovišča večkrat dekoncentrirajo, da so naše delovne skupine enkrat raztresene po vsej jami, od Škal do južnega krila jame Zahod, drugič pa zopet preveč koncentrirane v enem delu jame. Takšno prilagajanje nam povzroča nemalo organizacijskih težav, katere je čutiti predvsem v nezadostni dostavi materiala, in to zaradi ozkih transportnih grl. Omenil bi tudi, da so klimatski pogoji večkrat slabi in nezdravi; v poletnih mesecih, recimo, često delamo v prostorih oregtega izstopnega zraka, v zimskih mesecih pa mnogokrat v vstopnih zračnih vejah.

Kljub vsem objektivnim in delno tudi subjektivnim težavam pa ugotavljamo, da smo bili uspešni. Količinski letni delovni načrt smo preseglili za 2 odstotka. Tudi finančno smo pozitivno poslovali. Torej lahko trdimo, da smo se obnašali kot dobri gospodarji.

V organizacijskem in tehnološkem pogledu smo v tem letu dosegli rezultate, na katere smo zares lahko ponosni in se jih ne bi sramovali pokazati niti rudarjem v rudarsko najbolj razvitih deželah. Na primer, v južnem krilu Jame zahod je novembra znašal mesečni napredek ene od delovnih skupin pri permanizaciji prog 112 metrov. S tem delovnim uspehom smo gotovo najlepše in najbolj dostojanstveno počastili praznik 29. november.

Če upoštevamo, da smo tak napredek dosegli v globini, na koti — 62 metrov, in to med rednim obratovanjem vseh transportnih in drugih proizvodnih naprav, nismo neskromni, če rečemo, da je to res izreden uspeh.

Do tega uspeha smo prišli z uporabo sodobne tehnologije — z vgrajevanjem sider in uporabo litega betona ter z uvedbo posebne organizacije dela. Vseh pet faz dela smo namreč izvajali istočasno in z optimalno izrabo delovnega časa (kakor hitro so delavci ene faze svoje delo opravili, so delavci predhodne faze že tudi prestavili dela naprej).

Zdaj, ko sem na kratko osvetlil delo, ki smo ga opravili v naši TOZD, pa želim vsem delavcem REK Velenje srečno novo leto, leto 1977, in še več delovnih uspehov kot v tem letu, ki se izteka!

Herman ARLIČ,
predsednik DS
TOZD RLV — KL

Če se ozremo v iztekaajoče se leto, lahko ugotovimo, da je bilo za zaposlene v temeljnih organizacijah RLV dokaj različne sreče. Veliko naporov je bilo potrebnih, da bodo rudarji dosegli svoj letni plan. Pri tej izpolnitvi pa ne smemo prezreti deleža naše TOZD — Klasirnice. Vsi v njej zaposleni so uporabili maksimum svoje volje in znanja, da so lahko rudarjem ves nakopani premog brez zastojev in ob katerem koli času izvozili na površje. Seveda pa to ne bi bilo mogoče, če naša TOZD ne bi imela izvoznih naprav, ki so tehnološko povezane s transporterji na čelih.

Mnogo dela v naši TOZD je bilo opravljenega tudi v dnevih, ko rudarji niso "fedrali", saj take zahtevne izvozne naprave kot so naše, terjajo veliko natančnega in strokovnega dela tudi pri vzdrževanju. Na koncu leta pa smo vendarle vsi v naši TOZD veseli, da smo prispevali svoj delež k uspešni izpolnitvi skupnega plana.

Tudi na področju samoupravne organiziranosti smo v naši TOZD veliko storili. Nemalo pozornosti smo posvetili razpravam po SDS in aktivnosti delegatov DS. Tudi delegatom občinskega zbora združenega dela in SIS smo prenašali svoje zahteve s sestankov SDS. Vendar v tej zvezi je še premalo storjenega; prav pri delegatskih odnosih bomo morali v letu 1977 storiti še več, saj je to naloga, ki smo si jo zadali s sprejetjem novega zakona o združenem delu.

V letu 1977 pa čakajo zaposlene v naši TOZD še večje naloge kot v letu 1976. Proizvodni plan je še večji — torej bo pri izvoznih napravah še več dela, ki pa ga bo vsekakor treba opraviti. Zavedati se namreč moramo, da za svoje delo ne odgovarjamo samo celotnemu kolektivu REK Velenje, ampak tudi celotni slovenski družbi. Torej bo treba redno proizvajati in zagotavljati TOZD TEŠ zadostne količine premoga, in sicer tudi potem, ko bo začela proizvajati njena IV. faza.

Za konec želim vsem zaposlenim v REK Velenje, da bi v letu 1977 tako proizvodne kakor tudi samoupravne naloge, ki nam jih nalaga zakon o združenem delu načrtno in srečno izpolnili — pa da bi bili zdravi, zadovoljni in brez nesreč pri delu. Vsem delovnim tovarišem v Klasirnici in njihovim svojcem pa v imenu vseh DPO v naši TOZD in osebno voščim srečno in zadovoljno leto 1977!

Polde DVORŠAK,
predsednik DS
TOZD TE Šoštanj

Ob izteku 1976. leta se ponovno ozri mo na gospodarske rezultate, ki smo jih na področju proizvodnje premoga in

električne energije dosegli v tem letu. Ker pišem to čestitko na začetku decembra, ko nam še niso znani rezultati gospodarjenja za celo leto, mi dovolite, da uporabim podatke, ki so se mi vtisnili v spomin pri obravnavi periodičnega obračuna za tretje tromesečje!

Proizvodno nalogo za to obdobje smo v TEŠ presegli za 13 %. To pomeni, da smo za toliko več porabili tudi premoaga. Da pa smo lahko dosegli tako ugoden rezultat, smo morali imeti usposobljene cele obrate in posamezne naprave. Tej usposobljenosti rečemo pogonska pripravljenost in ta je bila v prvih devetih mesecih z ozirom na preteklo leto za 4,5 % večja.

Takoj ko omenim pojem pogonska pripravljenost, pa moram pojasniti še, da je to tisti element gospodarjenja elektrarn, ki je z narodnogospodarskega vidika najpomembnejši in ga v celoti pogojujejo delavci elektrogospodarstva. Zato menim, da je treba pogonsko pripravljenost bolje vrednotiti; da mora ta močnejše vplivati na količino dohodka TOZD in osebnega dohodka delavca v njej.

Enovitost elektroenergetskega sistema se kaže ravno v tem, če je osnovni interes vseh v tem sistemu, da v vsakem trenutku obratuje ali lahko začne obratovati tisti agregat, ki proizvaja najceneje. To pa zato, ker imajo od tega koristi tako delavci potrošnikov kot delavci proizvajalcev energije.

Izredno veseli smo lahko tudi ob ugotovitvi, da dobro potekajo dela pri izgradnji objekta TEŠ IV. Kaj to pomeni za našo ožjo in širšo družbeno skupnost, je vsem znano! Za uspešno delo pri tej izgradnji pa gredo vsa priznanja delavcem investitorja in izvajalcev.

Ob tej priložnosti želim vsem našim delavcem, tako tistim na koti + 100 kakor tistim na koti minus nekaj desetih metrov, čimveč osebne in kolektivne sreče, obenem pa, da bi leto 1977 bilo leto sožitja nas vseh v naših TOZD in DSSS ter drugih z nami — da bi tako lahko izpolnili sprejete obveznosti in stkali med seboj čimbolj pristne človeške odnose.

Še enkrat — Srečno novo leto!

Ivan GAVEZ,
predsednik DS
TOZD ESO

Ob izteku leta lahko ugotavljamo, da bomo v naši TOZD proizvedene naloge izpolnili. Kljub težavam, do katerih je prihajalo, smo z doseženimi rezultati lahko zadovoljni. Težave, ki so nas spremljale celo leto, so bile prostorske, poleg tega pa so nas ovirali kadrovske primanjkljaji in zastoji pri dobavi materiala ter opreme in pomanjkanje skladiščnih prostorov. Težišče del pa je bilo pri kompleksnem podporju, zlasti pri uvajanju podporja KTU, ter pri transportnih napravah za TEŠ IV in TOZD RLV — MT.

Splošna ugotovitev je, da so obstoječi prostori TOZD ESO znatno premajhni in neustrezni za nove naloge na področju podporja in transporta. Bodoča prestavitve naših obratov v nove prostore pa bo te probleme odpravila in nam obenem odprla možnosti za modernizacijo naših dejavnosti. Zato stremimo, da bi našo TOZD čimprej v celoti preselili na novo lokacijo in v nove prostore.

Do konca leta je še nekaj dni. Potem se začnejo dnevi novoga leta — in vsi si želimo, da bi bili to vedno prijetni dnevi, čeprav vemo, da bo med njimi veliko vsakdanjih dni, polnih skrbi in dela. Želimo si tudi, da bi se odnosi med vsemi, ki delamo v REK Velenje, še bolj poglobili; da bi bilo sodelovanje med nami še tesnejše in uspešnejše. In vse to vam želim tudi jaz.

Vsem zaposlenim v naši TOZD pa ob tem želim še, da bi tudi v letu 1977 uspešno izpolnili vse naloge, ki smo si jih zadali, in se vsak dan vrnili z dela svojim družinam zdravi in zadovoljni!

Franc KRAMER,
predsednik DS
TOZD Z. obrati

Navada je, da še prej, preden si sežemo v roke in si zaželimo srečno novo leto, pogledamo malo nazaj na prehojeno pot v letu, ki se izteka.

Letošnje leto je bilo prav gotovo zelo razgibano in zlasti polno prizadevanj za izboljšanje oziroma stabilizacijo gospodarstva. Tako je že takoj spomladi začel veljati zakon o zavarovanju plačil med uporabniki družbenih sredstev. Dober vpliv izvajanja tega zakona na gospodarjenje se je pokazal že kmalu.

Sledila je razprava o predlogih samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov o temeljnih planov interesnih skupnosti gospodarstva za obdobje 1976—1980. Skoraj istočasno pa je potekala javna razprava o osnutku zakona o združenem delu, ki je bil sprejet ob minulem prazniku republike in pomeni prelomnico v socialistični graditvi Jugoslavije.

Zavedamo se, da je s sprejetjem tega zakona bilo opravljene le del dela. Glavni del, to je, uveljavitev zakona v praksi, pa je še pred nami in bo terjal še mnogo naporov in dela prav vseh.

Veliko časa in prizadevanj pa nas je veljala zlasti akcija za čim prejšnjo in kar najboljšo izpolnitev delovnih načrtov. Zdaj so rezultati že tu. Za našo TOZD moramo reči, da z njimi ne moremo biti popolnoma zadovoljni. V letu, ki se izteka, smo predvsem pogrešali usklajenost in enotnost pri izvajanju skupaj načrtovanih akcij v delovni organizaciji. V prihodnjem letu bomo morali tesneje sodelovati in skupne probleme reševati bolj enotno.

Končam naj z željo, da bi bilo leto 1977 poslovno uspešnejše, vsem članom delovne organizacije rudarsko-elektroenergetskega kombinata Velenje pa želim vso srečo in predvsem obilo zdravja v novem letu.

Franc MIKLAVŽINA,
predsednik DS
TOZD PGM

V letu 1976 smo se v naši TOZD srečevali z velikimi problemi, ki so obenem problemi celotne DO.

Ne moremo in ne smemo biti zadovoljni s sedanjimi rezultati, kajti težnja vseh nas je usmerjena k čim večjim delovnim uspehom in čim boljšemu poslovnemu rezultatu.

Od uspešnega delovanja celotne naše DO je odvisen naš jutrišnji dan.

Upamo, da bo leto, ki prihaja, prineslo vrsto novih spoznanj in s prizadevanjem vseh boljše uspehe našega kolektiva.

V imenu DS in osebno želim vsem delavcem TOZD PGM in vsem članom kolektiva REK Velenje ter njihovim svojim obilo osebne sreče in zdravja kakor tudi veliko delovnih uspehov v novem, 1977. letu.

Leopold IVENČNIK,
predsednik DS
TOZD Avtopark

Ob koncu leta 1976 se v imenu delavskega sveta temeljne organizacije Avtopark zahvaljujem vsem članom kolektiva REK Velenje za uspešno sodelovanje, delavcem v Avtoparku pa za dobro in vestno izpolnjen letni plan — z željo, da bi bilo prihodnje leto vsaj enako uspešno.

Leto, ki odhaja, je bilo za našo TOZD leto napornega dela in prizadevanj za izpolnitev sprejetih planskih nalog, stabilizacijskih programov in obvez za razvijanje samoupravnih odnosov v TOZD in delovni organizaciji. Rezultati dela nam kažejo, da naš trud zlasti na poslovnem področju ni bil zaman. Z gotovostjo lahko trdimo, da smo načrtovane naloge v celoti opravili, saj smo sproti zadovoljevali vse potrebe delovne organizacije REK Velenje in drugih naročnikov po naših storitvah ter tako dosegli visok izkoristek naših prevoznih in drugih zmogljivosti. Rezultati pa bi bili lahko še boljši, če ne bi prišlo do nepredvidenih zastojev, ki so nam dali vedeti, da je za uspešno poslovanje naše TOZD potrebno tesno sodelovanje vseh drugih TOZD in DSSS delovne organizacije REK Velenje.

Glede na to je v našem interesu, da bi v prihodnjem letu z drugimi TOZD REK Velenje še tesneje sodelovali in takoj obojestransko zadovoljstvo zagotovili čim višji izkoristek

družbenih sredstev v naši TOZD. Ta sredstva namreč že doslej niso bila majhna, v bodoče pa bodo še večja, saj smo med letom, ki se izteka, opravili zamenjavo dela amortiziranih vozil z novimi, poleg tega pa prišli že precej daleč z izgradnjo nadomestnih prostorov za našo sedanjo remontno-servisno delavnico, ki stoji na robu rušilivega rudniškega področja. Ob tem je treba povedati, da smo preselitev naše remontno-servisne dejavnosti v nove prostore imeli v načrtu že za to leto, a žal izgradnje teh prostorov v tem letu ne bomo končali. V prihodnjem letu pa se bo zagotovo uresničila tudi ta velika želja celotne naše TOZD, posebno pa naše SDS — delavnica, ki zdaj dela v skrajno neustreznem poslopju za opravljanje remontno-servisnih del.

Srečno, zadovoljno in uspehov polno novo leto — pa varno vožnjo v njem — vam želi delavski svet TOZD Avtopark!

Andrej ROZMAN,
predsednik delovne
skupnosti TOZD TISK

Navada je že, da ob takšnih priložnostih napišemo nekaj bolj ali manj ustaljenih fraz o samoupravljanju, naših delovnih zmogljivostih in tako naprej, često pa pozabljamo na delavce, ki so nosilci našega družbenega življenja, delovnih zmogljivosti in samoupravljanja.

Vprašal sem naše delavce, kaj si želijo v novem letu. Odgovor je bil odkrit, besede enostavne: "Dobre medsebojne odnose! Srečo! Zdravje!"

Dobri medsebojni odnosi, sreča in zdravje so pogoj za dobro delo. Z delom je povezano samoupravljanje.

Vprašajmo se, kaj smo v tem letu delavci dali delavcem. Kaj več kot delovne plane, delo, OD, streho nekaterim in splošno družbeno varnost? Poglejmo! Še vedno so matere s strahom pričakovale konec porodniškega dopusta ali nestrpnost čakale na razpis za sprejem otrok v vrtec. Šolo-obvezni otroci so bili zaradi prezaposlenosti staršev večkrat prepuščeni cesti in "samostojnosti", čeprav že nekaj časa z izbranimi besedami govorimo o pomenu celodnevne šole. Kljub ogorčenim nasprotovanjem se nam v prihodnjem letu obeta neka galerija, ki zaradi čudnih vzvodov utegne dodatno pritisniti na zavore, ki že nekaj let zmanjšujejo hitrost reševanja problemov otroškega varstva, socialnega skrbstva in šolstva. Problemi, ki jih prelagamo iz leta v leto, se kopičijo — in pod njihovo težo se ne najdemo več. Včasih nas, delegate, grabi jeza, ker nam skupnosti in forumi ne posredujejo letnih načrtov s specifikacijami cen za nove gradnje, predvidenimi roki za njihove izgradnje pa navedbami odgovornih oseb za izvajanje in nadzor izvajanja gradbenih del. Jeza nas grabi zato, ker moramo ugotoviti, da brez predloženih načrtov in omenjenih "malenkosti" ne moremo dvigniti rok. Doslej bi večkrat morali odločiti, če včasih sploh nismo, v prid osebnim ambicijam nekaterih vplivnih posameznikov. Kaj ne bi bilo prav, da bi enkrat za vselej zahtevali: "Čas je že, da pričnete upoštevati resnične potrebe in želje delavcev!"

Tudi v TOZD TISK ugotavljamo, da se še nič nismo približali izpolnitvi svoje najpomembnejše potrebe.

Z delom smo zadovoljni, saj je naš mali kolektiv delal vse leto konjunktorno, a žal v prostorih, ki mu že nekaj let segrevajo potrebo, da bi končno dobil prostore, ki bi ustrezali dejavnosti in materialni osnovi njegovega združenega dela. To je ta naša najpomembnejša potreba!

Na začetku leta smo resda z navdušenjem debatirali o novih prostorih, debati so priskočili na pomoč tudi vodilni delavci DO, misli so bile velike, vendar stara navada podobnih "akcij" je, da hodimo okrog vrele kaše in odnehamo, še preden se ohladi. To ni osamljen primer, ampak problem mnogih, če že ne večine sej, na katerih so prisotni delavci — delegati. Sestankarstvo — jara kača naših dni, kjer se povečini "koljemo" za majhne, nepomembne stvari, bistvo pa ostaja v ozadju in le malokdaj resnično pride z dnevnega reda.

V prvi polovici letošnjega leta smo bili tudi pred tem, da se združimo s tiskarno Doma kulture in Integralom. Z združitvijo, ali bolje zveneče, integracijo, naj bi se dokončno rešili prostorske stiske, vendar prostora za nadaljnji razvoj tudi tako združeni ne bi imeli. Torej bi bili spet na istem. Sploh pa "predpriprave" na združitev niso temeljile na samoupravnem odločanju delavcev, ampak na grožnjah posameznikov, češ če se ne boste združili, drugo leto ne bo dela za vas, ipd. Delavci smo bili ogorčeni nad takšnim početjem in smo odločno glasovali proti združitvi.

Po drugi strani pa smo glasovali proti tudi zato, ker želimo ostati pri rudniku oziroma v REK Velenje, saj so nam rudarji pomagali pri nakupu delovnih sredstev, pri reševanju stanovanjskih potreb nekaterih naših delavcev, itd.

Če bi imeli ustrezne prostore, bi lahko priskočili na pomoč pri reševanju problemov zaposlovanja rudniških delavcev invalidov ...

Zaradi prostorskega problema smo tudi delovni načrt za leto 1977 zasnovali le za delo v eni izmeni. Škoda neizkoriščenih možnosti za večjo realizacijo naših zmogljivosti, za večji dohodek!

Delavci TOZD TISK želimo celotnemu kolektivu DO REK Velenje srečno in uspehov polno novo leto.

Riko PIRMANŠEK,
predsednik DS
TOZD PZS

Ob prehajanju starega v novo leto se oziram nazaj, na našo prehojeno pot, in lahko rečem, da smo kljub številnim težavam, ki so nas spremljale, dosegli v naši TOZD tudi vidne uspehe. Delovni načrt bomo izpolnili, kakor smo si ga zastavili. Proizvodnega programa resda nismo razširili, kot smo si želeli, in sicer zato, ker so nas pri tem zavrli novi uvožno-izvozni predpisi za opremo. Nekaj pa smo na tem področju vendarle dosegli in upamo, da bomo v prihodnjem letu še več, saj bomo, kot doslej, še naprej razvijali in širili našo proizvodnjo. Vemo, da naš sedanji proizvodni program še ni izpopolnjen. Vemo, da imamo še velike možnosti na področju izdelovanja spenjalnega pribora ter vakuumirane, brizgane in druge embalaže in da moramo še naprej razvijati proizvodnjo embalažnih trakov, predvsem z novimi materiali.

Mimogrede naj omenim, da smo v tem letu dosegli lepe rezultate zlasti pri razvoju izdelovanja avtomatskih spenjalnih aparatov za pakiranje z našimi embalažnimi trakovi. Prvo serijo teh aparatov bomo kmalu končali in dali na trg. Ko smo se pred leti pogovarjali o takih aparatih, smo si komaj upali misliti, da jih bomo kdaj izdelovali industrijsko, serijsko.

Seveda pa bo potrebnih še veliko naporov, da bomo premagali vse težave, ki se porajajo pri proizvodnji teh aparatov.

Veliko skrbi bomo morali posvetiti tudi kvaliteti naših izdelkov in večanju produktivnosti našega dela, če hočemo ostati konkurenčni na domačem in tujem tržišču.

Zakon o zavarovanju plačil, ki je začel veljati 1. aprila letos, nam je pri tem veliko pomagal, saj je obvezal naše dolžnike za hitrejše poravnavanje dolgov, ki so bili veliko večji kot naši dolgovi.

Ob tej priložnosti moram vsekakor omeniti, da je naložba v ustanovitev naše organizacije združenega dela opravičila svoj namen; delavci v TOZD PZS smo srečni in zadovoljni in z delom napredujemo po obsegu in kvaliteti.

Tudi v prihodnjem letu bo naše združeno delo obsežnejše. Z ozirom na letošnji načrt planiramo povečanje proizvodnje in upamo, da bomo plan s prizadevnim skupnim delom izpolnili. Čakajo pa nas tudi nadaljnje naloge pri razvoju in poglobljanju samoupravljanja, saj je to pogoj za angažiranje posameznika v združenem delu za sodelovanje pri doseganju skupnih ciljev TOZD. Te naloge pa bomo uresničevali na osnovi sprejetega zakona o združenem delu, ki nas obvezuje, da je ob pravicah, ki nam gredo kot delavcem samoupravljalcem, treba dosledno izpolnjevati tudi vse obveznosti.

Ob koncu leta se v imenu delavskega sveta TOZD PZS zahvaljujem drugim TOZD in DSSS REK Velenje za sodelovanje in pomoč pri doseganju letošnjih ciljev naše TOZD in želim vsem delavcem REK Velenje kakor tudi njihovim bližnjim srečno in uspehov polno leto 1977.

Jože ZAVRATNIK,
predsednik DS
TOZD SG

Naša temeljna organizacija združenega dela je majhna, saj šteje le 48 zaposlenih, toda s svojim delom smo v letu 1976 marsikaj prispevali v prid celotnemu kolektivu REK Velenje in družbi. Seveda smo imeli tudi slabe in težke mesece; lagali bi, če bi rekli, da nam je šlo vse v najlepšem redu. Res je tudi, da se naša TOZD ne more pohvaliti s proizvodnjo; z doseženim in preseženim planom kakor, na primer, temeljne organizacije RLV. Lahko pa rečemo, recimo, da je

veliko našega dela vložena v izgradnjo obrata družbene prehrane ob Kidričevi cesti, ki smo ga tako težko pričakovali vsi v REK Velenje in še veliko drugih, najbolj pa seveda naši delavci v samskih domovih. V tem je naš prispevek celotnemu kolektivu REK Velenje, občini, družbi. Organiziramo tudi izgradnjo stanovanj za naše delavce in pri tem imamo nemalo težav; podobnih tistim, ki smo jih imeli pri izgradnji obrata družbene prehrane. Vsi namreč vemo, da ga ni bilo mogoče zgraditi v naprvo postavljenem roku. Sedaj, ko končno stoji in "obratuje", pa so spet problemi. V čem? V tem, da je bil namenjen predvsem našim delavcem v samskih domovih; da bi v njem našli tudi sprostitev, se v njem tudi kulturno izživeli po težkem delu, itd. A za to namenjeni prostori v obratu še vedno niso urejeni!

Čudno je! Temeljne organizacije so zagotovile sredstva, da se obrat zgradi. Nekatere so tudi pomagale pri izgradnji. Recimo ESO z instaliranjem tega in onega pa Zunanji obrati z mizariskimi in še nekaterimi storitvami! Zdaj, ko dom stoji, pa namen ni izpolnjen do kraja. Je res treba, da so naši delavci iz samskih domov še vedno nezadovoljni? Rekli bi, da ne, če bo pristojna služba v DSSS storila potrebne korake za ureditev problema. Kaj vse je treba postoriti, pa smo jo tako opozorili — z dopisom, sprejetim na sestanku naše osnovne organizacije ZK.

Najbrž sem zašel! Mogoče pa tudi ne: to je eden od problemov, ki je naš in ni naš, očitki pa ob takih problemih običajno letijo na nas, našo TOZD.

Sicer pa vsem v REK Velenje, posebej pa še sodelavcem v TOZD Stanovanjsko gospodarstvo, in drugim v Velenju želim zadovoljstva in zdravja polno — srečno NOVO LETO!

Sabina PODVINŠEK,
predsednica DS
TOZD DPG

Kar težko je verjeti, da se letošnje leto že izteka. Utopljeni v delu in reševanju vedno novih problemov smo že skoraj izgubili občutek za čas. Delovni ritem je vse hitrejši in nam ne daje dovolj možnosti za predah in razmišljanje o opravljenem. Tako ostajajo nezaznamovani tudi večji poslovni uspehi, da o manjših sploh ne govorimo.

Prav je zato, da se vsaj ob prelomu starega leta v novo ozremo nekoliko nazaj. Pri tem ne gre toliko za obujanje spominov na težave in probleme, ki smo jih morali premagati, čeprav nas tudi glede tega upravičeno srbi jezik, ampak predvsem za prikaz doseženih uspehov, ki naj nam zbudijo nove moči, da bomo tudi v letu 1977 dobro delali.

K doseženim uspehom naše delovne organizacije je nedvomno prispevala svoj delež tudi DPG. V obratih družbene prehrane smo pripravili skoraj en milijon toplih in prek 1,5 milijona hladnih obrokov, organizirali smo letovanja v 18 različnih krajih, kjer je letovalo prek 6 000 članov našega kolektiva in njihovih svojcev, opravljali smo tudi najzahtevnejše gostinske storitve in organizirali nekaj večjih prireditvev. Predvidevamo, da bomo letos preseglili že 4,5 milijarde starih dinarjev realizacije in tako prekoračili lansko realizacijo za več kot 30 odstotkov. Ta rezultat je še toliko pomembnejši, ker smo ga dosegli v glavnem s cenami iz leta 1975.

V letu, ki se končuje, smo se obogatili z novim objektom družbene prehrane v Velenju. Veliko število abonentov, ki se v njem hranijo, je dokaz, da ga je vsekakor bilo treba izgraditi. Poleg moderne samopostrežne restavracije, ki naenkrat sprejme okrog 300 abonentov, so v tem obratu tudi objekti za razvedrilo.

Obrat družbene prehrane v Šoštanju pa je skrbel za prehrano zaposlenih v TEŠ in nekaterih drugih naših TOZD, pa tudi delavcev, ki gradijo novo termoelektrarno.

Letovanja! Zaradi še vedno nezadostnih zmogljivosti za letovanja smo tudi v letu 1976 dokupili nekaj hišic za kampiranje, poskrbeli pa smo tudi za boljše počutje letovalcev v počitniških domovih Fiesa in Crikvenica, preuredili smo sobe ter v njih položili topli pod in montirali zavese.

Doseženi poslovni uspehi so tesno povezani z doseženo stopnjo razvosti samoupravnih odnosov v naši TOZD, saj v letu 1976 lahko zaznamujemo precejšen napredek tudi na tem področju. Zaposleni neposredno ali prek svojih delegatov v samoupravnih organih vse bolj zavzeto in odgovorno razpravljajo ter odločajo o vseh vprašanih življenja in dela v svoji temeljni organizaciji in njenega povezovanja navzven. Vsebinski premiki na tem področju so dokaz večje osveščenosti zaposlenih in boljšega informiranja.

In kaj nas je pri delu najbolj oviralo? Nestabilnost tržnih cen osnovnih materialov za pripravo hrane in zamrznitev prodajnih cen naših storitev! Težave zaradi naraščanja cen prehrambnih materialov smo, kolikor se je dalo, reševali z iskanjem notranjih rezerv, z uvajanjem novih organiza-

cijskih prijemov in s tolikšno racionalizacijo našega dela, da je včasih bila komaj še znosna. Glede na to tudi ne pričakujemo rožnatega končnega finančnega obračuna.

Vse to kaže, da smo mnogo storili na področju znižanja naših poslovnih stroškov, žal pa jih popolnoma odpraviti — kot so si to nekateri zamišljali — vendarle ni bilo mogoče.

Poleg teh problemov so nas nenehno pestili tudi kadrovske problemi, številne odsotnosti od dela zaradi bolezni in dopustov, večinoma za vse neurejeni dnevni delovni čas, delo ob nedeljah in praznikih, še vedno nedodelan sistem stimulativnega nagrajevanja, ne nazadnje pa tudi še vedno nekoliko zapostavljen položaj naše TOZD med drugimi TOZD REK Velenje.

Vsem delavcem v naši delovni organizaciji želim zdravo in uspešno novo leto in upam, da bomo s skupnim reševanjem problemov v letu 1977 lahko še boljše uredili našo družbeno prehrano.

Rudi LESJAK,
predsednik DS DSSS

Ob koncu starega in začetku novega leta vsakogar izmed nas speleti misel, kaj nam bo prinesla prihodnost. Spomnimo se tudi — bodi z veseljem, bodi z nezadovoljstvom — kaj smo in česa nismo izpolnili. Toda — naj bodo v teh trenutkih občutki takšni ali drugačni — sleherni od nas bo sklenil, češ v prihodnjem letu bom storil več, in to z namenom, da bi potešil svojo dolžnost do kolektiva in družbe in tako dosegel tudi osebno zadovoljstvo.

Kot samoupravljalci smo si vsak po svojih močeh dolžni prizadevati za uspešnejše razreševanje skupnih problemov. Nemalokrat pa si moramo priznati, da zanemarjamo naše samoupravljalске dolžnosti; včasih celo hoté ne vidimo, ne slišimo in ne vemo za probleme — in tako, vsaj na videz, nismo nič krivi. Krivci naj bi seveda bili tisti, ki so se s problemi ubadali, a jim jih ni uspelo rešiti. Najhuje pa je, da se često niti ne zavedamo, kako in koliko s takšnim ravnanjem škodujemo tako sebi kot kolektivu.

Še nekaj je, kar negativno vpliva na našo aktivnost in s tem tudi na uspeh posameznih akcij! Vse nas kdaj pa kdaj spreleti občutek, da smo premalo pomembni, da se naše mnenje nikjer ne upošteva — in da je zato vseeno, ali sodelujemo v odločanju in prispevamo kaj v skupnih akcijah ali ne. Ko nas po malem prevzema tak občutek, iščemo nekakšne rešitve "izven sebe", dokler nismo že skoraj prepričani, da je samoupravljanje resnično "pesek v oči", ki nam ga mečejo "tisti zgoraj", ki "vladajo".

Priznati moramo, da je resnica nekoliko drugačna. Vsi tisti, ki aktivno in tvorno sodelujejo v organih upravljanja, dobro poznajo vso problematiko. Prav tako vedo, da samoupravljanje ni le fraza. Zato lahko ugotavljamo, da smo za vsa negativna mnenja žal krivi sami, saj jih povzročamo s tem, ko razreševanju problemov obračamo hrbet. Očitno je tudi, da je med nami še vedno premalo takih delavcev, ki se zavedajo svojih dolžnosti in odgovornosti v združenem delu.

Dovolite mi, da ob tej priložnosti izrazim tole željo, in sicer, da bi sleherni član kolektiva DSSS v prihodnje prispeval svoj delež — na svojem delovnem mestu — in s tem izpolnil osnovno dolžnost samoupravljalca. Šele prek tega je namreč moč spoznati, da smo s samoupravljanjem organsko povezani pri delu na delovnih mestih in da je samoupravljanje ena od oblik demokratičnega reševanja problemov v našem socialističnem družbenem sistemu, ne pa nekaj abstraktnega, na kar nimamo nikakršnega vpliva in je izven dosega posameznika.

Še posebno delavci DSSS imamo dolžnost, da s prizadevnostjo in odgovornostjo opravljamo vsa dela, za katera smo se s TOZD dogovorili v samoupravnih aktih. Problemi, ki se ob takem delu porajajo, pa ne zadevajo le DSSS, ampak vedno tudi temeljne organizacije združenega dela. Z ustvarjalnim sodelovanjem, sporazumevanjem in dogovarjanjem moramo delavci REK Velenje ustvariti najugodnejše delovne odnose in pogoje, v katerih bo moč nastale težave razrešiti v korist vseh v združenem delu. V tem sodelovanju in dogovarjanju mora vsak delavec DSSS najti svoje mesto, saj bomo tudi s pomočjo poslušala za razreševanje težav, ki niso ravno "opisane" v opisu delovnega mesta, lahko naredili dolg korak naprej k utrjevanju funkcije delavca — samoupravljalca.

Marca 1977 bo minilo tri leta od ustanovitve organizacije združenega dela REK Velenje. Delavci DSSS smo po svojih močeh prispevali k doseženim rezultatom poslovanja TOZD v minulem obdobju. V tem času je bilo veliko novega na področju samoupravne zakonodaje; mnogo je bilo tudi nedorečenega. Zato moramo sami posvetiti posebno pozornost uresničevanju določil, denimo zdaj, zakona o

združenem delu in poiskati rešitve za nezaviden gospodarski položaj nekaterih TOZD. Seveda pa bomo vsi skupaj morali bedeti tudi nad uresničevanjem investicijskih načrtov za izgradnjo energetskega kompleksa REK Velenje, od katerega veliko pričakuje vsa slovenska skupnost.

Pri uresničevanju naštetih nalog pa ne bodimo malodušni in omahljivi, saj smo že doslej v praksi nemalokrat dokazali, da smo sposobni premagati vse ovire na poti za boljše jutri.

Kot predsednik delavskega sveta DSSS želim v imenu delegatov samoupravnih organov DSSS vsem v naši delovni organizaciji uspešno in zadovoljstva polno leto 1977!

Nedavnim volitvam v TOZD ESO na rob!

Razgovori z delavci med volitvami

Za kakšne volitve gre, kdaj so bile in kako so se končale, smo pisali že Informatorju št. 50 z dne 11. novembra in Informatorju št. 53 z dne 1. decembra. Zato že posredovane tokrat ne bomo ponavljali, izpolnili bomo le obljubo, ki smo jo dali Informatorju št. 53, ko smo rekli, da bomo v zadnji letošnji številki Rudarja objavili naše razgovore z nekaj delavci v TOZD ESO med volitvami.

Torej preidimo kar k tem razgovorom!

Na volišče smo prišli pred pol šesto zjutraj, v novo stavbo TOZD ESO — v Novih Prelogah. Od volilcev ni bilo na njem še nobenega; če ne štejemo Pavla Planinca, predsednika volilne komisije, Staneta Voduška, predsednika volilnega odbora, ter članov odbora Milana Hladina in Tončke Jelenko; ti so že bili na volišču. In najprej smo se "lotili" Tončke Jelenko — odgovarjala nam je takole!

— Očitno še ni nobenega drugega razen vas?
"Ne, saj smo rekli, da začnemo ob pol šestih."
— Lahko pogledamo kandidatno listo; je odprta ali zaprta?
"Lahko, odprta je; za delavski svet in komisije."
— Ste kandidate izbirali in potrjevali v samoupravnih delovnih skupinah ali kako drugače?
"V samoupravnih delovnih skupinah!"
— Imate za delavski svet kandidate iz vsake skupine?
"Da, vsaka skupina ima enega ali več kandidatov; odvisno pač od velikosti skupine."
— Koliko kandidatov boste volili v delavski svet?
"Enaindvajset."
— Pa v komisije?
"V vse komisije — za medsebojna razmerja delavcev, za izrekanje ukrepov zaradi kršitev delovnih obveznosti in v komisijo delavske kontrole — pet!"
— Imate pri vas veliko samoupravnih delovnih skupin?
"Trinajst, toliko kot sindikalnih."
— Ali se ene in druge med seboj prekrivajo?
"Se, vodje pa so različni."
— Ste pri izbiri kandidatov za delavski svet že sedaj kaj računali na dopolnitve, ki bodo potrebne, če se boste organizirali na več TOZD?
"Ne. Sedaj so volitve zato, ker jih nismo izvedli spomladi."

Drugi razgovor — razgovor s Pavlom Planincem

— Že dolgo delate v ESO?
"Četrto leto, v volilnih organih pa sedaj sodelujem prvič."
— Kaj ste po poklicu in kje delate?
"Strojni inženir sem. Delam pa na jašku Škale, v vodovodno-toplovodnem obratu."
— Kaj je bilo po vašem mnenju v dosedanji mandatni dobi za delavski svet ESO najtežje, oziroma pri čem je imel največ dela?
"Rekel bi, da se je moral največ ukvarjati s problemi izgradnje naših novih obratov pa tudi izgradnje četrte faze TE Šoštanj, pri kateri naša TOZD precej sodeluje."
— Kje ima v tem času vaš obrat največ dela?
"Pri termoelektrarni; za četrto fazo in za prejšnje. Napelevali smo vodovod in instalirali hidrantsno mrežo za električni transportni trak. Zdaj pa je največ dela pri napravah za ogrevanje, prezračevanje in pri raznih pomožnih električnih objektih."
— Kaj pa toplovod v Velenju; grede dela zanj že h kraju?
"Ja, že precej proti koncu. V Velenju je problem le še drugi razvod v naselju Šalek — Gorica, a tudi tod je že skoraj tri četrtine objektov ogrevanih."
— In za jašek Škale, imate kaj v načrtu?
"Imamo, pripravljamo novo traso za ogrevanje kopalnic. Njena kapaciteta bo približno taka kot je kapaciteta trase za jašek Preloge. Pod kopalnicami na jašku Škale bo zgrajena tudi nova toplotna podpostaja."
— Kako pa na splošno; imate dosti naročil?
"Zadosti; glede tega ni problemov. V vseh obratih ESO de-

lamo tudi vse sobote — v glavnem zato, ker nam glede na plan primanjkuje delavcev!"

— Torej boste letos načrtovano realizacijo dosegli?

"Upamo, da jo bomo; sicer pa je do konca leta pred nami še nekaj časa."

Razgovor s prvim delavcem, ki je prišel na volitve

— Vas lahko malo zmotimo? Kako vam je ime?

"Jože Mikek."

— Kje delate in kaj?

"V kovaški delavnici; varilec sem."

— Že dolgo delate v naši delovni organizaciji kot varilec?

"Pet let, vmes pa sem bil tudi drugje, a v začetku leta 1975 sem se zaposlil spet pri REK Velenje."

— Kakšno delo imate zdaj v kovaški; s čim se največ pečate?

"S popravili jamskega podporja OMKT in hemscheidt, ki se skrivi na odkopih."

— Katero podporje pa pride najbolj izdelano iz jame?

"Eno kot drugo je kar enako skrivljeno."

— Kako pa ste se v kovaški delavnici pripravljali na volitve; v skupinah? Pa kandidati; jih poznate?

"Ja, v skupinah smo se pripravljali, kandidate pa poznam skoraj vse."

— Lahko odkrito odgovorite tudi na vprašanje, kako ste bili delavci v ESO zadovoljni z dosedanjimi samoupravnimi organi; so ti v redu delali ali ne?

"Zakaj pa ne! Rečem lahko, da smo verjetno bili vsi delavci z njimi zadovoljni; mislimo, da so dobro delali!"

— Kateri organ pa je po vašem mnenju imel največ dela?

"Delavski svet; to je običajno! — Zanj je bila pretekla mandatna doba še toliko bolj zahtevna zato, ker je sovpadala s prvo fazo izgradnje naših novih prostorov in s sodelovanjem ESO pri izgradnji TEŠ IV."

— Še o osebnih dohodkih eno vprašanje; ste zadovoljni z njimi?

"Kar gre. Štiriindvajseto grupo imam in preseganje akorda pa še drugo zraven da mesečno 400 000."

— Dopust ste že izkoristili?

"Ne, zdaj sem na dopustu; še tri dni ga imam."

— Ste kje letovali?

"Nisem, doma sem bil."

— Se vam zdi, da je v naši delovni organizaciji kaj takega, kar bi zdajle radi povedali, da objavimo?

"Ne. Res nas stiskajo tesni delovni prostori, a rešitev je vse bolj blizu. Zdaj delamo zunaj; bo pač treba še malo potrpeti, čeprav ima naša delavnica veliko dela tudi na prostem, tako da nas bo zdaj na zimo včasih tudi zeblo in zmočilo."

— Potem pa boste vsi pod streho?

"Že prej, ko bomo prišli semkaj v Nove Preloge; že zdaj bomo šli s svojim delom notri, saj se bodo naši delno preselili sem in nam v kovaški delavnici na stari lokaciji dali prostor pod streho. Po izgradnji druge faze novih prostorov ESO pa se bomo preselili tudi mi."

Pogovor z Ireno Hladin

— Ne poznamo vas?

"Irena Hladin."

— Delate...?

"V krovsko-ključavničarskem obratu v Šoštanju; od začetka letošnjega leta, prej pa sem bila enajst let pri ERA Velenje."

— Na kakšnem delovnem mestu ste?

"Administratorka sem. Za delavce pišem ure pa s predračuni in evidencami se ukvarjam."

— Koliko vas je zdaj zaposlenih v tem obratu?

"Vse skupaj nas je 35; 30 v proizvodnji in 5 režijskih delavcev."

— In kje največ delajo vaši delavci?

"Pri tehle novih prostorih, predtem pa so veliko delali pri TEŠ, posebno pri urejevanju novega transporta premoga."

— Kako vam ugaja zdajšnje delo, če ga primerjate s prejšnjim delom?

"Veste, pri Eri nas je bilo več, tu pa sem sama."

— Ste poročeni?

"Ja, že nekaj let."

— Imate kaj otrok?

"Dve punčki; prvi je osem, drugi pa dve leti."

— Kje pa dela vaš mož?

"Pri rudniku je, v službi varstva pri delu, ravno te dni pa gre drugam; ne po svoji volji, ampak zaradi družbenih razlogov."

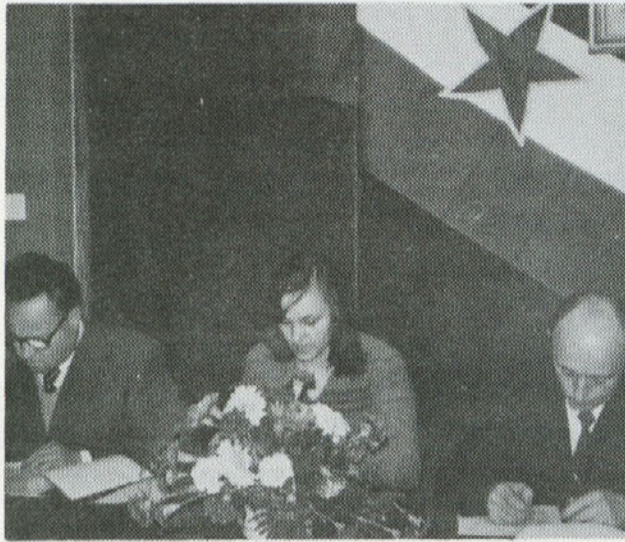
— Potem pa ga poznamo; Anton Hladin, a ne?

"Ja, pravi bo..."

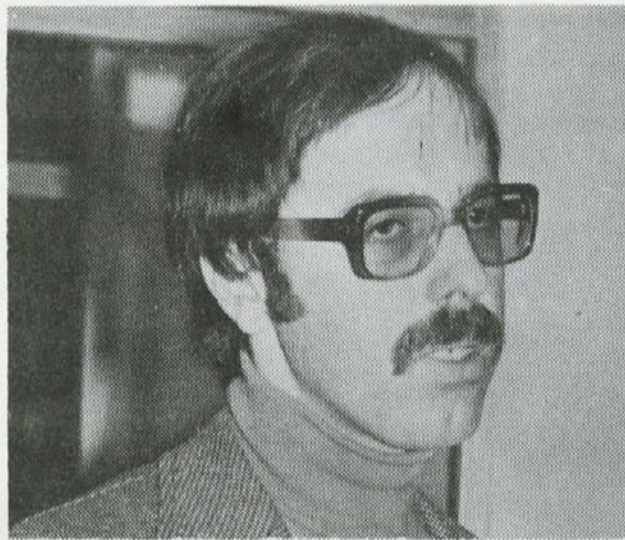
V pogovor smo se zapletli tudi s Stankom Rudolfom, vodjem komercialno-finančne priprave v ESO

— Vi nam lahko poveste marsikaj o izgradnji tehle novih obratov ESO, ali ne?

"Verjetno bi lahko drugi več povedali. No, lahko pa rečem, da so bile precejšnje težave. Izgradnja sicer spada v okvir investicij TOZD RLV; mi pri njej sodelujemo le kot izvajalci. Praktično gre namreč le za preselitev naših obratov iz sedanjih prostorov, v katere se bo preselil del dejavnosti TOZD RLV — Mehanizacija in transport. Smo pa seveda pri investiciji sodelovali; okoli 600 starih milijonov ali približno četrtina vseh investicijskih stroškov bremeni našo amortizacijo."

Tončka JELENKO

Pavel PLANINC

Jože MIKEK

Irena HLADIN

— Koliko je zdaj že urejenega na novi lokaciji?

"Prva faza je v glavnem končana, to pomeni: zgrajen je del nove proizvodne hale s 5400 kvadratnimi metri površine. V tej hali bodo obdelovalni stroji in prostor za montaže ter tehnične obdelave. K tej prvi fazi spada samo še ureditev garderob, tu spodaj v kleti. Preoblikovalnica in del montažne hale pa bosta še vedno v starih prostorih, na jašku Preloge."

— Kaj pa bo v tehle prostorih?

"Uprava TOZD pa konstruktorji in naš razvojno-projektivni oddelek."

— Ste tudi vi med kandidati za katere od delegatov, ki jih danes volite?

"Nisem, predsednik konference osnovnih organizacij sindikata v ESO sem pa vodstveni delavec in tako ne morem biti delegat za kakšen samoupravni organ. Pri izbiranju kandidatov za delegate oziroma vodilne funkcionarje samoupravnih organov smo namreč dobro pazili, da ne bi mednje prišli vodstveni delavci. No, iz operativno-tehničnega kadra je že kdo, od drugih vodstvenih delavcev pa ne!"

— V vaši TOZD ste vodja komercialno-finančne priprave. Zato lahko poveste, kakšen je položaj TOZD ESO zdaj ob koncu leta!

"Iz rezultatov, ki so na razpolago vsem, je razviden uspeh. Rezultati so razmeroma dobri. Sklade bomo formirali v zadovoljivem obsegu. Seveda bo dohodek nekoliko manjši, kot smo si nadejali; tudi zato, ker je bilo število zaposlenih med letom pod planom."

— Pri kateri dejavnosti poslujete najboljše?

"Kaj bi rekel; vse dejavnosti se nam splačajo; enkrat ena bolj, drugič pa druga. Dejal bi le, da imamo za remontno dejavnost interne, za druge pa konkurenčne cene, in to resnično konkurenčne, saj dela imamo, kolikor hočemo."

— Ste za leto 1977 že dodobra uredili cene?

"To pa je v naši delovni organizaciji vprašanje, ki doslej še nikoli ni bilo pravočasno rešeno, vendar za silo smo ga že rešili."

— Kaj vam še manjka za izdelavo načrtov za prihodnje leto?

"Čakamo še na bolj konkretne smernice z ravni delovne organizacije. Resda smo postavili komisijo, ki naj bi uskladila in uredila vprašanja cen, vendar s tem problem načrtovanja še ni rešen."

— Kaj pa smernice, sprejete na zadni seji delavskega sveta REK Velenje; te vendar dajejo okvire za ureditev vprašanja cen in drugega?

"Do neke mere že; naša TOZD bo izdelala predlog cen in ga predložila interesentom za naše izdelke in storitve, a potem se bo treba sporazumeti."

— Boste cene drugo leto kaj zvišali?

"Glede na predvidene cene materialov jih bo nekoliko že treba. Cene izdelkov črne metalurgije pa razne opreme in podobnega naraščajo!"

— Še o delovanju vaše sindikalne organizacije, kaj povejte!

"Zadnje tedne se je največ ukvarjala z volitvami, zdaj pa se pripravljamo na obravnavo sindikalne liste in vrste samoupravnih sporazumov. Temu bo sledila priprava na redno letno programsko konferenco. No, spomladi pa njenim organom tako že poteče mandat in zato bo že sedaj treba misliti na opravila — volitve in drugo — v tej zvezi!"

— In mladi v vaši TOZD?

"O tem pa je boljše, da vprašate kar koga od njih."

Prvi razgovor o vprašanih mladih v ESO

— Ste član ZSMS?

"Da, Ivan Hrastnik!"

— Vaš poklic in delovno mesto?

"Elektrotehnik, skupinovodja v elektro obratu, na terenu."

— Pri čem zdaj delate?

"Instaliram v Gradisovem samskem domu v izgradnji; tam pri mestnem kotalkališču."

— Imate kakšno funkcijo kot član ZSMS?

"Sedem ali osem mesecev sem predsednik osnovne organizacije ZSMS v elektro obratu, od takrat, ko smo tudi mladi v vseh štirih obratih ESO organizirali svojo osnovno organizacijo ZSMS."

— Kako gre delo v vaši osnovni organizaciji?

"Zaradi terenskega dela, ki ga je v našem obratu veliko, prihaja do problemov; težko se dobimo vkup na kak sestanek. Pa še druge težave so. Po mojem, mladina v mestu sploh ne dela toliko, kot bi morala in bi lahko. Ko je ura dve, ne dobiš nobenega več..."

— Koliko članov šteje vaša osnovna organizacija?

"Okrog 50, dela jih pa bolj malo. Recimo, zadnjič smo imeli sestanek, pravzaprav letno konferenco, prišlo pa nas je samo 15. Ne vem, zakaj jih ni prišlo več; morda zato, ker se je ravno ta dan delila plača... V načrtu smo imeli tudi družabni večer; da bi jih privabili."

— In kako delajo v drugih vaših osnovnih organizacijah ZSMS?

"Ponekod je boljše, drugje enako; kljub temu, da so bili mladi iz ESO navadno med najaktivnejšimi. Sedaj, kot kaže, pa najbrž nismo. Morda je to le trenutna kriza. Ne vem."

— Kaj bi po vašem bilo treba ukreniti za izboljšanje aktivnosti mladih v vaši TOZD?

"Saj poskušamo to in ono, a ne zaleže. Osebnostno zamerim predvsem mladim komunistom, da so pasivni. Morda bi bilo treba včasih koga od teh obvezati za delo v organizacijah ZSMS po partijskem nalogu!"

— Mislite, da so mladi ljudje dandanes preveč zasičeni z vsem?

"Že, pa ne povsod. Na primer, če gledamo mladince na vasi; tam je vse bolj živahno, bolj so povezani med seboj,

bolj enotni — tudi pri kakih delovnih akcijah, pri nas pa si tega ni mogoče niti zamisliti."

— Kje so vzroki za vse to?

"Terensko delo sem že omenil. Potem je tu še nadurno delo in druge obveznosti; tudi družinske, itd."

— Ali boste pri urejanju novih prostorov ESO kaj udarniško sodelovali; kolikor vemo, ste lansko leto to obljubili?

"Bomo; pri urejevanju okolice, če bodo dovolili, in športno igrišče bi si radi uredili. Poleg tega pa so še stalne aktivnosti te vrste; zdaj, recimo, smo krasili voliše pa obrate ob praznikih krasimo, ipd."

— Kako pa je z oboji v vašem obratu in osebnimi dohodki? "V to se ne bi spuščal ... No ja, pri osebnih dohodkih, če jih primerjamo s povprečnim mesečnim zaslužkom delavca v naši občini, nismo na slabem. Vendar delati moramo tudi ob sobotah in včasih še v nedeljah; da ne omenjam še pogojev našega dela na terenu!"

— Se vam pri pravicah dosti pozna, da delate na terenu? "Pri merilih za dopust; en dan dopusta imamo več."

— Je hrana na terenu urejena?

"Zdaj, ko delamo blizu našega novega obrata družbene prehrane, gremo jest tja, drugače pa v najbližji lokal; jemljemo pa tudi hladne obroke."

— Je kakšen problem na nivoju delovne organizacije, o katerem mladi sodite, da bi se moral rešiti ali hitreje odpravljati?

"Takih problemov je več, na prvem mestu pa so nerešena vprašanja združevanja sredstev in dela ter urejevanja dohodkovnih odnosov; zlasti med temeljnimi organizacijami RLV in TEŠ. Zadnjič smo imeli sejo predsedstva koordinacijskega sveta osnovnih organizacij ZSMS REK Velenje in se na njej pogovarjali, v kakšnem krogu bi te probleme bilo treba pošteno pretresti, saj mimo teh nerešenih vprašanj mladi — glede na to, da nas je v delovni organizaciji prek 2000 — ne moremo in ne smemo iti."

— Kakšno je vaše stališče do znatnega razhajanja mnenj glede teh pomembnih vprašanj?

"Mislim, da je to sploh v nasprotju s tistim, kar je že dogovorjeno. Če smo že enkrat šli skupaj, bi posebno zdaj, ko se končuje četrta faza TEŠ, morali biti bolj enotni — in nobene odstopanja od tega ne bi smelo biti..."

— Nameravate mladi dati zgled v tej zvezi?

"Tako je! Na enem od sestankov predsedstva naše organizacije, bil je v vili Široko, smo se o tem pogovarjali in bili vsi za to."

— Na kakem nivoju pa po vašem mišljenju prihaja do razhajanja?

"Kaj vem; verjetno gre za problem ožjega kroga, vodstvenega kadra... Tako je vsaj mnenje večine mladih, ki jih poznam."

— Lahko to zapišemo?

"Ne vem, če bi bilo dobro — čeprav je bilo zadnjič rečeno, da so ti problemi stvar ožjega kroga."

— Kdo pa bi moral to presekat?

"Politične organizacije — pa najsi bo to ZK, sindikat ali organizacija ZSMS; vendar zdi se mi, da nas mlade zastavljajo... Več stvari je, ki mi dajejo na to misliti. Recimo, s srednje tehniško šolo, ki sem jo zdaj končal ob delu, imam še vedno enak položaj pri delu, kot sem ga imel prej."

— Nimate izobrazbi primerne delovnega mesta?

"Skupinovodja sem bil že prej, preden sem šel v šolo!"

— Vendar samo za šolo vam ne morejo plačati več?

"Saj ne mislim to, ampak če me ne izkoristijo, je to slabše za kolektiv, ne le zame; pa saj verjetno ni samo pri meni tako..."

— Vam je TOZD dajala kakšno pomoč pri šolanju?

"V četrtem letniku sem zaprosil zanjo; ne toliko zaradi študentskega, bolj mi je šlo za študijski dopust — in dobil sem ga za vsak končni izpit ter za maturo."

— Če so vam pomagali pri šolanju, se bo morda tudi ustrezno delo našlo?

"Saj, kolikor sem slišal, lahko računam na to; seveda, malo bo treba potrpeti."

— Kaj pa o tem; ste se mladi kaj pogovarjali, da bi malo bolj sodelovali tudi pri našem glasilu?

"V naši osnovni organizaciji smo za to enega člana posebej obvezali! Osveščenost o potrebi po obveščanju pa je narasla tudi drugače. Recimo, med politično šolo na Golteh so mladi pripravili povzetek predavanj in razprav; nekakšna stališča za naše delovanje v prihodnje, in to tudi na tem področju. Nekaj od tega je že bilo objavljeno, preostalo pa še bo ... Mislim, da je ta politična šola naletela na dober odmev."

— Torej bi taka oblika izobraževanja naj bila stalna?

"Vsekakor — če hočemo imeti dober kader v družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih!"

Pogovor z Vilijem Jelenom, vodjem razvoja v TOZD ESO

— Inženir Jelen, prosimo, opišite na kratko dosežani potek izgradnje novih prostorov ESO na tej lokaciji, in sicer glede na program izgradnje?

"Reči moram, da imamo glede na ta program približno eno leto zamude. To pa zaradi tega, ker ni bilo moč zagotoviti potrebnih finančnih sredstev iz vseh predvidenih virov. Šele maja letos, ko smo si zagotovili vsa potrebna sredstva, smo najbolj pričeli z izgradnjo naših objektov na tej lokaciji. To je objektov, ki so pravzaprav le nadomestni objekti za zdajšnje naše objekte na področju jaška Preloge,

Stanko RUDOLF

Ivan HRASTNIK

Vilijem JELEN

Marjan HAUPTMAN

kateremu se približuje odkopavanje v jami in ga bo zato kmalu, predvidoma v letu 1980, treba hkrati z vsemi objekti v njegovi okolici prestaviti drugam."

— Koliko prostorov že imate urejenih na tej novi lokaciji? "Po našem srednjeročnem planu, v katerem smo si zadali naše naloge za obdobje do leta 1980 oziroma 1985, je končana prva faza izgradnje. Prestavili smo tako imenovano odrezovalnico, prototipno delavnico in servisno delavnico ter izgradili tole upravno stavbo, v kleti te stavbe pa bomo prihodnje leto uredili garderobo. Sicer pa je tale stavba le do kraja izgrajen nedokončan objekt propadlega EKK."

— Remonte in montaže jamskega podporja pa boste, kot smo slišali, še naprej opravljali na stari lokaciji, in to zunaj?

"Da, kovaška delavnica oziroma preoblikovalnica ostane še tam, saj na tej novi lokaciji še nismo zgradili pritoklin, ki jih potrebuje; mazutne peči ter skladišča za kisik in ostale pline. Pri nadaljnjem prestavljanju naših obratov na to lokacijo pa se najbolj bojimo izpolnjevanja predpisov o varstvu okolja, saj so le-ti sedaj dosti strožji in bodo zato terjali dodatne stroške."

— Vi ste tudi eden od odgovornih strokovnih delavcev pri izgradnji objekta "Transport premoga za TEŠ IV", kajne? "Namestnik vodje inženiringa sem, torej moram imeti pregled nad celotno izgradnjo tega objekta."

— In kako poteka?

"Žal ne tako, kot smo predvidevali. Zadnji rok za izgraditev je 31. marec 1977, vendar ga bomo verjetno prekoračili, in sicer zaradi zastojev, do katerih je prihajalo ob začetku obratovanja prve faze tega objekta. Zastoji so bili predvsem tehnične narave, docela odpravili pa smo jih šele sedaj. To pa glede na plan pomeni mesec in pol zamude, ki je v postavljenem roku za dokončno izgradnjo celotnega objekta verjetno ne bomo izravnali."

— Bodo vaša dela za TEŠ IV, zdaj ko ste svoje obrate delno preselili, potekala hitreje?

"Ne, ta naša dela lahko pospeši le hitrejše izvajanje gradbenih del za komandni prostor TEŠ IV."

— Gradbena dela opravlja Vegrad?

"Da, Vegrad, in to v glavnem kar dobro, le v zadnjem času nismo z njegovim delom preveč zadovoljni. Izgradnja objekta, o katerem je bil govor, gre pač proti koncu — in kakor pri vseh gradbenih podjetjih se tudi pri Vegradu opaža stara 'bolezen', da ne znajo narediti 'pike na l'."

— Katera so ta končna dela?

"Izpolnjevanje raznih reklamacij in drugih takih malenkosti."

— Kako pa dela gradbeni nadzor?

"Moram reči, da dobro — tako sklepam po izjavah izvajalca, ki pravi, da tako ostrega nadzora še ni imel."

— Vaša TOZD bo potem prevzela še dela za ureditev razsvetljave nove faze TEŠ?

"No, to je pač del obveznosti iz druge pogodbe, ki smo jo sklenili, saj praktično montiramo vso elektro opremo za ključne objekte TEŠ IV — za kotel, hladilnik, luvo, odpepljevanje, dekarbonizacijo vode in drugo."

— Ali je primanjkanje delavcev v vaši TOZD še vedno problem?

"Še, in to predvsem zaradi tega, ker nismo imeli odprtih novih kapacitet in zato tudi nismo sprejemali novih delavcev, saj bi to ne bilo racionalno. Prihodnje leto pa jih bomo; doseči nameravamo načrtovani stalež za leto 1976, ki znaša 530 delavcev. To pa pomeni, da bi zaposlili okrog 25 novih delavcev."

— Imate tudi kaj učencev v vaših obratih?

"Imamo, v vodovodno-toplovodnem in elektro obratu, za strojni obrat pa se učenci šolajo v RŠC Velenje."

— Imajo slednji učenci prakso pri vas?

"Ti vajenci niso zraven pri naših proizvodnih delih, in sicer zaradi sistema šolanja pri RŠC Velenje; težko bi namreč bilo imeti vajenca vsak drugi dan pri stroju, saj bi izgubili precej dela tistega, ki dela z vajencem."

— Kaj pa v drugih obratih?

"Tam pa je drugače. Učenci, ki se ne šolajo v RŠC Velenje, imajo 3 mesece pouk, 3 pa prakso, in to se med letom ponavlja, tako da se vajenci nekaj naučijo in nekaj tudi prispevajo kolektivu, kjer so na praksi."

— Za vajence v strojnem obratu, ki se učijo v RŠC, tak sistem ne bi bil v redu?

"Tak sistem bi nam ustrezal — tudi če bi bil učenec vsaj teden dni skupaj na delu, bi se dala praksa lažje organizirati; pa še učenec bi več imel od takšne prakse."

— Ste se že kaj menili z RŠC Velenje v zvezi s tem?

"Ne, vendar smo s problematiko seznanili naš kadrovsko-socialni sektor, ki je skušal to urediti; vendar, kot kaže, ni naletel na najbolj odprta ušesa."

— Mogoče bi lahko dosegel več sedaj, če bo REK Velenje posredoval pri zagotovitvi kredita za izgradnjo novega dijaškega doma za RŠC Velenje?

"Mislim, da mora imeti za to interes predvsem organizacija, ki kadre šola; torej RŠC Velenje, saj ima navsezadnje samo RŠC Velenje stroje, ki so bili nabavljeni za izobraževanje, in na teh naj bi se učenci ne le učili, ampak tudi dovolj naučili!"

— Torej vse kaže, da ta problem ne bo rešen tako, kot bi vam bolj ustrezalo?

"Verjetno ne."

— Bi hoteli še kaj povedati ob tej priložnosti, ko nas je prvič več v tej zgradbi?

"Da! Morda ni čisto naključje, da smo ravno ob volitvah prvič v teh prostorih — tudi zato smo dela pospešili. Seveda pa tudi zagradelji, da uresničimo sklep delavskega sveta REK Velenje, ki se nanaša na obseg izgradnje naših novih objektov v tekočem letu."

— Kakšno pa je razpoloženje delavcev, ko vedo, da bodo prej ko slej preselili?
 "Opažam, da so zelo radovedni, kakšna bodo njihova nova delovna mesta na videz, in pričakujem, da jim bodo novi prostori ugajali. Obenem pa si skupaj z vsemi našimi delavci želim, da bi v teh prostorih dobro delali in jih tako čim preje odplačali."

Še en razgovor o vprašanju mladih v ESO in mladih nasploh

— Kako se pa vi pišete?
 "Marjan Hauptman."
 — Ste še mladinec?
 "Po letih še!"
 — Prejle mi je nekdo povedal, da je težko dobiti mlade na sestanke. To drži?
 "Drži, drži. Zato, ker delamo na terenu. Nekaj je takih, ki stanujejo daleč. So pa tudi iz Velenja in le z 8 ur dela dnevno, a ne pridejo."
 — Vi ste v osnovni organizaciji ZSMS elektro obrata, ali ne? Slišal sem, da je zadnjič vaša organizacija organizirala družabni večer. Ste se ga udeležili?
 "To je pa tako: oženjen sem in mi oženjeni težje pridemo. Na primer, jaz nisem imel kam dati otroka; sam sem ga moral varovati popoldan."
 — Se pravi, problem je lahko tudi otroško varstvo in tudi vi nimate urejenega otroškega varstva za otroka, a ne?
 "V vrtcu ne. Teta ga pazi; zdaj je bolna, pa ga z ženo varujeva izmenično."
 — Kje pa dela žena?
 "V restavraciji Name je natakarica."
 — Je v vrtcu težko dobiti varstvo za otroka?
 "Ko vložiš prošnjo, nimajo prostora. Pravijo: 'Na seznam pogledajte, koliko je prošelj.' In res je cel kup — čez sto,

"Kultura je poseben problem za mladino. Pa ne za vso, temveč za tisto, ki dela v neposredni proizvodnji! Mislim, da je v Velenju kultura zaživela za tiste, ki so po šolah; pa tudi za nekatere druge dele prebivalstva. Tiste neizumetničene, delavske kulture, ki bi upoštevala nas, navadne delavce, kakršna je bila svoj čas, skorajda ni več."

— In s čim se vi ukvarjate v prostem času?
 "Včasih berem. V kino ali kam drugam pa skoraj ne morem iti zaradi otroka. V glavnem sem doma in radio pa televizijo gledam."

— Zakaj pa po vašem pride navadno tako malo ljudi na kakšno prireditev v Domu kulture?

"Nekaj zaradi obveznosti, ki jih imamo vedno več, nekaj je pa kriva tudi slaba obveščena. Pogledajte, če je kaj v mestni hali, takrat že poskrbijo za obveščena... O prireditvah v Domu kulture bi morali obveščati tudi prek delovnih organizacij ter ponujati ne le vstopnice, ampak tudi program! Ljudje bi se že zainteresirali..."

— Okrog naju — slišite? — se pogovarjajo, da bi morali po TOZD postaviti kulturne animatorje; ljudi, ki bi za to področje res skrbeli in odgovarjali, kot za šport in rekreacijo, na primer. Kaj menite vi o tem?

"To bi pa res bilo v redu; delavci bi bili potem bolj seznanjeni z vsem in bi se tudi bolj vključevali."

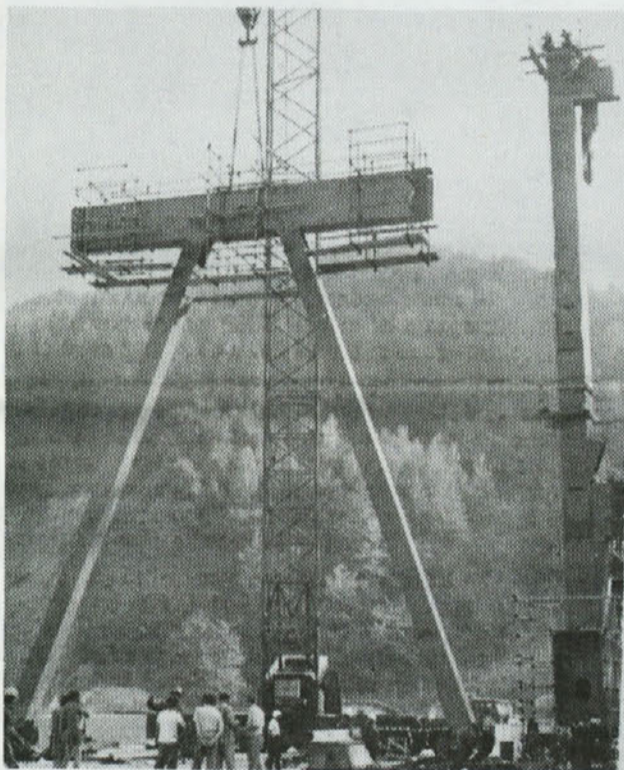
— In kako je po vašem mišljenju urejena pri nas športna rekreacija?

"Za to pa je v naši delovni organizaciji — po mojem mišljenju — odlično poskrbljeno."

— Tudi vi pri čem sodelujete?

"Ja, pri rokometu. Mislim, da je nasploh v redu, da je ta dejavnost malo bolj zaživela tudi v delovnih organizacijah... Pri nas lahko rečemo, da smo to dejavnost približali delavcu, oziroma da je množična."

Uredništvo

Izgradnja TE Šoštanj IV — Začetek postavljanja kotlovne konstrukcije

menda. Potem še rečejo, naj poskusimo to urediti prek podjetja. Kako pa, vas vprašam!, Glejte, tudi naš delavski svet oziroma naša TOZD se je odločila, da prispeva sredstva za ureditev otroškega vrtca v stari velenjski glasbeni šole, tam v mestnem parku, pa je cel kolektiv ESO dobi le 2 prosti mestil!"

— Koliko je delavcev samo v okolici, kjer vi delate, da nimajo rešenega otroškega varstva?

"Gotovo je okoli 20 takih, ki morajo izmenično z ženo paziti na otroke!"

— Ste že poskušali opozoriti samoupravne organe na ta problem?

"To pa res nima pomena, če ni prostora v vrtcih!"

— Torej menite, da se tega sploh ne da rešiti?

"Čakati je treba, da bo prostor."

— Čakanje — to vendar ni rešitev!?

"Ja, zgraditi bi bilo treba več vrtcev, a ne vem, če jih bodo."

— S katerim denarjem pa mislite, da jih gradijo?

"Od samoprispevka."

— Saj tudi od bruto OD plačujemo določene prispevke vsak mesec!

"Seveda tudi tako dajemo za ta in druge namene. Pa saj vidite, kaj gradijo!?"

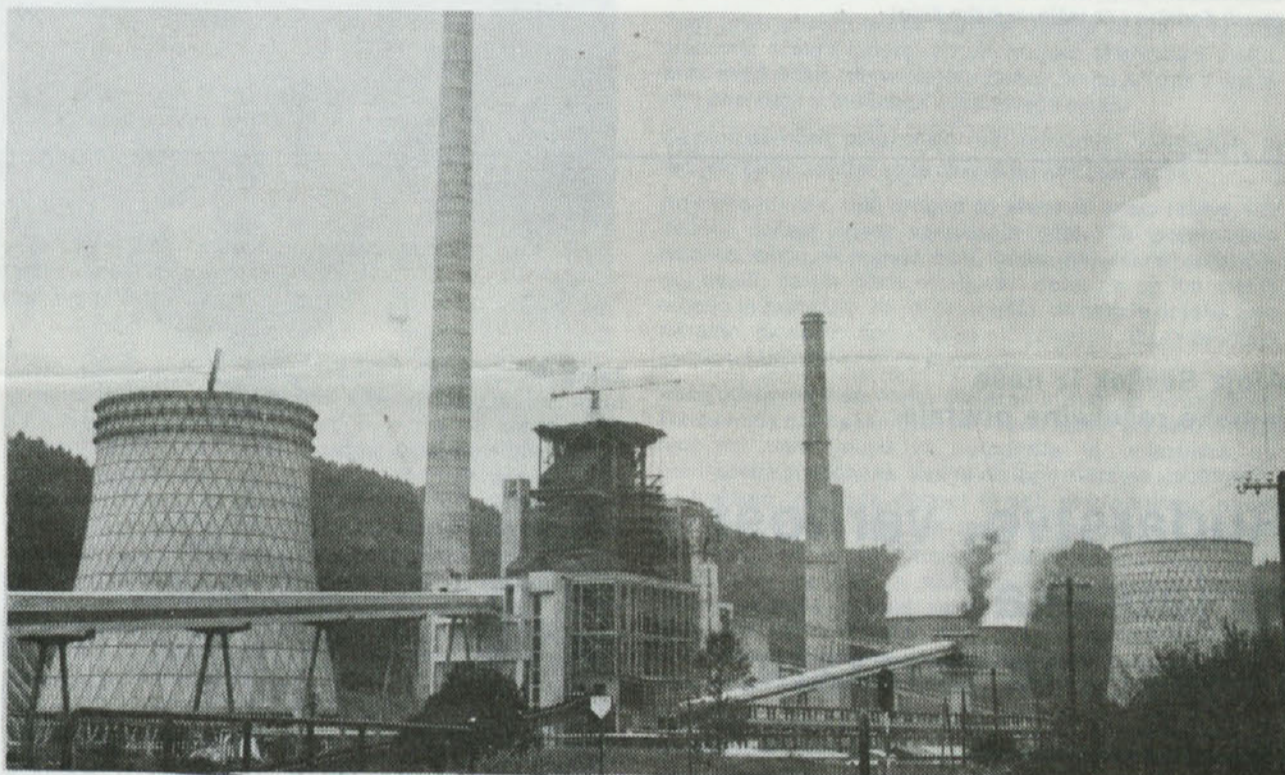
— Kaj gradijo?

"Otroške vrtce? Saj jih ne gradijo!"

— Kaj pa referendumu glede samoprispevka?

"Tokrat že glasujemo — pa tudi če ne, vseeno plačujemo. Vprašanje je le, kaj se potem naredi... Ne vem, kako bi bilo ob novem referendumu za samoprispevek..."

— Je še kakšen tak problem, ki tišči mlade? Zdaj, denimo, vidimo povsod parolo "ČLOVEK, DELO, KULTURA!" Kaj pravite o tem?

Blok TE Šoštanj IV ob sklepu gradbenih del

Bilanca izgradnje TE Šoštanj IV ob koncu leta 1976

Ob koncu leta, ko vsepovsod ugotavljamo, kaj smo med letom opravili, kaj nismo in kaj bi še lahko opravili, pogledajmo tudi, kako so napredovala dela pri izgradnji termoelektrarne Šoštanj IV.

TE Šoštanj IV, nova proizvodna enota naše elektrarne, moči 335 MW, ki jo gradimo s polno paro zdaj že skoro dve leti, bi morala začeti z obratovanjem oktobra 1977. Vendar analize kažejo, da sta dobava opreme in izvajanje montažnih del že dalj časa v zaostanku z ozirom na terminski plan izgradnje, in to takšnem, da je pogodbeni rok za dokončno izgradnjo oziroma pričetek obratovanja te enote resno ogrožen.

Zakaj je prišlo do tega?

Pri dobavi potrebne opreme je delež domačih dobaviteljev večji od 40 odstotkov, to pa je glede na razmere, v katerih domači dobavitelji delajo in poslujejo ter karakteristike opreme, ki jih terja tak objekt, kot je TE Šoštanj IV, izjemno velika in težka naloga. Domači dobavitelji oziroma proizvajalci za TE Šoštanj IV se namreč soočajo z mnogimi resnimi in bolj ali manj objektivnimi poslovno-tehničnimi problemi, od katerih so na prvem mestu pomanjkanje repromateriala, premale proizvodne kapacitete in omejene možnosti za uvajanje potrebne tehnologije. Vse to pa seveda povzroči zamude pri dobavah opreme na gradbišče četrte

faze naše elektrarne.

Če pogledamo še, koliko kdo zamuja, lahko rečemo sledeče!

— Metalna Maribor je dobavila nosilno jekleno konstrukcijo za kotel s 6-tedensko zamudo, druge jeklene konstrukcije, ki jih je imela dobaviti, pa z zamudami do 4 mesece.

— Zamude tovarn Djuro Djakovič in TPK pri dobavi opreme za tlačni del kotla znašajo do 3 mesece.

— Rade Končar bo po sedanjih ocenitvah imel pri dobavi glavnega transformatorja 1 mesec zamude.

— In celo glavna dobavitelja, KWU in Sulzer, imata pri dobavi dela cevovodov z armaturami zamude, ki znašajo do 4 mesece.

Na izpolnjevanje postavljenega roka za dokončno izgradnjo pa bodo slabo vplivale predvsem zamude pri montažnih delih, saj ima delovna organizacija Brača Kuvarič, ki opravlja tako montažo kotla kakor tudi kotlovnih pomožnih naprav, že za dva meseca in pol zamud, vzroki tega pa so primanj-kovanje delavcev potrebnih kvalifikacij in profilov v tej delovni organizaciji kakor tudi precejšnje organizacijske pomanjkljivosti pri njenem delu.

Medtem ko je do vseh teh zamud prihajalo, pa investitor izgradnje REK Velenje — TOZD TEŠ seveda ni stal ob strani, temveč se je na vse načine prizadeval te zamude omiliti in čimbolj zmanjšati. Z glavnima in domačimi dobavitelji opreme ter izvajalci montažnih del je organiziral vrsto posvetov za boljšo usklajitev njihovega sodelovanja pri izgradnji. Ker posveti niso dali pričakovanih rezultatov, pa se je obrnil še na republiški odbor za energetiko, da bi prek njega dosegel uresničevanje dogovorjenega. Tako je nazadnje, zlasti v drugi polovici letošnjega leta, med drugimi prišlo tudi do naslednjih ukrepov!

— Izvajalci montažnih del so izpolnili in delno zamenjali vodstveno osebje za ta dela.

— V izvajanje montažnih del smo vključili nekaj novih izvajalcev in na splošno ojačali kadrovske kakor tudi materialne zmogljivosti za opravljanje teh del; pri teh delih smo povečali tudi število inozemskih delavcev (monterjev in vodstvenega kadra), uvedli na najbolj kritičnih točkah delo v več izmenah, dobavili specialno inozemsko opremo za montiranje (različne pripomočke in orodja), itd.

Pri tem pa je prišlo do novega problema! Vsi ti ukrepi so povzročili znatno prekoračitev predvidenih stroškov montaže, katerih pa glavna dobavitelja in drugi izvajalci dobave opreme in izgradnje niso bili pripravljeni plačati sami, temveč so zahtevali, naj jih delno krije tudi investitor, in sicer v obliki odpisa ustreznega dela penalov, ki bi jih izvajalci morali plačati zaradi nastalih zamud pri izgradnji.

In tej zahtevi bo investitor navsezadnje — čeprav je ta izven njegovih pogodbenih obveznosti — verjetno moral ugoditi. Ko je to zahtevo obravnaval poslovni odbor za izgradnjo TE Šoštanj IV, je namreč prišlo do stališča, da bo glede na posledice, ki bi jih povzročila večja prekoračitev postavljenega roka za dokončno izgradnjo TE Šoštanj IV v našem gospodarstvu, del teh stroškov treba priznati. Pri tem pa je poslovni odbor predlagal za obliko soudeležbe investitorja pri pokrivanju teh stroškov več variant in končno sprejel še sklep, naj se celotna zadeva da v nadaljnje reševanje SOZD EGS in ISE, to pa s predlogom, naj bi investitor dobil glede soudeležbe pri teh stroških okvirno pooblastilo za neposredna pogajanja s firmama KWU in Sulzer.

Če bo vsa ta problematika, o kateri je bil govor, ugodno rešena, potem lahko računamo, da bo TE Šoštanj IV lahko začela obratovati vsaj pred koncem prihodnjega leta!

Maks Lomšek

Neizpolnjena naloga sindikata

Kdaj 42-urni delovni teden v rudarstvu?

Že vrsto let je 42-urni delovni teden neizpolnjena želja velenjskih in mnogih drugih rudarjev. Njihov delovni čas je namreč v marsičem različen od delovnega časa ljudi s poklici, ki so običajni pri delu v tovarnah ali kje drugje "zunaj". Rudar, ki ga kletka popelje v jamo, recimo, ob 5.45, iz nje pa ob 13.45, je na delu polnih 8 ur.

Vse do tod je v primerjavi z delom pri drugih poklicih enako, vendar pa moramo k rudarjevemu dnevnomu delovnemu času prišteti še dvakrat po 20 minut, ki jih porabi vsak dan za preoblačenje in umivanje po vstopu v kopalnico. In ravno teh dodatnih 40 minut vsak dan je tista razlika med rudarjevim delavnikom in delovnim dnevom pri drugih poklicih. Če seštejemo te minute pri vseh delovnih dneh v letu (276), dobimo dodatnih 184 ur ali enomesečno število ur, vezanih na delo.

Glede na dejstvo, da pri zunanjih delih le malo delavcev dela točno od 6. do 14. ure, ampak se večinoma že 5 — 10 minut pred koncem izmene začnejo pripravljati na odhod (sicer ne bi bilo možno, da je natančno ob dveh popoldne pri vratarju že množica ljudi, ki hitijo domov), pa tudi izračun, ki smo ga pravkar navedli, ni čisto točen.

Kdo bo oporekal, češ saj rudarji dobijo zato tudi večje osebne dohodke. Ni res: osebni dohodki rudarjev so večji zaradi dodatkov za težje, jamsko delo!

Uvod sem malo raztegnil — ne nehote, ampak z namenom, da bi vsi pristojni začeli resneje razmišljati o uvedbi 42-urnega delovnega tedna tudi v rudarstvu. Ta problematika je namreč aktualna že mnogo let. V vseh dokumentih sindikata iz preteklega obdobja je zapisana takšna zahteva, kar pa očitno ni dovolj za odločilno prelomnico.

Zadnja javna zahteva za uvedbo 42-urnega delovnega tedna v rudarstvu je bila izražena na seji samoupravne interesne skupnosti za energetiko SRS v začetku novembra letos. Odgovor na to zahtevo pa je bila obrazložitev, da je uvedba 4 izmen po 6 ur dnevno težavna in draga. Verjetno to drži, res pa je tudi, da ne more biti le rudar tista "črna ovca", za katero se ne da poiskati kakršnekoli rešitve. Zakaj mora prav rudar, ki ima že tako in tako težko delo, delati tudi vse sobote v mesecu in letu!

Da bo prišlo do odločilne prelomnice pri rudarjevem delu, pa bo seveda enkrat treba prelomiti tudi malo staro miselnost njega samega, saj nikjer v razvitem svetu ne poznajo več dnevni delovni cikel 3-krat po 8 ur.

Po drugi strani se bo rudar moral soočiti tudi z dejstvom, da za manj vloženege dela ne more dobiti enakega osebnega dohodka.

Treba bo izkoristiti tudi vse notranje rezerve in uvesti določene tehnične novosti, ki bi ta prehod omogočile. Boljši delovni učinki in popolnejša izkoriščenost strojev oziroma večja storilnost bodo prvi porok, da bo moč doseči večjo proizvodnjo in s tem tudi več dohodka in OD!

Z dobro pripravo in postopnim uvajanjem novega načina dela v posameznih TOZD RLV bi ta problem lahko rešili in spravili z dnevnega reda raznih družbenih dejavnikov. Ta problem pa bi bilo še toliko lažje rešiti, če se bi vanj zagrizle vse družbenopolitične organizacije na ravni TOZD RLV.

Rudi KORTNIK

SREČNO!

Alojz Sevšek iz naše jamske reševalne postaje

Rudarstvo, varnost in jamska reševalna postaja

Velikokrat, ko pride kateri od naših varnostnih tehnikov in inženirjev v jamo ter zahteva, da se zavaruje kak delovni prostor ali da se zaradi neupoštevanja varnosti ustavi delo, se jezimo nanj in si pravimo: "Zopet je šlo nekaj proizvodnje!" — ali pa: "Ravno sedaj ga je moralo prinesiti!"

Vendar varnostni tehniki in inženirji v takih primerih želijo samo to, da bi delo rudarjev bilo varno; da bi bilo čimmanj nesreč pri delu; da bi vsak rudar dosegel starostno upokojitvev — da bi odšel čimbolj zdrav v pokoj in imel še kot upokojenec kaj od življenja. To je želja vsakogar, ki dela v naši službi varstva pri delu ali pa je po svojem delovnem položaju odgovoren skupnosti za varno opravljanje dela.

Vsekakor je služba varstva pri delu v REK Velenje, ki jo zdaj vodi ing. Ivo Drev, vzorno urejena. Za to pa so bili potrebni dolgoletni napori in izkušnje. Dejstvo, da pri nas dolga leta ni prišlo do vžiga ali eksplozije metana, pa čeprav imamo z njim opravka na vsakem čelu in pripravi, nam dovolj zgovorno izpričuje, da je naša služba varstva pri delu stalno aktivna.

V stavbi jamske reševalne postaje na jašku Preloge sta pravzaprav dve službi, ki obe, vsaka po svoje, skrbita za varnost pri delu. Medtem ko služba varnosti pri delu stremi za tem, da do nesreč ne bi prišlo, pa druga, jamska reševalna skrb, da če že do nesreče pride, da so posledice čim manjše.

Ta druga služba oziroma jamska reševalna postaja od nedavnega spada pod TOZD RLV — Storitve, ki jo vodi diplomirani rudarski inženir Zdravko Oblak. Delo v jamski reševalni postaji pa že dolga leta uspešno vodi Ludvik Glavnik. Njegovo delo je zelo odgovorno, večstransko in pod strogo kontrolo republiškega rudarskega inšpektorata. To kontrolo opravlja občasno inšpektor Janez Selevšek, prejšnji vodja naše službe varstva pri delu.

Že nekaj časa delam v reševalni postaji in zato vem, kako točna mora biti evidenca vsega, kar v postaji delamo, oziroma kar se v njej dogaja. Na primer! Kartoteka za vsakega od reševalcev se mora voditi natančno po predpisih. Vsaka reševalna akcija ali vaja se mora pripraviti načrtno. Za vsako skupino reševalcev, ki se udeleži reševalne akcije ali vaje, je treba točno določiti kaj, kje, kdaj in kako bo delala; ali z uporabo rešilnih aparatov ali brez njih, itd. Vse načrte v tej zvezi pripravlja vodstvo reševalne čete RLV, ki mu načeluje direktor rudarstva v REK Velenje, diplomirani rudarski inženir Slavko Janežič, stalni člani vodstva čete pa so Zdravko Oblak, Jože Aljaž, Erno Rahten, Ciril Grebenšek in še nekaj drugih odgovornih rudarskih strokovnjakov v RLV in REK Velenje — med temi seveda tudi Ivo Drev in Ludvik Glavnik, saj mimo njiju ne gre nobena reševalna akcija ali vaja naših reševalcev.

Še nekaj o jamski reševalni postaji na splošno!

Ko vstopiš v jamsko reševalno postajo, ti najprej pade v oči vrsta pripravljenih izolacijskih rešilnih aparatov, to je, aparatov za dihanje v nevarnem ozračju. Za pripravljenost teh aparatov so odgovorni njihovi oskrbniki, ti so: Koželj, Sušec, Bajcer, Rotovnik in jaz. Evidenco vsega, kar se nanaša na te aparate, pa vodi Grabner.

Vendar delo naštetih delavcev ni samo skrb za pripravljenost izolacijskih rešilnih aparatov. Ob reševalnih akcijah ali vajah mora vsak od njih prijeti za vsako delo! Tudi sortiranje zaščitnih oblačil po akciji in vaji se morajo lotiti — ki je vse kaj drugega kot "fino" delo. Recimo, nekoč sem dvignil neke blatne hlače, ki so, vsaj zdelo se mi je, tehtale več kot 20 kilogramov.

Predvsem pa morajo oskrbniki rešilnih aparatov skrbeti, da se aparati po akciji ali po prihodu iz reševalnih baz v jami, kjer so na razpolago, če bi jih bilo treba uporabiti, skrbno očistijo, razkužijo, popravijo, sestavijo in nato še preizkusijo glede na hermetičnost.

Kako natančno je treba opraviti ta dela, koliko predpisov je treba pri teh delih upoštevati, vedo le oskrbniki! Na primer, če je treba pri katerem aparatu kakšen del zamenjati, morajo zamenjavo — pa če je del, ki ga je treba zamenjati, še tako majhen — zabeležiti na kartotečni list aparata, potem pa še v knjigo pregledov in preizkusov rešilnih aparatov, ki se vodi za vsako vrsto le-teh posebej.

Slednje sem omenil zato, da bi še bolj poudaril, koliko dela in skrbi v naši delovni organizaciji posvečamo varstvu pri delu oziroma varnostnim ukrepom, napravam in sredstvom.

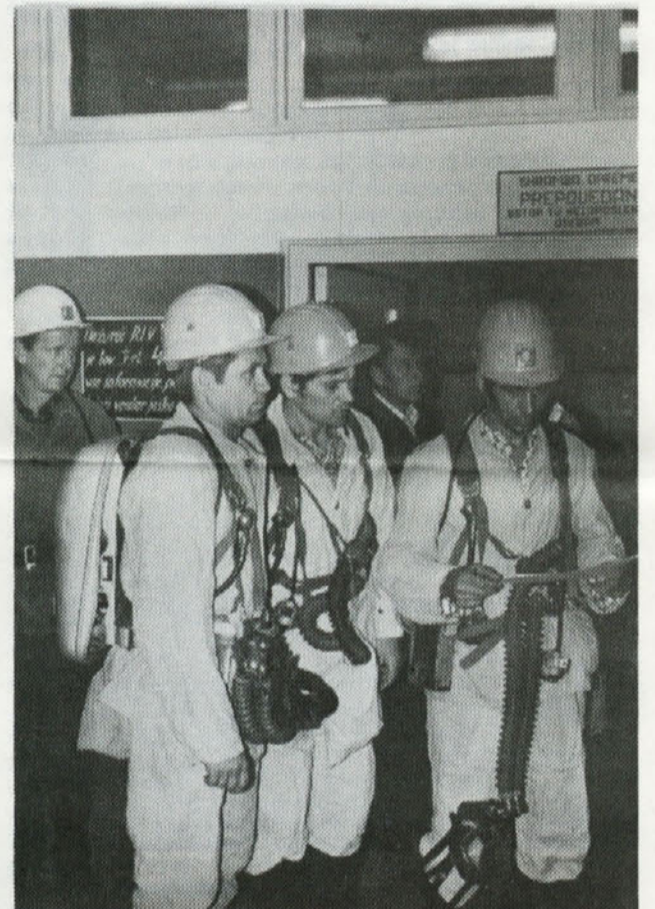
NA ROB LETOŠNJEMU SVETOVNEMU DNEVU ZDRAVJA IN TEDNU BOJA PROTI RAKU

Dr. Stane Lajevc

Varujmo vid in oči

Razvoj industrije in tehnike na vseh področjih našega udejstvovanja kakor tudi način življenja na visoki stopnji današnje civilizacije zahteva od naših čutil, predvsem pa od oči, vse večje napore. Skoro vse znanje si pridobivamo prek čutila za vid. In oči so spet tisti osnovni pogoj, da se moremo pri delu uveljaviti kot urni, natančni in dobri delavci.

Naravno je, da nismo posebno zaskrbljeni zaradi oči, dokler je z njimi vse v redu. Primeri, da si kdo pokvari vid ali da ga celo izgubi, pa niso tako zelo redki, in nas opominjajo, da je treba za oči skrbeti in jih varovati. Prej kot pravico imamo dolžnost, da skrbimo za svoje zdravje in delazmožnost. Prav tako pa imamo še posebno pravico do zdravstvenega varstva na delovnem mestu, ki ga mora organizirati delovna organizacija, izvajajo pa ga posebni strokovnjaki — zdravniki, medicinske sestre, varnostni tehniki, socialni delavci, industrijski psihologi in kadroviki.

Skupna vaja reševalnih ekip slovenskih rudnikov 11. septembra 1976 v RLV. ZGORAJ — Ena od naših ekip pred odhodom iz jamske reševalne postaje Preloge v jamo Škale, kjer se bi naj pripetila nesreča (vdor vode in obenem CO₂ in H₂S). DESNO — Mežičani

V industriji je delo tako zgoščeno, in nevarnosti za zdravje in življenje je toliko na vsak korak, da moramo načrtno in strokovno poskrbeti za zdravje in varnost. Tudi očem in vidu utegne biti delo v industriji nevarno, če z ustreznimi ukrepi v tej smeri še prav posebej ne poskrbimo za varnost.

Delo se od dela silno razlikuje. Na enem delovnem mestu je delo natančno, delamo z drobnimi predmeti in zelo preciznimi instrumenti, na drugem delovnem mestu pa je delo lahko spet grobo, in zahteva predvsem mišično moč ter vztrajnost. Za razna dela in delovne operacije so tudi različne zahteve glede ostrine vida, razpoznavanja barv, plastičnega in globinskega gledanja, presoje globine in razdalje. Če hočemo postaviti "pravega človeka na pravo mesto", kot tako pogostokrat govorimo, je treba dobro poznati zahteve in potrebe na posameznih delovnih mestih, obenem pa tudi lastnosti in sposobnosti novih delavcev, ki jih sprejemamo na ta delovna mesta.

S predpisi smo sicer poskrbeli za vesten in vsestranski zdravniški pregled novih delavcev, v praksi pa od teh zdravniških pregledov žal še ni posebnih koristi. Posebno pregled oči in vida bi moral biti zelo skrbno in vestno opravljen, a zdravniki nanj večkrat kar pozabijo ali pa ga opravijo površno.

Če delavcu odredimo delo, ki je zahtevnejše, kakor pa ga zmorejo njegove oči, tedaj se pri delu muči in napreza. Povrh pa dela še počasi in manj natančno. Včasih pride

še zelo zaostajamo za zahodnimi državami. Razsvetljava mora biti predvsem dovolj močna in tudi po kakovosti čim bolj podobna dnevni razsvetljavi, za katero je pravzaprav naše oko ustvarjeno.

Že pri načrtovanju novih industrijskih objektov bi morali prav posebno pozornost posvetiti razsvetljavi, tako naravni kakor umetni. Važno pravilo naravne razsvetljave je, da bi moral vsak delavec s svojega delovnega mesta videti košček neba in da bi delovne dvorane pri enostranski razsvetljavi ne smele imeti v širino več kot 7 do 9 metrov, pri obojestranski razsvetljavi pa ne več kot 18 do 20 metrov. Prav to pravilo pa naši arhitekti podcenjujejo, kar se v praksi zelo maščuje, posebno še, ker so okna v novejših zgradbah največkrat betonska, stekla pa majhna. Debela okrižja v oknih tudi jemljejo veliko svetlobe in mečejo zelo močne sence!

Po naših predpisih bi morali imeti delovni prostori dovolj močno naravno razsvetljavo. Res je naravna razsvetljava najbolj ugodna in tudi psihološko najbolj prijetna, vendar pa so v tehnično razvitih državah večinoma že odstopili od tega pravila. Pri marsikaterem tehnološkem procesu je namreč skoraj nemogoče izhajati samo z naravno razsvetljavo. Naravna razsvetljava je muhasta, jakost se ravna po dnevnem času in po vremenu, umetno razsvetljavo imamo pa v oblasti — lahko jo uredimo poljubno močno, na poljubnem delovnem mestu in ob katerikoli uri podnevi ali ponoči.

Našim projektantom in tudi vodilnim tehnikom v industriji je še vedno v krvi pretirano varčevanje tako pri številu kakor tudi pri jakosti žarnic za umetno razsvetljavo. V tehnično bolj razvitih državah so že davno uvideli, da se strošek za močno in dobro razsvetljavo zelo hitro poplača, saj so storilnost, natančnost in varnost pri delu prav močno odvisne od dobre razsvetljave. V "Predlogu jugoslovanskega standarda za razsvetljavo" so minimalne zahteve za osvetljenost na delovnih mestih postavljene zelo skromno (Američani in Angleži so veliko bolj zahtevni), pa še teh minimalnih zahtev v praksi ne dosegamo vedno.

Za dobro razsvetljavo se je treba neprestano truditi in sistematično skrbeti zanjo. Kakor imamo tehnične strokovnjake, na primer za električno napeljavo, tako bi morali v večjih tovarnah imeti tudi strokovnjake za razsvetljavo. Njih naloga bi bila redno merjenje jakosti razsvetljave z merilci za svetlobo, obenem pa skrb za vedno čista okna.

Umazana okenska stekla prestržejo polovico in še več svetlobe. Tudi žarnice se hitro zaprašijo in izgubijo jakost in bi jih zato bilo treba redno čistiti (s toplo vodo in detergentom, ki ne vsebuje lužnatih snovi). Brž ko pade jakost žarnic na 75 % prvotne, pa bi jih bilo treba zamenjati z novimi.

Kjer strokovnjakov za razsvetljavo še ni, bi nadzorstvo nad razsvetljavo lahko poverilo varnostnim tehnikom.

Merilci svetlobe niso dragi, nič dražji kakor merilci za ekspozicijo, ki jih rabijo fotografi. Zato je navadna zaostalost in malomarnost, če jih večja delovna organizacija nima.

Veliko lahko prispeva k boljšemu počutju delavcev, večji natančnosti pri delu, večji produktivnosti in varnosti tudi premissijena uporaba barv. Pri tem se je v strokovnem svetu uveljavil izraz barvna dinamika v industriji. Po načelih in izkušnjah barvne dinamike se naši projektanti pri izgradnji novih industrijskih objektov sicer že ravnavajo, žal pa je vzdrževanje delovnih prostorov še vedno slabo, tako da barve že po nekaj letih zbledijo, se zamažejo, stekla pa se zaprašijo — in o barvni dinamiki ni več niti sledu.

Če želite objektivno oceniti, ali vaša delovna organizacija v redu skrbi za varstvo oči in vida, skušajte odgovoriti na naslednja vprašanja!

1. Ali poznate zahtevnosti vaših delovnih mest glede ostrine in drugih kvalitete vida? Z drugimi besedami! Ste izdelali analizo delovnih mest tudi glede na to?
2. Ali pri razmeščanju novih delavcev upoštevate njihov vid ter možnosti poškodb in bolezni na obeh?
3. Ali so nevarni stroji (brusi, mlini, žage itd.) zavarovani s prozornimi ščitniki, tako da med obratovanjem od njih ne odletavajo delci?
4. Ali imajo delavci ustrezna očala in jih tudi uporabljajo?
5. Ali kdo skrbi za čiščenje, popraviljanje in razkuževanje oči?
6. Ali imate naprave (zibko) za pretakanje jedkih tekočin in pripravljeno tudi tekočino za izpiranje oči pri morebitni kemični poškodbi?
7. Ali imate urejeno prvo pomoč in reševalno službo?
8. Ali uporabljate zaslone in varnostna očala pri električnem varjenju?
9. Ali merite osvetljenost na delovnih mestih?
10. Ali jakost osvetljenosti in kakovost svetlobe ustrežata "Predlogu jugoslovanskega standarda za razsvetljavo"?
11. Ali pazite, da razsvetljava neposredno ali posredno ne blešči?
12. Ali je komu poverjena naloga, da načrtno skrbi za dobro razsvetljavo, za čiščenje oken in žarnic?

13. Ali ste že kdaj povabili specialista za očne bolezni, da bi vam svetoval glede varstva oči in pregledal oči vsaj starejšim delavcem?

14. Kaj ste storili za varstveno vzgojo vaših delavcev, posebej še za varstvo oči in vida?

Če boste na vsa ta vprašanja lahko odgovorili ugodno, vam čestitamo, sicer pa priporočamo, da čimprej uredite, kar je narobe. Splača se in delavci vam bodo hvaležni!

Dr. Zdenka Podgornik — Runovc

Pljučni rak

Med vzroki naglega naraščanja števila obolelih za pljučnim rakom je vsekakor kajenje cigaret!

Obolenje za to boleznijo je še posebno naraslo v zadnjih desetletjih. Naj navedem le nekaj statističnih podatkov! Pred 50 leti je bil pljučni rak prava redkost. Kratak podatek iz ZDA: leta 1930 je umrlo v tej deželi za pljučnim rakom 2837, leta 1950 — torej 20 let pozneje — pa že 18313 ljudi. Te številke nam povedo, da je smrtnost zaradi tega obolenja narasla v 20 letih za 500 odstotkov. V Sloveniji pa je leta 1966 zbolelo za pljučnim rakom 410 ljudi, to je, 11 % od vseh obolelih za rakom. Od tega je bilo 17 % ali slaba šestina žensk.

Za nobeno drugo vrsto raka ni obolelo toliko ljudi kot prav za pljučnim rakom. Očitno je, da za pljučnim rakom mnogo pogosteje obolevajo moški kot pa ženske. Po statistikah je razmerje med obolelimi moškimi in ženskami 7 : 1.

Kje so vzroki tako naglega naraščanja te bolezni? Vse statistike dolžijo za ta porast vse večje število kadilcev cigaret. Pri izgorevanju le-teh namreč nastajajo snovi, kot sta bencpiren in bencantracen, ki pri laboratorijskih poskusih povzročijo raka na poskusnih živalih. Pri posameznem kadilcu ni mogoče napovedati, ali bo sploh in kdaj bo obolel za pljučnim rakom. Raziskovalci pa so si edini v naslednjem: čim dalj traja kajenje in čim večja je dnevna količina pokajenih cigaret, tem večja je možnost obolenja za pljučnim rakom!

Pregledi kadilcev so pokazali, da imajo ti na sluznicah dihalnih organov spremembe, ki jih pri nekadilcih ni. Te spremembe štejemo za predrakave, to se pravi, da se iz njih lahko razvije rak. Po mnenju strokovnjakov kajenje cigar in pipe ni tako nevarno, ker taki kadilci ne vdihavajo tako globoko dima kot kadilci cigaret. Napotek je takle: tudi dolgoletni kadilec zmanjša možnost, da bi zbolel za pljučnim rakom, če preneha kaditi. Najbolje pa je, da sploh ne začne kaditi, kajti kajenje pospešuje nastanek pljučnega raka kakor tudi drugih obolenj, predvsem obolenj srca in ožilja!

Povzročitelje pljučnega raka iščemo tudi drugod. Vemo, da je obolenje dva- do štirikrat pogostejše v mestih kot na deželi. To pripisujemo zraku v mestih, ki ga onesnažujeta industrija in velik promet. Pred nekaj desetletji so mislili, da je tuberkuloza marsikdaj predhodnik pljučnega raka. Toda čas je pokazal, da upadanje tuberkuloze ne gre v korak z naraščanjem pljučnega raka. Ne moremo pa seveda reči, da so nepomembna razna kronična, to je, dolgotrajna vnetja v pljučih in sapnikovih vejah ter vejjah. Ta obolenja stalno dražijo sluznico, ki je tako bolj dovzetna za razvoj raka.

Pljučnega raka se da hitro spoznati ali pa tudi zelo težko. Želimo si, da bi ga spoznali čimprej. V zgodnjem stanju so znamenja neznatna. Najpomembnejše znamenje je kašelj. Ta se pojavlja tudi pri drugih kroničnih obolenjih pljuč in sapnikovih vej, na primer pri bronhitisu. Znan je dolgoletni kašelj kadilcev, zlasti jutranji. V tem primeru nam postane sumljiva vrsta kašlja. Če se ta spremeni, bodimo pozorni! Če opazimo krvav izmeček, je to resno opozorilo, da moramo k zdravniku, čeprav krvavkast izpljunek lahko povzroča jo tudi druga obolenja. Drugo pomembno znamenje je težko dihanje, posebno če se pojavlja tudi, ko bolnik miruje, in če je žvižgajoče in ostro. Pomembno znamenje je tudi bolečina v prsih, ki je podobna zbadanju in se pri kašlju poveča. Neredko se pridruži pljučnemu raku pljučnica. Vsa znamenja, kot so, na primer temperatura, znojenje, spremembe v krvi, govorijo o vnetju — rentgenski pregled po preboleli pljučnici pa nam lahko odkrije rakavo obolenje. Ne trdimo, da je vsaka pljučnica posledica ali znanilec raka. Še zdaleč ne! Vendar ni nikdar odveč temeljit pregled po prestani pljučnici.

Vidimo, da znamenja začetnega pljučnega raka niso zelo značilna. Zato naj nas nekaj tednov trajajoči kašelj opozori, da gremo k zdravniku. Najpametneje je, da si damo po 45. letu starosti vsaj vsako leto enkrat pregledati pljuča.

Moderna medicina ima na voljo že dokaj zanesljive metode, da lahko ugotovi to bolezen. Najpreprostejši je rentgenski pregled in slikanje pljuč. Na sliki vidimo dostikrat zasenčenje, ki ga povzroča tumor, ko bolnik nima še nobenih težav. Če nam rentgenska slika zbudi sum, da gre za rakavo obolenje, izberemo še druge diagnostične postopke. Najvažnejša je bronhoskopija. Pri tej preiskavi s posebno napravo pogledamo v sapnico (bronchus) in njene bližnje

veje. Tako neposredno vidimo tumor in ga tudi košček odrežemo za mikroskopski pregled. Rezultat pregleda izrezanega tkiva pod mikroskopom je zelo zanesljiv. Večkrat pa leži tumor globoko v pljučih in ga z omenjeno napravo ne moremo videti. V tem primeru nam pogosto pomaga bronhografija; sapnico in njene veje napolnimo s kontrastnim sredstvom, da postanejo pri rentgenskem slikanju vidne. Tako lahko vidimo mesto, kjer rakavo tkivo zapira sapnico. Zelo nam pomaga tudi pregled celic v izpljunku ali v brisu sluznice, ki ga napravimo pri bronhoskopiji. S površine tumorja se namreč luščijo rakove celice, ki jih pod mikroskopom lahko spoznamo.

Pljučnega raka najbolj zanesljivo pozdravimo z operacijo. Žal pa često to ni mogoče, ker pride bolnik prepozno na zdravljenje ali pa nam druge okoliščine ali obolenja preprečijo, da bi bolnika operirali. Drugi način zdravljenja pa je obsevanje z rentgenskimi ali gama žarki, s katerimi dosežemo mnogokrat zadovoljivo izboljšanje, včasih pa tudi dokončno ozdravljenje.

Nevropsihiater Maksimiljan Bergant

"Spet trte so rodile, prijet'ljji..."

S skupne letne skupščine klubov zdravljenih alkoholikov REK Velenje, Šoštanj in Velenje

"Boječ življenja se, bežimo, med pivce ta, ta..." — Gorki. "Alkohol; navadiš se ga kakor lepote in ljubezni, in nanj nisi več pozoren..." — francoski rek. "Prva kupa nima dna..." — naša ljudska modrost. "Pijanec se spreobrne, ko se v jamo zvrne..." — stara ljudska obsodba, ki je še zdaj nismo presegli in je zato tako, kot je: alkoholika često puščamo, da se — kot ve in zna — sam otepa zla... Tako nekako pa je povedal nevropsihiater Maksimiljan Bergant iz našega zdravstvenega doma na skupni letni skupščini klubov zdravljenih alkoholikov v naši občini — v soboto popoldne, 4. decembra. Skupščina je bila v avli OŠ Anton Aškerc...

To je bilo čudno zbiranje vabljenih. Vse drugačno kot zbiranje na skupščine in sestanke s tistim znanim koncem. Različne vodilne, odgovorne in ugledne si lahko preštel na prste ene roke. Govorniški oder v kotu avle z napisom na rdeči tkanini zadaj: SKUPŠČINA KZA... je čakal kot vprašaj. Milena, terapevtka v KZA naše delovne organizacije, je menila: "Ta je obljubil, da pride, in ta..." Vendar večina je ostala obljubi na dolgu. Iz naše delovne organizacije so prišli Ivo Kadliček, Stane Žula, Ivo Rahten. Sindikat, socialna služba in TOZD Zunanji obrati so bili tako zastopani.

Vili FERENČAK, predsednik KZA REK Velenje

Kaj pa druge naše organizacije? In druge delovne organizacije v občini? Iz teh ni bilo nobenega od običajnih "uglednih gostov"...

Po besedah dr. Berganta je v Jugoslaviji zaradi alkoholizma dnevno odsotnih od dela 68 000 delavcev. Pomnožimo to s srednjim dnevnim zaslužkom in dobili bomo kup denarja — za človeka, družine, otroško varstvo, šolstvo, kulturo, zdravstvo ali kaj drugega pametnega...

Na koncu svojega nastopa ob začetku skupščine je dekliški pevski zbor naše gimnazije zapel Prešernovo Zdravljico. Predtem pa smo slišali Bilečanko in se gotovo vsi zamislili ob zapetih besedah: "Vzeli materi so sina, ženi so moža..." Profesor Marin, ki vodi ta zbor, je to pesem brez dvoma premišljeno izbral. Dekletom v zboru verjetno nikogar ni kaj vzelo. Pele so sproščeno, od srca — mlade, lepe in zdrave. Lahko so menjale razpoloženje od tuborne Bilečanke do Zdravljice. Koliko pa je deklet, fantov, otrok, ki živijo v družinah, razkrojnih in potolčenih zaradi pijače...

Sedeli smo tam trije, bolj "autsajderji", in vsaj meni se je skraja celotno vzdušje dozdevalo napol zarotniško; kot bi gledal kakšen film o samostanskih bratih, prostozidarjih, ekskluzivnih zahodnjaških klubih ali kaj takega. Spričo tega se me je lotila neka objestnost, in ko je zbor zapel Zdravljico sem se ozrl po članih klubov, češ, kako neki jo bodo sprejeli. Za dva lahko trdim, da sta se ob začetku pes-

Jure PIANO, predsednik KZA Velenje

mi zdržnila, pogledala naokoli, potem pa strmé predse obsedela. Sta sprejela pesem kot izziv? In drugi člani klubov; kaj so si mislili...?

Ni verjetno, da bi namen izbire Prešernove Zdravljice za to priložnost bil izziv. Res pa je: sočloveka, ki se je uprl razširjenim razvadam, kot je pitje, kajenje ali kaj takega, radi izzivamo, skušamo vrniti na zgrešeno pot. Če tega ne bi počenjali, nemara tudi vojn ne bi bilo... In v takem okolju ne bi bilo čudno, če se bi kateri od članov KZA začel obnašati kot "samostanski brat"; če že mi nanj ne bi gledali tako.

Tudi terapevtom — zdravnikom, psihologom, socialnim delavcem ipd. — v klubih zdravljenih alkoholikov (KZA) ni lahko. Še taka skrb in prizadevnost za rehabilitacijo nekdanjih alkoholikov — kajti zdravljeni alkoholiki so tisti, ki so s poti alkoholizma že zavili; v specializiranih zdravstvenih zavodih ali dispanzerjih — se jim slabo poplača! Njihovi uspehi niso "popularni". Ostajajo v senci. V politiki, umetnosti in še v čisto navadnem tekmovalnem športu, ki je samemu sebi namen — ustvarjamo "zvezde", medtem ko še tako "garaškemu" terapevtu na tem področju — če sploh voščimo — voščimo le silno skopo besedo pohvale. In kaj pravijo o tem terapevti sami? Denimo, nekaj dni po tej skupščini, smo v manjšem krogu prišli vkup z enim od terapevtov v našem KZA, žensko, in jo začeli — zakaj ne bi povedali po resnici? — zbadati: "Toliko se ženeš. Čemu? Je sploh kdo od 'taglavnih' opazil, da delaš?"... Njen odgovor nas je zresnil; razburjeno je odvrnila: "Briga me; delala bom, kolikor morem in znam, dokler se jim bo zdelo vredno, da me plačujejo. Ne pričakujem nobenih pohval — nič takega. Zdajle grem spet v 'špetir', da rešimo nadzornika... ki je spet začel piti. En pijanec manj — en človek več!"... KZA REK Velenje ima 50 članov, KZA Šoštanj okrog 20 in KZA Velenje okrog 30. Torej 100 ljudi več! Poskušajmo ob tem hladno razmisliti in preračunati, koliko manj solza, joka, surovosti in drugega hudega lahko to pomeni! Vili Ferenčak iz naše temeljne organizacije Jama zahod, Stane Brglez iz ERA Velenje in Jure PIANO iz TGO Gorénje — predsedniki teh klubov — bi nam za ta račun lahko dali veliko podatkov!

O pomenu teh klubov nasploh in boju proti alkoholizmu kot bolezni pa je na skupščini največ povedal njen že omenjeni gost — dr. Bergant. Njegove prispevke k delu skupščine, to je k poročilu in razpravam drugih udeležencev, lahko strnemo v takle povzetek.

"Veseli in žalostni dogodki, od rojstva do smrti — nobeden pri nas ne mine brez alkoholne omame. Ravnodušni in strpni smo do alkoholizma; doma, pri delu na delovnih mestih — povsod.

Zgodilo se je celo — pri nas, v Sloveniji — da sta dve delovni organizaciji prišli pod prisilno upravno, ko je preiskava pokazala, da je v njunih delovnih kolektivih prek 60 odstotkov vseh delavcev alkoholikov.

Strpnost in potuha najbolj spodrezujeta preprečevanje vdanja ljudi alkoholu in boj proti širjenju alkoholizma. V organizaciji združenega dela se ne držijo določil internih aktov glede prinašanja alkoholnih pijač na delovna mesta. Pri nas je v veljavi tudi občinski odlok o prepovedi točenja alkoholnih pijač v lokalih pred šesto uro zjutraj, in tudi ta se ne izvaja dosledno.

Vodstveni delavci in samoupravni organi radi zamižijo na eno oko, če delavec v ponedeljek očitno ni prišel na delo zaradi 'mačka'. Odsotnost mu izravna na račun letnega dopusta, nadurnega dela ali kako drugače, namesto da bi takemu delavcu, če mu to kljub opominom pride v razvado, zapretili in ga napotili na zdravljenje njegove bolezni — alkoholizma.

Tako je naša splošna praksa odnosov do alkoholizma, čeprav statistike kažejo, da kroničen alkoholik pri nas izgubi letno 2 meseca učinkovitega delovnega časa.

Nič boljši ni odnos do zdravljenih alkoholikov. Potrebna bi jim bila vsestranska pomoč za zdravstveno in poklicno rehabilitacijo, a se razen klubov zdravljenih alkoholikov le malokdo načrtno zanima zanje. Zato so ti klubi še toliko bolj pomembni in koristni. In zato bi tak klub bilo treba ustanoviti še marsikje.

V januarju prihodnjega leta," je še povedal dr. Bergant, "bomo v okviru našega zdravstvenega doma ustanovili dispanzer za zdravljenje alkoholizma in pričakujemo, da bodo delovne organizacije pravočasno pošiljale vanj svoje delavce, ki so na tem, da bi zaradi opijanja prej ko slej postali nezmožni za delo. Poleg tega pa bo dispanzer strokovno pomagal klubom zdravljenih alkoholikov v občini."

Skupščine se je udeležil tudi Tone Šeliga, tajnik občinske konference SZDL Velenje. Prisotnim članom vseh treh klubov in terapevtom je dal vedeti, da so sadovi delovanja njihovih klubov že vidni, čeprav le-ti obstajajo šele kratak čas — štiri, največ pet let. Povedal pa je tudi, da bodo pri občinski konferenci SZDL naše občine kmalu ustanovili koordinacijski odbor za boj proti alkoholizmu, narkomaniji in vdajanju drugim mamilom.

Upati je, da bo tak organ lahko bolj na široko in globlje zasejal ta boj. Mogoče bo imel kaj uspeha tudi na ravneh, kjer žanjejo dobičke od prodaje alkohola...

Pa veselo silvestrovanje...
Uredništvo in urednik

Iz vezane besede dveh naših delavcev

Pavel Kavčič iz TOZD RLV — JG

SREČNO, RUDAR!

Ves preznojen in utrujen
stopa po temnih rovih,
z brlečo svetilko na glavi,
njegov korak je počasen.

Dneve in tedne, vedno enake,
vklasal čas je v sivino,
v njegove lase
in žulje na rokah.

Koplje in koplje črno zlato,
kakor da življenja ni konec,
kakor da bal bi se
za otroke prezeble.

Potem pa počiva
izžet in osamljen;
le sivi spomenik mu šepetaje:
"Srečno, oj srečno, rudar..."

Tone Golavšek iz TOZD PZS

RUDARJEM

Srečo voščimo velikokrat vsem povprek,
a njim, ki so je najbolj potrebni, pre malo.

Globoko pod zemljo se podajajo,
črno zlato odkopavajo,
in čeprav naravo spreminjajo,
dobremu se udinjajo.

Zato jim "Srečno!" rekajmo,
ko jih srečujemo;
toplo, od srca, da jih pogreje —
da jim vrnemo, vsaj malo tistega,
kar od premoga veje.

SMRT RUDARJEV

Na delo so odšli
brez hudih slutenj in skrbi.
Nihče od njih še pomislil ni,
da ga za dne ne bo več med živimi.

Narava jih je umorila.
Njihovi svojci so od žalosti onemeli,
njihovi sodelavci pa ostrmeli
nad žrtvami zahrbtnje jame.

Štirje so bili, rudarji,
ki jih je ob težkem delu,
borbi za svoje in za vse
doletela nasilna smrt.

Glina se je zlila in
štiri življenja ugasnila.
Še petega je lovila,
a ga na srečo ni dobila.

IZPOVED INVALIDA

Zmlada sem bil zdrav, vesel, poln življenja. Zato se je v letih dozorevanja tudi v meni zanetila ljubezen do dekleta, do ženske. Koliko iskanja, upov in razočaranja mi je zadajala! Veliko sem premišljeval, veliko sem si nadejal, okusil nič koliko srečnih in nesrečnih trenutkov — umišljenih ljubezenskih izpovedi in prevar.

Potem je prišel čas, ko sem dozorel in v resnici spoznal dekle, ki mi je postala vse — žena, kakršno sem si vedno želel. Lepo je bilo, res lepo, dokler ni prišla nadme in nad naju nesreča!

Leta '73 sem si med vožnjo z mopedom za vse življenje poškodoval sapnik in glavo. Mesec dni sem ležal v nezavesti. Ko sem se prebudil, sem bil drug človek — invalid. Človek, od katerega zdravi ljudje nešteto krat zahtevajo nemogoče!

Zdaj trpim. Trpim med delom, ko me zdelujejo bolečine. Trpim doma, ki vidim, koliko trpi zaradi mojih nebogljenosti žena. A premagujem se — kažem se dobrovoljnega in veselega, da sem za med ljudi. Igram zdravega človeka in upam, da pride čas, ko bo zdrav človek bolj človek tudi bolnemu človeku ...

TOŽBA ZDOMCA OB VRNITVI

Veš, dekle,
težko sem se ločil od tebe,
ker sem se bal,
da me boš pozabila,
a tolažil sem se s tvojo obljubo,
da me boš vedno zvesto ljubila.

Veš, dekle,
tam daleč v tujini sem zmeraj verjel,
da si še vedno samo moja,
kakor sem bil jaz samo tvoj.
Prepričan sem bil, da te nihče ne premoti
in zato sem tudi zdržal v zdomski samotni.

Veš dekle,
zato pa mi je zdaj, ko sem se vrnil,
še bolj hudo pri srcu, tako hudo,
da ne vem, kam naj se dam,
saj kjerkoli bom odslej živel,
vem, da vedno bom sam.

ZA KONEC LETA

Pojdimo veselo novemu letu naproti.
Nobena nesreča med letom
naj nam veselja ne zmoti.

Vsaj ob novem letu
izkažimo se, da smo ljudje,
da naš zakon enakosti
ni le beseda,
da je v naši družbi
zares človek človeku enak,
da pravica ne zeha,
če se požrešnost koga ne neha.

Pojdimo veselo novemu letu naproti,
srečo si voščimo, srca spraznimo,
na levo in desno recimo:
"Če kaj med nami ni dobrega, učaka naj zimo!"

ZA ŠALO IN ZARES...

Alojz Sevšek

Blažene sanje

Šel je upokojenec Miha k mesarju po tista goveja rebrca na recept svojega škodoželjnega žepa.

Ko je prišel in stal tam pred mesarskim pultom, ni vedel, kam naj skrije oči pred silnim mesovjem, ki je viselo s kavljev in se mu posmihalo. Češ, reva, kaj pa ti tukaj iščeš.

Takoj za njim je stala ženska. In kakšna ženska! Mlada, elegantno oblečena. Čvrsta in jedra. S pravimi pravcatimi širokimi obrvmi in dolgimi naravnimi trepalnicami. Nobenega "mejk apa", nič takega ni bilo na njej!

Kot da bi prišla z drugega planeta, je stala tam vsa pristna in polna kot ladja, ki čaka, da natovori še nekaj malega k vsemu že naloženemu razkošju.

Mesarja je tako prevzela, da je ostrmel in pozabil streči, in stal in stal bi tam in zijal vanjo, če ga Miha ne bi zdramil — s svojim poželjenjem po mesu.

Mesar je jezno pogledal Miho in ne da bi poslušal, kaj mu ta pravi, slepo zgrabil zajeten kos telečjega stegna na pul-tu, ga vrgel na papir, zavil, osorno rekel: "Dva jurja in' pol!" — in porinil omot Mihi v roke.

Miha ni vedel, kaj bi. Gledal je zdaj omot, zdaj mesarja in nazadnje izmencal: "Hotel sem, da bi mi dali ... Tole pa ... Ne vem, če se niste zmotili? ... Dva tisoč in pol? ... Res, ne vem ..."

"Kaj, vam ni prav!?" se je nasržil mesar ...

Miha se je prestrašil, urno segel v žep po svojo malo okroglo denarnico na dva predala, izbrskal iz enega kovanec, iz drugega potegnil dva tisočaka, dal oboje na pult in hitro odšel iz mesnice ...

Doma njegova Manca ni in ni mogla verjeti, da se je vse zgodilo do pike tako, kot je povedal. Tipala je rožnato teletino, se čudila, da so še take dobrote na svetu, in ga nazadnje vprašala, kako jo naj pripravi. Vendar na to ji Miha ni znal odgovoriti. Pozabil je že, kdaj sta še kupovala teletino in kakšne jedi iz nje sta imela najraje. Enako se je zgodilo tudi Mancini! Dobre četrte ure je tuhtala, kaj naj naredi iz nje, potem pa je dejala: "Čakaj, sosedi skočim in jo vprašam za pameten nasvet!" — in odšla.

Miha se je vlegel na kavč, kar si čez dan navadno ni privoščil, in začel premišljavati, kako vse drugače sta živela, dokler je še delal, in na tihem se je začel jeziti, da človeka pri vsem prikrajšajo, ko gre v pokoj. Sredi takih misli ga je tudi zmanjkalo — zaspal je, in prikradle so se mu sanje ...

Znašel se je v veliki dvorani, polni upokojencev, ki so strmo gledali na govorniški oder spredaj, kamor je stopil ugleden predstavnik republiške ustanove za pokojninsko zavarovanje, jih pozdravil in jim začel govoriti:

"Dragi upokojenci! Vesel sem, da vam lahko sporočim razveseljivo novico — v enem mesecu bomo pokojnine uskladili z zaslužki. Vsak upokojenec bo prejemal točno petinosemdeset odstotkov zaslužka, ki bi ga imel, če bi še delal na delovnem mestu iz zadnjih deset let svoje delovne dobe.

To pa še ni vse!

Tudi za nazaj vam bomo poravnali del razlike. Kajti resnica je, da ste ravno vi postavili temelje današnjega združenega dela in življenjske ravni zaposlenih, o kakršni ste vi do konca petdesetih let lahko le sanjali.

Med vami so borci iz NOB! Udarniki iz let obnove! Za vami je še in še neplačanega minulega dela, delovne dobe brez jubilejnih nagrad in podobnega — in prav je, da zaslužno in neplačano vsaj delno poravnamo ..."

Več pa Miha ni slišal — Manca je prišla od sosede, malo preveč trdo zaprla vrata in ga prebudila ...

(Narisal B. Celcer, Sl. Gradec)

Uvoženi TV sprejemnik tete Lale Glasnič

Dr. Čutič je že več let bil svetnik direktorja inštituta za kurja vprašanja v New Yorku.

Njegov položaj v tej ustanovi prihaja pod moje pero v trenutku, ko ga je njegov predstojnik poklical v svojo pisarno, da bi skupno ovrednotila neko novo zamisel — predstojnikovo seveda!

Takole je potekal njun veleznanstveni pogovor.

"Glejte, dragi svetnik! Znano je, da se je človek v severnih predelih razvijal hitreje kot v južnih. In veste zakaj? Zato, ker je na Severu moral več delati in misliti za svoj obstanek kot na Jugu, kjer je večidel le počival in lagodno pobiral plodove.

Torej! Če v valilnicah **znižamo** temperaturo za eno stopinjo Celzija, se bodo piščanci morali pred rojstvom — če tako rečem — več gibati, in take vrste kokoši bodo imele več pameti. Kakšno perspektivo nam to odpira, pa si lahko zamišljate, ali ne?"

Dr. Čutič je nekaj minut vztrajal v znamenju svojega zasluženega primka, se pravi, molčal in premišljeval tako napeto, da so mu misli vzvalovile kožo na čelu v za prst

debele gube. Ko se je proces razmišljanja v njem polegel, pa je pogledal svojega predstojnika naravnost v oči in veličastno odkimal, kar je pomenilo, da se s svojim nadrejenim ne strinja.

"Ali bi, dr. Čutič, bili tako prijazni in mi raztolmačili, s čim se ne strinjate in zakaj?" ga je z ironičnim nasmehom na obrazu vprašal direktor inštituta.

"S tem, da bi tako dobili bolj pametne kokoši, se strinjam. Ne strinjam pa se, da bi bilo to za nas perspektivno. Mislim, da bi bile kokoši preveč pametne in bi kot takšne ne hotele biti več naše sužnje!" je odgovoril dr. Čutič in si globoko oddahnil, kajti toliko besed skupaj že dolgo ni izrekel.

Direktor svojemu svetovalcu na to ni odvrnil niti besede. Le namrščil se je in mu s tem dal vedeti, da je posvet končan. Takoj zatem pa se je obrnil k svoji tajnici in ji ukazal: "Pišite: 'V vseh valilnicah se naj temperatura **dvigne** za eno stopinjo Celzija!'"

Svetnik se je medtem vrnil v svojo pisarno, se pogreznil v fotelj za delovno mizo in začel z mrzlovoljnim pogledom bloditi po papirnati šari na njej. Naenkrat pa so se mu oči zaiskrile, in toplo mu je postalo pri srcu: na robu mize je med prispelo pošto uzrl pismo iz Slovenije, svoje rodne domovine! Hlastno ga je odprl in začel besedo za besedo vpjati naslednje vrstice, napisane v materinem jeziku.

Dragi stric!

Najprej sprejmite najlepše pozdrave iz vaše rodne Slovenije! Veste, težko sem prišla do vašega naslova. Šele po dolgem iskanju sem od vaše nečakinje zvedela, da ji je Urška povedala, da je Marička videla vaš naslov na nekem

vašem paketu, ki ga je pismonoša Hitronog prinesel vašemu nečaku, ki živi zdaj v vaši rojstni hiši. Marička je vaš naslov skrivaj še prepisala in od nje sem ga po dolgem nagovarjanju končno tudi dobila. Seveda pa sem ji morala zadržno obljubiti, da ne bom nikoli nobenemu povedala, da sem ga dobila od nje.

Drugače, dragi stric, se imamo pri nas še kar po starem. Oni teden je pri Marušniku krnilo prase, pri Osojniku pa je gospodar pretepel svojo ženo in soseda Kvaternika, ker sta mu poležala pšenico, ko je ravno cvetela. Menda sta se v njej onegavila. Vendar Osojniku se to ni toliko zamerilo kot škoda, ki sta mu jo napravila v žitu.

Pred enim mesecem pa je umrl lovec Hitrostrel. Bog mu daj nebesa, pa čeprav mi je lani ustrelil Tajčija, ki je, čeprav pes, bil bolj pameten kot človek! Samo govoriti ni znal, drugo pa vse.

Pokopala sem ga, Tajčija, pod lipo na vogalu hiše in lepo skrbim za njegov grob. Na njem vedno cveto rože. Pa še lep križ sem mu postavila na grob. Župnik so mi resda rekli, da se to ne spodobi, ker da pes nima duše. A to ne bo držalo: vem, da je moj Tajči imel dušo, in že komaj čakam, da se bova videla tam gori v nebesih. Že kar vidim, kako me bo s cviljenjem in lajanjem pozdravil, mi oblizal obraz in se začel smukati okrog mene, ko bom vstopila skozi nebeška vrata.

Pravzaprav pa vam pišem zaradi soseda Marka! Veste, kupil si je takšen televizor, ki pokaže slike v barvah. Zdaj pa se baha, ker ima v soseščini samo on barvno televizijo.

Dragi stric, menda ne boste odrekli moji majhni prošnji: če

"No, naj bo!" si je rekel. "Televizor sem že tako mislil nekam treščiti, in tole je prišlo kot nalašč, da se ga znebim. Da bi šel na dopust k sorodnikom — to pa ne. Enkrat sem bil pri njih in zadnjič. Vse so mi hoteli pobrati, kar sem imel s seboj. Še hlače bi mi potegnili z riti in me golega poslali v kakšnem zaboju nazaj v Ameriko, če se ne bi uprl. Na dopust bom šel, a v kakšen hotel v Portorožu, in sorodnikom na zadnji dan dopusta poslal pozdrave na kaki razglednici!

Ko sem lani prvič po dolgih letih bil na dopustu v domovini, sem videl, kako sedaj tam živijo ljudje. Za tistih dvainštirideset ur dela na teden kar lepo zaslužijo. Kar pa je vredno še več: ko svoj delavnik odbrenkajo, so prosti — jaz pa, jaz pa moram biti vedno na razpolago temu domišljavemu direktorju, ki venomer izumlja stvari, ki se nazadnje pokažejo za čisto nasprotje zdrave pameti. Če pomislim, da me včasih zaradi kake take neumnosti vrže še iz postelje — ob treh zjutraj ali še prej — bi ga najraje nekam poslal, pobral svoje stvari in odšel nazaj domov v Slovenijo.

Nekoč mu bom povedal vse, kar mu gre, in zares odšel ..."

Teta Lala, kot so v sorodstvu imenovali Lalo Glasnič, pa je, potem ko je odposlala to pismo, vsak dan hodila na pošto vpraševati, ali je paket iz Amerike že prispel. Mulci, ki so vedeli za namen teh njenih neprestanih obiskov pošte, so jo na vse načine dražili izza vogalov.

Končno se je zgodilo: paket z barvnim TV sprejemnikom iz USA je prispel. To je bila senzacija, ko sta dve prijateljici tete Lale peljali na starem otroškem vozičku sprejemnik, te-

Teta Lala je najprej ostrmela kot kip. Potem pa ji je iz oči švignil zelen mačji plamen, iz ust pa slina in besno kričanje: "Vi, šušmar šušmarski! ... Vi, vi boste rekli, da je ta aparat zanič ta, skoraj nov ameriški aparat! Poberite se mi! Marš, ven iz moje hiše!" — in že je imela v rokah grebljico od štedilnika, da potelovadi po glavi ubogega serviserja. Ta pa si tudi ni dal dvakrat reči. Ucvrl jo je ven, se zunaj po nekaj metrih plaho ozrl nazaj in si oddahnil, ko je videl, da so mu noge dale prednost pred teto Lalo in njeno grebljico ...

Po tem dogodku je teta Lala obiskala vrsto TV servisov po vsej Sloveniji in najbrž bi obiskala vse, če ji neki hudomušen serviser ne bi svetoval: "Tožite RTV — mislim, da gre za sabotažo!"

Teta Lala je to tudi storila, kaj se bo iz tega izcimilo, pa bo mo najbrž slišali tudi v naši TV—625.

Tinče

ZGODBICE ZA KONEC LETA

"Vse pravice pridržane!",
vrisnila je Genovefa,
Zepu hrbet obrnila
in bedresa si pokrila.

"Spet po seji šli ste kroat!",
vdružil si je duška dala
in s kopolci levo — desno
joške si zavarovala.

"Špegle raje si natakni
pa oné v roke vzemi!",
še mu je zagostolela,
ko da farma slavčkov se bi vnela.

Potlej pa je onemela,
segla k znojju po odejo,
si jo nase potegnila
in se vanjo prek in prek zavila.

"Pravi!" je jezno rekel Zep,
vzel z omarice očala
in oné: zajeten kup gradiva;
za delegate cimpranega čtiva...

Da v Vili Široko
(našem Herberštajnu),
deficit bi izravnali,
tja smo naše Ajnštajne poslali.

Ko prišli so tja,
za sabo so vrata zabilili
in s c-e na kvadrat se znotraj trudili,
da predznak bi masam zgub spremenili!

Hard vorkali so
od jutra do pozno v noč,
a jalovo, vse dokler resnični Ajnštajn
se v grobu odločil ni za pomoč.

Poslal jim je tale nasvet:

"Preselite se s kolektivom DO
in OD v DO
v prostor milijardnih izgub.
Potem pa iz tega prostora
na Vile Široko
se zgube ozrite,
in vsi boste rekli,
da praktično te so pokrite!"

Ponovno so se zbrali
ob že napol razrezanemu hlebcu
in so nože zavihteli,
da bi hlebce kosati začeli.

A še preden so rezila zasadili,
spet premislek so si vzeli,
k mizi so počasi roke povsili,
in bridka jekla odložili.

Menil prvi je med prvimi:
"Naj še malo preštudiram.
Zdi se mi, da slabši kos sem si izbral.
Raje s temle bi se posladkal."

"Tudi meni," drugi dé,
"tale nič kaj ne diši.
V nosu čutim,
da sredica malo že smrdi."

"Prav imaš,"
se tretji oglasi.
"Moj pa je črviv.
Ne bi rad, da drisko bi dobil."

In tako je šlo po vrsti,
dokler prvi spet besede
ni povzel, češ nemara boljše bi bilo,
da v delitev še en hlebec vključijo.

(Narisal B. Celcer, Sl. Gradec)

vam je mogoče, pošljite mi barvni televizor! Veste, rada bi imela takšno televizijo, kakršno ne bo imel nihče drug pri nas: barvno in ameriško! A boste? Za vas to ne bo pomenilo veliko, ker tam v Ameriki zaslužite na kupe dolarjev.

Lepo bi tudi bilo, če bi prišli kaj k nam na dopust. Veste, čeprav mi niste pravi stric, sem vas imela vedno najrajši. In ko ste odšli v Ameriko, sem noč in dan jokala.

Če boste prišli, pridite kar k meni, ker vse druge naše "žlahte" tako ni dosti prida. Samo za to jim je, da bi komu kaj prinesli. Meni pa ni treba nič prinesiti. Sosedov Gusti, recimo, je lani, ko je prišel iz Nemčije, prinesel svoji teti Gabrijeli pravi krzneni plašč, vam pa ga ni treba prinesiti. Samo da pridete, pa bom vesela.

Preden odložim pero, vam pošiljam tisoč lepih pozdravov čez doline in visoke gore.

Lala Glasnič

Dr. Čutič je zamišljen obsedel s prebranim pismom pred sabo in v spominskih popotoval v svojo mladost, in milo se mu je storilo. Potem se je naenkrat odločil; poklical je kurirja in mu dejal: "Pojdi v moje stanovanje. Vzemij tam televizor in ga pošlji na tale naslov. Potem pojdi na turistično biro in jim reči, naj mi uredijo en mesec letovanja v Jugoslaviji, in to v Portorožu."

Ko je kurir odšel, je dr. Čutič nadaljeval z razpredanjem svojih misli.

ta Lala pa je ponosno in zravnano koračila poleg — dokler ni na prvem vogalu treščila kot klada v drog s prometnim znakom! Znak se je zaradi njene silne mase skoraj podrl. Če se ni, se ni le zaradi obilice sala, ki je veselo hodilo na postavi tete Lale po svetu naokrog.

Reakcija tete Lale ob trčenju je bila strašanska. Najbolj občutil pa jo je miličnik Borut, ki je prišel zraven in začel teto Lalo tolažiti, češ da ni storila ne vem kakšnega prometnega prekrška. Teta Lala se je zaradi teh njegovih besed razkokodakala nad njim in mu pred množico gledalcev očitala še vse Tanje pa Mojce in Majde, zaradi katerih je kdaj slekel še kaj več kot uniformo.

Kjub vsemu pa je nazadnje TV sprejemnik iz USA pripotoval na svoje mesto. Teta Lala ga je postavila v kot pod križanega, sosedov Pepe, "veliki strokovnjak" za RTV, pa ji je "zrihta!" in namestil anteno s priključkom, medtem ko so se vse Laline prijateljice zbrale pred tem uvoženim čudom, klepetale, izmenoma srkale zdaj kavo, zdaj Lalin domači liker in obirale ljubo soseščino.

Končno je bilo vse nared za sprejem. Pepe je začel vrteti gumb za gumbom — TV sprejemnik iz USA pa nič: nekaj malega je šumel in prasketal, pokazal pa ničesar. Kaj je sledilo, bi lahko povedali Pepe in ljudje, ki so videli Pepeta na begu pred teto Lalo!

Naslednji dan je teta Lala poklicala TV tehniko iz mesta, in to pod nujno!

TV servis je njeni prošnji ustregel še isti dan. Pripeljal se je mlad serviser, prišel v hišo, pogledal pod križanega v Lalini izbi, potegnil iz žepa blok, začel pisati, vmes pa teti Lali dejal: "Vožnjo mi boste plačali, drugega pa nič, ker vam televizorja, kot je tale, nikjer pri nas ne morejo popraviti in se tudi splašalo ne bi — ameriški je in za ameriški TV sistem."

Korenjak je
in pravi junak.
Na sejah nonstop molči,
ker se zamere boji.

Ko se plus — minus kote spoprimejo,
zamrma naokrog,
da ga nekam tišči;
in že vstane in zbor zapusti.

Kdo bi vedel,
kaj se zunaj
za vrati godi:
ali nataka si ali odtaka?

Oh, na Zepa
pa smo pozabili!
Kaj zdaj dela,
delegatska duša?
Ga spet skušnjava
Genovefa skuša?

Ne, v Zepu
so se polegale
vse misli,
vse strasti!

Resda dioptrije
krasijo mu oči,
a vidi nič, saj prav
po delegatsko — spi!

Neposredno-posredni delegat

Odšli v pokoj letos od junija dalje

Jože SUŠEC, upokojen 10. junija

Rojen 19. marca 1934 v Razborci nad Dovžami. Poročen s Štefanijo, rojeno Klančnik.

Pri rudniku je delal neprekinjeno od 20. marca 1957. Zaposlil se je kot NK kopač v Jami vzhod. Leta 1960 je bil premeščen v Zunanji obrat, leta 1961 pa ponovno v Jamo vzhod, kjer je delal vse do upokojitve. Leta 1960 je opravil izpit za polkvalificiranega in leta 1963 za kvalificiranega kopača.

Franc PLANINC, upokojen 23. junija
Rojen 18. junija 1922 v Črešnjevcu ob Bistrici. Poročen z Zofijo, rojeno Doblšek.

Pri rudniku je delal neprekinjeno vse od 16. oktobra 1948. Zaposlil se je kot NK kopač v stari jami, današnji Jami vzhod. Leta 1967 je bil premeščen v Jamo zahod, leta 1974 v Steber 8 in leta 1975 ponovno v Jamo zahod, kjer je delal vse do upokojitve. Leta 1961 je opravil izpit za polkvalificiranega in leta 1963 za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, ob 100-letnici rudnika pa tudi dobitnik zlate značke.

Ivan VIDOVIČ, upokojen 26. junija

Rojen 3. decembra 1926 v Škalah pri Velenju. Poročen z Oligo, rojeno Lah.

Pri RLV je delal neprekinjeno od 4. marca 1968, sicer pa tudi od 3. januarja 1950 do 1. junija 1965, ko se je začasno zaposlil pri Rudarskem šolskem centru.

Leta 1968 se je zaposlil pri nas kot KV kopač v Jami vzhod. Leta 1975 je bil premeščen k jamski mehanizaciji, kjer je delal vse do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, ob 100-letnici rudnika pa tudi dobitnik zlate značke.

Jože GRČAR, upokojen 30. junija
Rojen 2. novembra 1927 v Okiču pri Krškem. Poročen s Silvo, rojeno Kodrun.

Pri našem rudniku je delal neprekinjeno od 7. februarja 1955. Zaposlil se je kot KV kopač v Jami vzhod. Še istega

leta pa je bil premeščen k jamskim investicijam, kjer je delal vse do leta 1961, ko je bil premeščen v Zunanji obrat. Dva meseca zatem je bil ponovno premeščen v Jamo vzhod, septembra 1962. leta k Rudarskemu šolskemu centru, avgusta 1963. leta zopet v Jamo vzhod in leta 1974 k jamskemu transportu, kjer je delal vse do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Adolf OŠLOVNIK, upokojen 30. junija
Rojen 13. januarja 1918 v Rušah pri Mariboru. Poročen s Slavo, rojeno Šrot.

Pri termoelektrni Šoštanj je delal neprekinjeno od 2. marca 1954, predtem pa od 10. maja 1945 pri termoelektrni Velenje. Najprej je delal na delovnem mestu vodje izmene TE Velenje, nato do leta 1969 na delovnem mestu vodje elektro vzdrževanja v TE Šoštanj, nazadnje pa na delovnem mestu vodje tehnične dokumentacije v TE Šoštanj.

Večkrat je prejel kako priznanje ali odlikovanje. Dobil je medaljo dela, medaljo in red zaslug za narod, priznanje in nagrado za 20 let dela v delovni organizaciji, ob 100-letnici RLV pa zlato značko. V letošnjem letu je bil edini dobitnik zlatega znaka sindikatov Slovenije s področja občinskega sindikalnega sveta Velenje.

Njegovo vsestranost potrjujejo številne funkcije v občinskih organih ZK, SZDL, sindikata, predtem pa udeležba v NOB, in sicer od 26. avgusta 1944 pa vse do konca vojne.

V letih 1962 — 1964 je bil tudi predsednik delavskega sveta TE Šoštanj.

Rafael SOPOTNIK, upokojen 30. junija

Rojen 6. septembra 1927 v Pongracu pri Žalcu. Poročen z Nežiko, rojeno Lesjak.

Pri rudniku je delal neprekinjeno od 3. avgusta 1966. Zaposlil se je kot rudarski nadzornik v Jami vzhod. Še istega leta je bil premeščen v Jamo zahod, leta 1967 ponovno v Jamo vzhod in leta 1975 v TOZD RLV — Storitve, kjer je delal vse do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Ivan JELEN, upokojen 30. junija

Rojen 27. novembra 1920 v Dobriču pri Žalcu. Poročen z Marijo, rojeno Anclin.

Pri rudniku je delal neprekinjeno od 1. aprila 1975, sicer pa tudi od 2. maja 1947 do 11. novembra 1963, ko se je začasno zaposlil pri Rudarskem šolskem centru. Z delom je pričel kot KV kopač v jami Škale, kjer je delal vse do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, ob 100-letnici rudnika pa tudi dobitnik zlate značke.

Alojz JELENKO, upokojen 30. junija

Rojen 11. aprila 1926 v Spodnjem Doliču. Poročen z Marijo, rojeno Sotler.

Pri rudniku je delal neprekinjeno od 15. julija 1948. Zaposlil se je kot NK kopač v Jami vzhod; leta 1961 je bil premeščen v Jamo zahod, leta 1975 pa k jamski mehanizaciji, kjer je delal vse do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, ob 100-letnici rudnika pa tudi dobitnik zlate značke.

Jernej GREBENŠEK, upokojen 2. julija

Rojen 24. avgusta 1927 v Plešivcu pri Velenju. Poročen s Štefko, rojeno Tamše.

Pri RLV je delal neprekinjeno od 1. aprila 1975, sicer pa tudi od 1. januarja 1947 do 15. julija 1948 in vse od 23. februarja 1950 do 31. decembra 1962, ko je prišel k Rudarskemu šolskemu centru. Zaposlil se je kot strelec v jami Škale, kjer je delal vse do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, ob 100-letnici rudnika pa tudi dobitnik zlate značke.

Jakob JUVAN, upokojen 15. julija

Rojen 18. julija 1925 v Spodnjem Razboru pri Slovenjem Gradcu. Poročen s Faniko, rojeno Rožanc.

Pri RLV je delal neprekinjeno od 4. januarja 1950. Zaposlil se je kot NK kopač v stari jami, današnji Jami vzhod. Leta 1960 je bil premeščen v Jamo zahod, leta 1974 pa v Steber 8, kjer je delal vse do upokojitve. V letu 1954 je opravil izpit za kvalificiranega kopača, v letu 1961 pa še za strelca.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, ob 100-letnici rudnika pa tudi dobitnik zlate značke.

Aktivni udeleženelec NOB od 2. februarja 1944 pa vse do konca vojne.

Alojz LIPIČNIK, upokojen 31. julija

Rojen 14. junija 1928 v Zagorju. Poročen z Albino, rojeno Gaber.

Pri RLV je delal neprekinjeno od 5. avgusta 1955. Zaposlil se je kot KV kopač v Jami vzhod, zadnji dve leti pa je delal v TOZD RLV — Priprave. (Več o njem in njegovem delu smo pisali v Rudarju št. 3/76, pod naslovom Naši delavci in upokojenci.)

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Ivan ŠKRLIN, upokojen 31. julija

Rojen 15. junija 1924 v Celju. Poročen z Ivano, rojeno Hudournik.

Pri rudniku je delal neprekinjeno vse od 9. oktobra 1947. Zaposlil se je kot KV kopač v Jami vzhod, od leta 1975 pa je delal pri jamski mehanizaciji.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, ob 100-letnici RLV pa tudi dobitnik zlate značke.

Anton ROŠAR, upokojen 3. avgusta

Rojen 15. novembra 1932 v Brdcah nad Dobrno. Poročen z Marijo, rojeno Straus.

Pri rudniku je delal neprekinjeno od 13. maja 1957. Zaposlil se je kot NK kopač v Jami vzhod. Zatem je bil nekajkrat premeščen — leta 1969 v Jamo zahod, leta 1970 ponovno v Jamo vzhod, leta 1973 zopet v Jamo zahod, aprila 1974 k Pripravam in julija 1974 v Steber 8, kjer je delal vse do upokojitve.

Ivan RAK, upokojen 9. avgusta
 Rojen 31. decembra 1925 v Pesjem pri Velenju. Poročen z Ivanko, rojeno Grobelnik.

Pri rudniku je delal neprekinjeno od 15. decembra 1950. Zaposlil se je kot PK kopač v Jami vzhod. Od tod je bil leta 1969 premeščen v Jamo zahod, leta 1974 k Pripravam in še istega leta ponovno v Jamo zahod, kjer je delal vse do upokojitve. Leta 1964 je opravil izpit za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, ob 100-letnici rudnika pa tudi dobitnik zlate značke.

Anton LAMPRET, upokojen 20. avgusta
 Rojen 16. novembra 1928 v Ravnah pri Šoštanjju. Poročen z Marijo, rojeno Rženičnik.

Pri rudniku je delal neprekinjeno od 16. januarja 1946. Zaposlil se je kot NK kopač v Jami zahod, kjer je delal vse do upokojitve. Leta 1955 je opravil izpit za polkvalificiranega in leta 1960 za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, ob 100-letnici rudnika pa tudi dobitnik zlate značke.

Egidij KOREN, upokojen 31. avgusta

Rojen 17. avgusta 1916 v Šentilju pri Velenju. Poročen z Zofijo, rojeno Vasle.

Pri termoelektrarni Šoštanj je delal neprekinjeno od 1. marca 1954. Zaposlil se je kot skladiščnik in bil na tem delovnem mestu vse do upokojitve. Zaradi bolezni je od leta 1973 dalje delal kot invalid III. kategorije.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Odlikovovan z medaljo za hrabrost, medaljo zaslug za narod in redom dela s srebrnim vencem.

Jože SADEK, upokojen 31. avgusta
 Rojen 28. januarja 1917 v Celju. Poročen z Justino, rojeno Kumer.

Pri rudniku je delal neprekinjeno od 1. maja 1974. Predtem je bil zaposlen v naši delovni organizaciji tudi od 1. septembra 1947 do 15. marca 1964, ko se je začasno zaposlil pri Rudarskem šolskem centru. Delati je začel kot lampist v Klasirnici, sicer pa je po poklicu KV kopač.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, ob 100-letnici rudnika pa tudi dobitnik zlate značke.

Mihael HERLAH, upokojen 2. septembra
 Rojen 1. septembra 1933 v Št. Vidu nad Valdekom, zdaj Završe. Poročen z Vido, rojeno Berlot.

Pri rudniku je delal neprekinjeno od 15. oktobra 1956. Zaposlil se je kot NK kopač v Jami vzhod. Leta 1969 je bil premeščen v Jamo zahod, kjer je delal vse do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Ignac JESENIČNIK, upokojen 18. septembra
 Rojen 2. julija 1923 v Rakovcu nad Vitanjem. Poročen z Emo, rojeno Kotnik.

Pri rudniku je delal neprekinjeno od 17. marca 1953. Zaposlil se je kot NK kopač v Jami zahod. Leta 1974 je bil premeščen k jamski mehanizaciji, kjer je delal vse do upokojitve. Leta 1955 je opravil izpit za polkvalificiranega in leta 1960 za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in tudi dobitnik zlate značke za 25 let jamskega dela.

Aktivni udeleženec NOB.

Jože SOLINA, upokojen 25. septembra
 Rojen 20. marca 1931 v Novi vasi pri Markovcih. Poročen z Alojzijo, rojeno Pungartnik.

Pri rudniku je delal neprekinjeno od 15. novembra 1971. Zaposlil se je kot NK kopač pri Jamskih gradnjah, leta 1975 je pa bil premeščen v Jamo zahod.

Jože KOHNE, upokojen 30. septembra
 Rojen 23. aprila 1926 v Poljčanah. Poročen z Branislavo, rojeno Florjan.

Pri rudniku je delal neprekinjeno od 17. maja 1951. Zaposlil se je kot KV kopač v Jami vzhod. Leta 1974 je bil premeščen v Jamo zahod, kjer je delal vse do upokojitve. V letu 1959 je opravil izpit za strelca.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, ob 100-letnici rudnika pa tudi dobitnik zlate značke.

Jože JELEN, upokojen 30. septembra
 Rojen 2. marca 1926 v Podkraju pri Velenju. Poročen z Marijo, rojeno Srednšek.

Pri rudniku je delal neprekinjeno od 15. julija 1952. Zaposlil se je kot rudarski nadzornik v Jami vzhod. Leta 1963 je bil premeščen v Jamo zahod, kjer je delal kot nadzornik jamskih priprav in odkopov. Od leta 1973 do upokojitve pa je delal kot poslovodja v študijskem oddelku TOZD RLV — Storitve.

Aktivno je sodeloval v NOB, in sicer od začetka leta 1944 pa vse do konca vojne.

Med zaposlitvijo pri naši delovni organizaciji je bil večkrat član delavskega sveta delovne organizacije in raznih njegovih komisij. Poleg tega pa je bil tudi član in eno mandatno obdobje še predsednik sindikalnega odbora OZD, v kateri je delal.

Večkrat je bil deležen priznanj in odlikovanj. Dobil je medaljo za hrabrost v NOB, medaljo in red zaslug za narod s srebrno zvezdo, priznanje občinskega sindikalnega sveta Velenje za najuspešnejšega racionalizatorja v občini Velenje v obdobju do leta 1976. Pri REK Velenje pa je dobil priznanje za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in ob 100-letnici rudnika tudi zlato značko. Prejel je tudi priznanji za 10 in 20 let požrtvovalnega dela v jamski reševalni četi in priznanji za dve pomembni racionalizaciji pri RLV.

Leopold HOHNEC, upokojen 30. septembra
 Rojen 2. septembra 1920 v Rogatcu. Poročen z Marijo, rojeno Hajnc.

Pri rudniku je delal neprekinjeno od 11. marca 1947. Zaposlil se je kot KV kopač v stari jami, današnji Jami vzhod.

Že leta 1948 je opravil izpit za strelca in to delo opravljal vse do 1961. leta, ko je bil zaradi bolezni premeščen v Zunanje obrate, kjer je delal vse do upokojitve.

Med zaposlitvijo je bil večkrat član delavskega sveta delovne organizacije, v letih 1968 — 1972 pa tudi predsednik sindikalnega odbora v Zunanjem obratu.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, ob 100-letnici rudnika pa tudi dobitnik zlate značke.

Franc GLINŠEK, upokojen 30. septembra

Rojen 13. aprila 1928 v Škalah pri Velenju. Poročen z Jožefo, rojeno Tamše.

Pri rudniku je delal neprekinjeno od 1. maja 1974. Predtem je bil zaposlen pri naši delovni organizaciji tudi od 11. decembra 1945 do 31. decembra 1965, ko se je začasno zaposlil pri Rudarskem šolskem centru Velenje. Z delom pri rudniku je začel kot kopalničar v Zunanjih obratih, kjer je delal vse do upokojitve.

Bil je aktivni udeleženec NOB od oktobra 1944 pa vse do konca vojne. Prejel je tudi medaljo zaslug za narod in medaljo za hrabrost v NOB.

Nagrajen je bil za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, ob 100-letnici rudnika pa je dobil tudi zlato značko.

Stanislav ARLIČ, upokojen 1. oktobra
 Rojen 24. marca 1924 v Celju. Poročen z Justino, rojeno Grm.

Pri rudniku je delal neprekinjeno od 29. maja 1951. Zaposlil se je kot PK kopač v Jami vzhod. Leta 1958 je bil premeščen v Jamo zahod, leta 1973 ponovno v Jamo vzhod, marca 1976 pa v Steber 8, kjer je delal vse do upokojitve. Leta 1955 je opravil izpit za kvalificiranega kopača, leta 1962 pa še za strelca.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, ob 100-letnici rudnika pa tudi dobitnik zlate značke.

Franc VERHOVNIK, upokojen 27. oktobra
 Rojen 27. marca 1925 v Vitanju. Poročen z Marijo, rojeno Lenart.

Pri rudniku je delal neprekinjeno od 16. novembra 1949. Zaposlil se je kot NK kopač v stari jami, današnji Jami vzhod. Leta 1955 je opravil izpit za polkvalificiranega in leta 1960 za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, ob 100-letnici rudnika pa tudi dobitnik zlate značke.

Jože KRAJNC, upokojen 11. novembra
 Rojen 2. marca 1921 v Škalah pri Velenju. Poročen z Emo, rojeno Tanšek.

Pri rudniku je delal neprekinjeno od 30. junija 1946. Zaposlil se je kot KV ključavničar v Jami vzhod. Leta 1975 je bil premeščen k jamski mehanizaciji. Leta 1960 je opravil še izpit za visoko kvalificiranega ključavničarja.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, ob 100-letnici rudnika pa tudi dobitnik zlate značke.

Ferdo JUVAN, upokojen 6. novembra

Rojen 2. julija 1920 v Sp. Razboru pri Slovenjem Gradcu. Poročen z Vero, rojeno Hribar.

Pri termoelektrarni Šoštanj je delal neprekinjeno od 4. decembra 1956.

Zaposlil se je kot PK delavec, v letu 1961 pa je opravil izpit za kvalificiranega zidarja.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

**Miroslav OSTROVRŠNIK, upokojen
7. novembra**

**Rojen 21. januarja 1930 v Velenju. Po-
ročen z Greto, rojeno Dobelšek.**

Pri rudniku je delal neprekinjeno od 3. avgusta 1961. Zaposlil se je kot NK kopač v Jami vzhod. Bil je nekajkrat premeščen — leta 1967 k Jamskim gradnjam, leta 1968 nazaj v Jamo vzhod, leta 1974 pa v TOZD Plastika in zaščitna sredstva, kjer je delal vse do upokojitve.

RoM

Vsem našim upokojenkam in upokojenecem želimo ob novem letu vse najboljše, predvsem pa obilo zdravja in — seveda — veselo silvestrovanje!

Samoupravni organi
in organi DPO REK Velenje

IZOBRAŽEVANJE MLADIH

Politična šola na Golteh

Delavska univerza Velenje je v sodelovanju s koordinacijskim svetom osnovnih organizacij ZSMS in drugimi družbenopolitičnimi organizacijami REK Velenje ter Klubom samoupravljalcev Velenje organizirala v dneh 22., 23. in 24. oktobra na Golteh politično šolo za mlade iz občine Velenje.

Glavni namen šole je bilo usposabljanje aktivistov ZSMS za delo v njihovih organizacijah ZSMS, drugih družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih.

Šolo je končalo 66 mladih iz naše, 9 pa iz drugih delovnih organizacij občine Velenje.

Ena glavnih nalog, ki so si jih mladi iz našega kolektiva zadali že na programski konferenci svojega koordinacijskega sveta marca letos, je družbenopolitično izobraževanje aktivistov kakor tudi širšega kroga članstva naših organizacij ZSMS. Prvi rezultat uresničevanja te naloge in pa težnje po sodelovanju z mladimi iz drugih delovnih organizacij v velenjski občini je bila prav politična šola za mlade na Golteh.

Šole so se udeležili aktivisti ZSMS iz 16 naših osnovnih organizacij ZSMS (bilo jih ni le iz osnovnih organizacij TOZD PGM, AP ter PZS) in iz 9 osnovnih organizacij ZSMS manjših delovnih organizacij na področju Velenja, Šoštanja in Topolišice.

Ob pričetku šole so se slušatelji najprej samoupravno in politično organizirali. Izvolili so delovne organe — svet šole in sledeče komisije: za sklepe, disciplino ter obveščanje in kulturo. Ustanovili so tudi aktiv ZK s sekretariatom, saj je bilo prek 40 udeležencev šole članov ZK.

Vsi naštetih organi so si sestavili delovni program, ki so ga med šolo dosledno uresničevali in tako poskrbeli, da je ta potekala uspešno.

Predavanja in razprave

V skladu z namenom je program šole obsegal teoretska predavanja in razprave v skupinah. Temu primerno so izbrali tudi teme predavanj, ki so jih predavatelji podali na izredno privlačen način. Zaradi obširnosti in pomena posameznih tem pa je, žal, bilo premalo časa, da bi tudi razprave po predavanjih popolnoma dosegle predvideni namen.

Prva tema, "Usmeritev mladih in organiziranost ZSMS v družbeno ekonomskih odnosih" — podal jo je Jože Krebl iz TGO Gorenje Velenje — je za vse slušatelje pomenila oživitve spoznanj o pomenu organiziranosti ZSMS, hkrati pa še spodbudo za boljše delovanje v prihodnje.

Naslednji temi, "Zakon o združenem delu" in "Dohodkovni odnosi" — podal ju je član našega kolektiva ing. Peter Krapež — pa sta bili še posebej aktualni za udeležence iz naše delovne organizacije. Prva od teh dveh tem je zanje pomenila zanimivo in koristno informacijo, na osnovi katere bodo lahko uspešneje sodelovali pri uresničevanju določil zakona o združenem delu, saj so ob njej ugotovili, da so se premalo vključevali v razprave o osnutku tega zakona,

prav tako pa tudi v pripravo smernic za uskladitev samoupravne organiziranosti in dohodkovnih odnosov v REK Velenje s tem zakonom.

Sledila je tema "Idejna vloga in boj komunistov", ki jo je podal Alojz Filipančič iz tajništva samoupravnih organov naše delovne organizacije.

Ta tema je bila za slušatelje prav tako pomembna, saj je predavatelj govoril o povezanosti organizacij ZSMS z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami, predvsem pa ZK. Slušatelji so se ob njej zavedli, da je dejavnost mladih, ki so člani ZK, v ZSMS še zelo šibka. In to spoznanje jih je obvezalo, da bodo na tem področju začeli z resnejšim delom, saj bo to organizacijam ZSMS nedvomno zagotovilo ugodnejši položaj.

S temo "Delegatsko skupščinski sistem in komuniciranje v njem" pa je predavatelj Tone Šeliga iz OK SZDL Velenje posegel na področje, na katerem se bi moral potrjevati vsak samoupravljalca.

Predavatelj Šeliga je orisal pomen delegatskega sistema in prikazal njegovo resnično stanje. Posebej pa je razložil, kakšen je značaj dela delegacij v skupščinskem sistemu in njihovega komuniciranja v njem in kakšna je pri tem vloga družbenopolitičnih organizacij.

GOLTE, 22. — 24. oktober 1976: Politična šola aktivistov naše in še nekaterih drugih organizacij ZSMS v občini Velenje

Zatem je Alojz Filipančič predaval še o "Metodah dela z ljudmi in vodenju sestankov". Mladi so menili, da bi morali pri izobraževanju posvečati tej temi več pozornosti in časa, in sicer zato, ker so tudi sami ugotovili, da so pravilne metode dela z ljudmi pa dobra priprava in ustrezno vodenje sestankov odločilne za uspešno delovanje vsake organizacije.

Tudi z zadnjima predavanjima, "Politika neuvrčenosti in mednarodni odnosi" ter "Zamisel in organiziranje ljudskega odpora in družbene samozaščite", ki ju je imel Mile Urnjek iz LB — podružnica Velenje, je spričo zanimive razlage osnovnih pojmov s teh področij predavatelj dosegel predvideni namen: mladi so se zavedli, da jih čaka dosti dela tudi pri tem!

Ob koncu tega dela poročila o delu šole je treba reči: vsa predavanja v okviru šole so bila koristna, saj so zbudila živahne razprave, ki so se nadaljevale še v prostem času udeležencev. In to v delovnih skupinah do 10 članov, ki so jih med šolo formirali, da bi udeleženci vsako podano temo lahko kar najbolj premislili, terjali v zvezi z njo od predavateljev dodatna pojasnila in si na tej osnovi oblikovali izhodišča za svoje nadaljnje delo. Te skupine so se dobro obnesle tudi pri okrogli mizi!

Okrogla miza

Osrednji del politične šole je bila okrogla miza — to je, razprava in razgovor med zbranimi slušatelji, predavatelji in gosti šole — in sicer na temo "Položaj delovne organizacije REK Velenje v njeni panogi in občini".

Od gostov so pri njej sodelovali sekretar sveta ZK SOZD Elektrogospodarstvo Slovenije Ciril Grebenšek, predsednik koordinacijskega sveta osnovnih organizacij ZSMS SOZD EGS Boris Gričar, sekretar ObSS Velenje Janez Pukl, član predsedstva OK ZSMS Velenje Tomo Jurčec, tajnik Kluba samoupravljalcev Velenje Anton Hladin, predstavnik DU Velenje Tine Pustatičnik, predsednik konference OOS REK Velenje Ivo Kadliček, predsednik delavskega sveta REK

Velenje Jože Aljaž, sekretar OO ZK DSSS Franc Lipovšek, sekretar OO ZK TOZD TEŠ Branko Krajnčec, direktor TOZD ESO Viktor Barle, direktor TOZD SG Venčeslav Tajnik, predsednik DS TOZD ZO Franc Kramer, vodja socialne službe REK Velenje Stane Žula, idr.

Vsem, ki se niso odzvali povabilu na sodelovanje pri tem osrednjem delu politične šole, so organizatorji šole — nedvomno povsem upravičeno — izrekli kritiko.

V okviru teme okrogle mize so prišla sledeča vprašanja: "Samoupravna organiziranost REK Velenje glede na zakon o združenem delu", "Dohodkovna povezanost TOZD in DSSS REK Velenje glede na zakon o združenem delu". "Problematika povezanosti energetike v okviru občine, regije in republike", "Stanovanjska problematika v REK Velenje" ter "Problematika stanovalcev samskih domov in dejavnosti mladih v REK Velenje".

Prisotni so najprej razpravljali o samoupravni organiziranosti naše delovne organizacije glede na zakon o združenem delu. Menili so, da morajo organizacijske rešitve izhajati iz dohodkovnih odnosov, te rešitve pa morajo verificirati tudi republiški organi. Šele takrat, je bilo rečeno, bo moč reševati vsa sporna vprašanja glede samoupravne organiziranosti naše delovne organizacije.

Skratka, poudarili so, da moramo samoupravljanje razvijati in poglobljati na ekonomski podlagi, in k temu dodali še: na ceno energije pa naj imajo ustrezen vpliv tudi porabniki energije!

Glede dohodkovnih odnosov v naši delovni organizaciji pa so prišli do stališča, da jih je treba poenotiti, češ da bomo le tako lahko zagotavljali potrebno skupno porabo in družbeni standard.

OPOMBA UREDNIŠTVA — Do podobnih stališč o tej problematiki je nazadnje prišlo tudi med razgovorom na temo "Dohodkovna in samoupravna povezanost temeljnih organizacij REK Velenje na osnovi ustave in zakona o združenem delu" z dne 1. decembra (pri nas — v REK Velenje), katerega so se udeležili: razširjeni politični štab REK Velenje, predsednik ObSS Velenje, predstavniki občinskega komiteja ZKS Velenje, dva predstavnika medobčinskega komiteja ZKS Celje, Igor Uršič iz CK ZKS, glavni in odgovorni urednik slovenske izdaje glasila Komunist, idr.

Ko so v politični šoli govorili o povezovanju energetike, so posebej poudarili, da plačevanje rudarskih škod ni le problem rudarjev, ampak širše skupnosti (to je, rudarjev in porabnikov premoga), in da je pri tem treba med stroške rudarskih škod všteti tudi stroške rekultivacije rušljivih rudniških področij.

Tudi razpravi o stanovanjski problematiki ter o problemu klubskih prostorov v naših samskih domovih sta bili zelo plodni.

Glede stanovanj so mladi terjali odgovor na vprašanje, kako in kdaj bo moč rešiti okrog 800 prošenj za stanovanje v naši delovni organizaciji. Iz odgovorov v tej zvezi je bilo razvidno, da smo v minulem obdobju precejšen del sredstev za stanovanjsko izgradnjo porabili za izgradnjo samskih domov, novega obrata družbene prehrane pa tudi za individualno stanovanjsko izgradnjo in da za prihodnje leto predvidevamo izgradnjo okrog 300 novih stanovanj. Poleg tega pa je bilo rečeno še: če upoštevamo dejstvo, da v

Novoletna nagradna križanka

				STANE SEVER	VRSTA GROZDJA IN VINA	ŽENSKO IME (VOČA)	GOBEZDAČ, ČENČAR	KRUTI RIMSKI CESAR	OSTAREL IN	NIKOLA TESLA	HURIKANI, VRTINČASTI VIHARJI	DOMAČA VPREŽNA ŽIVAL	VRSTA ŽITA	POSODA ZA KISLO MLEKO	SLAB UČENEC	PRISLOV KRATA (TJALE)	SKANDI-NAVSKJ DROBIŽ
				DVJE ŽIVALI					IZDELOVA = LEC KLETK								
				ZENICA					HRIJ NAD SOSKO DOLINO								
Sestavil M. LOMŠEK	PRISTAŠ MONARHO FAŠIZMA	NEPISME-NOST	HUDODEL-KA ELEGANT. ŽENSKA, GOSPA									SESTRIN MOŽ ANGLEŠKA PLOSK, MERA					VELIK MORSKI SESALEC
PORTUG. OTOK V ATLANTIKU								ŽENSKO IME SAMOGLASNIK (6. ČRKA)					DRŽAVA V JUGOZAH. AZIJI				
OSEBNI ZAIMEK				PREDSTOJ = NIK NEKE USTANOVE KOŽNO ZDRAVILO									OGLJIK BLODITI	JAKOV IGJZATOVIČ GLAVNO MESTO JAPONSKE			
DOBRO = HOTNO OPOZORILA																TRITIJ SLOV. DRUŽ. BENO-POL. DELAVEC (MARKO)	
MUSLIMANSKI BOG				AVTOMAT. TOPLOT. KOMANDA									NAJDAJŠA SIBIR. REKA MESTO V SEV. FRANČIJI (PREPROBE)	REKA SKOZI FRANKFURT			
ROZMAN FRANC				TANTAL TRENING NOGČ = METAŠEV									BREZZRAČ. PROSTOR DELOVNA ORGANIZACIJA				
MOŠKA REDOVNA OBLEKA																	
DELNI PRISPEVEK DELEŽ																	
ŽELEZO, KLOR				DEL IMENA ATATURKA	NASPROTNO OD "MILE"	EDEN IN DRUGI					INGOLIČ ANTON	DELCI VODE V ZRAKU	SLOV. GLED. (ALI)	DUŠIK MLAD MEŠNAT PRAŠIČ			
OČE				KONJSKA SILA VRSTA IGLAVCA					TAKOJ (SRBOHRV.)					PREBIVA = LEC VZH. JUGOSLAV. STAROSLOV PIJAČA	ZAHODNO-AFRIŠKA DRŽAVA		
VOJAŠKI PLAŠČ								ČTIVO ČITANKA									
... DELA PRAVILO								ITALIJ. PESNICA NEBRI DAVORIN JENKO					ŽENSKO IME SREDIŠČE VRTENJA				
POKRAJINA V ŠVICI OB REKI AARE								GRŠKI BASNOPIŠ. ŽVEPLO					ŽLAHTNI PLIN ZA SVETLOB. REKLAME POLMER				
TEGA MESECA				MESTO V SSSR JUŽ. OD NOVOSIBIRSKA									IZDELO = VALNICA SIRA				

RUDAR — Glasilo kolektiva Rudarsko-elektroenergetskega kombinata Velenje, naslov splošne uprave: Velenje — Rudarska 6, telefon h. c. 851 100.

Za organizacijo izdajanja in urejanja skrbi uredniški odbor v sestavi: Alojz Lipičnik (predsednik — RLV), Franc Švener (delegat — RLV), Ivo Petrej (delegat — ESO), Pavel Mejaš (delegat — RLV), informacijska komisija TOZD TEŠ (komisijo sestavljajo: Maks Lomšek, Adolf Ošlovnik in Martin Tomše — kot delegat TOZD TEŠ iz te sestave sodeluje na sejah odbora le eden), Rafael Batič (urednik), Silvo Pešak (odgovoren za tisk), Teodor Jelen (odgovorni urednik), Lojze Filipančič (odgovoren za zvezo z neposrednim obveščanjem).

Stalni sodelavci uredniškega odbora so: Ludvik Mali (svetovalec), Stojan Saje (novinar), Andrej Rozman (stalni dopisnik), Romana Mišja (tajnik glasila), Lojz Ojsteršek (fotoreporter) — iz REK Velenje, in Tone Šeliga — iz občinske konference SZDL občine Velenje.

Naslov uredništva: Velenje, Prešernova 5 (kadrovsko-socialni sektor, soba 31 — telefon interno 260).

Tiska TOZD TISK — Velenje, Foltova 10 • Glasilo prejemajo vsi člani kolektiva brezplačno • Izhaja po potrebi • Naklada v višini staleža zaposlenih + 80 izvodov

Rešitve s svojim točnim naslovom pošljite v uredništvo Rudarja do 15. januarja. Izmed pravih rešitev bomo tri nagradili s knjižnimi nagradami v vrednosti 15J, 1J in 5J dinarjev. Uredniški odbor.

Prijetno silvestrovanje!